

**Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduskond
Ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond**

**Maavalitsuste ja omavalitsusliitude
kommunikatsioon sidusgruppidega
Ida-Virumaa näitel
Bakalaureusetöö (4 AP)**

Kaisa Pungas

Juhendaja MA Kristina Reinsalu

**Tartu
2007**

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. TEOREETILISED LÄHTEKOHAD	6
1.1 Organisatsioon ja rollid.....	6
1.2 Organisatsioonikommunikatsioonist.....	8
1.3 Organisatsioon ja sihtgrupid	10
1.4 Muutused ja nendega toimetulek	12
2. UURIMISOBJEKT, -KÜSIMUSED JA METOODIKA.....	17
2.1 Uurimisobjektide kirjeldus	19
2.2 Uurimisküsimused ja hüpoteesid	19
2.3 Metoodika	20
3. UURIMISTULEMUSED.....	22
3.1 Ülevaade seminaritöö tulemustest	22
Funktsioonid	23
Intervjuud maavanema ja omavalitsuste liidu direktoriga.....	24
3.2 Intervjuud omavalitsusjuhtidega.....	25
Organisatsioonide suhted omavalitsustega	25
Maavalitsusest ja omavalitsusliidust ning nende rollidest	26
Organisatsioonide rollid tulevikus	27
Info levikust	28
3.3 Intervjuud mittetulundusühingute esindajatega.....	29
Organisatsioonide suhted mittetulundusühingutega	29
Maavalitsusest ja omavalitsusliidust ning nende rollidest	30
Organisatsioonide rollid tulevikus	31
Info levikust	32
3.4 Intervjuud ajakirjanikega.....	33
Organisatsioonide suhted ajakirjandusega.....	33
Maavalitsusest ja omavalitsusliidust ning nende rollidest	33
Organisatsioonide rollid tulevikus	34
Info levikust	35

3.5 Intervjuu Bruno Uustaliga	35
Organisatsioonide roll praegu ja tulevikus, muutuste protsess	36
Info levikust	37
3.6 Intervjuud maavanema ja omavalitsusliidu direktoriga	39
Suhted sidusgruppidega ning info edastamine.....	39
Organisatsioonide roll tulevikus ja muutuste protsess.....	41
3.7 Maavalitsuse ja omavalitsusliidu ning sidusgruppide arvamuste võrdlus	42
Arusaamad praegustest ja tulevastest rollidest	42
Info edastamine ning muutuste protsess	44
4. DISKUSSIOON JA JÄRELDUSED	47
KOKKUVÕTE	52
SUMMARY	53
KASUTATUD MATERJALID.....	55
Lisa 1 intervjuude küsimused.....	57
Lisa 2 Avo Kiire intervjuu transkriptsioon.....	60
Lisa 3 Tauno Võhmari intervjuu transkriptsioon	64
Lisa 4 Lauri Jaloneni intervjuu transkriptsioon.....	68
Lisa 5 Natalja Belotserkovskaja intervjuu transkriptsioon.....	73
Lisa 6 Erik Gamzejevi intervjuu transkriptsioon.....	76
Lisa 7 Erik Kalda intervjuu transkriptsioon	80
Lisa 8 Bruno Uustali intervjuu transkriptsioon	83
Lisa 9 Ago Silde intervjuu transkriptsioon.....	88
Lisa 10 Urve Eriksoni intervjuu transkriptsioon	91

SISSEJUHATUS

Maakondlikul tasandil eksisteerib praegu Ida-Virumaal kaks organisatsiooni – Ida-Viru Maavalitsus ja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit. Mõlema organisatsiooni tegevused kipuvad teatud valdkondades olema sarnased, isegi kattuma. 2006. aasta suvel Ida-Viru Maavalitsuses praktiliselt olles märkasin, et kommunikatsioon ning läbisaamine Ida-Virumaa Omavalitsuste Liiduga on ebapiisav. Nõnda tunnustas 2006. aastal paremaid abituriente nii maavalitsus kui omavalitsusliit. Maakondliku arengukava koostamisega 2005. aastal tegeles maavalitsus, omavalitsusliit tundis end ettevõtmisest kõrvalejätuna (Erikson 2005). See tõttu tekkis huvi uurida, mis on sellise olukorra tagamaad ning leidsin, et maavalitsuste ja omavalitsusliitude rollide jaotumise uurimine tooks selgust, mis põhjustel mainitud olukord on tekkinud. Käesoleva bakalaureusetöö aluseks on minu 2007. aastal koostatud seminaritöö Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu ja Ida-Viru Maavalitsuse rollidest. Seminaritöös selgus organisatsioonijuhtide nägemus olukorrast.

Maakonna huve esindavate organisatsioonidena on kommunikatsioon sidusrühmadega mõlema institutsiooni puhul väga olulisel kohal. Sidusgrupid peaksid aitama organisatsiooni sõnumit avalikkusele edastada, ent eelkirjeldatud situatsioonidele mõeldes on küsitav, kui võrd sidusgrupid mõistavad, millist sõnumit nad peaksid aitama edasi kanda. Kui sidusgrupid ei mõista organisatsiooni rolli, siis on vähetõenäoline, et nad mõistavad, milliseid sõnumeid nad üldse peaksid edastama. Sihtgrupid on omakorda infoallikateks avalikkusele, seega ei saa ka avalikkus piisavalt infot ning jääb selge sõnumita. Käesolev töö käsitleb ka seda, kas sidusgruppide ja organisatsioonide nägemus maavalitsuste ja omavalitsusliidu rollidest ühtib ning millist infot saavad sidusgrupid organisatsioonide kohta. Samuti uurib bakalaureusetöö, kas sidusgrupid tunnetavad organisatsioonide muutumise vajadust ning milline on nende ettekujutus tulevastest muudatustest.

Viimase kuu jooksul on taas päevakorda kerkinud halduslikud ümberkorraldused maakonna tasandil. Viiteid maavalitsuste ja omavalitsusliitude ümberorganiseerimise vajaduse kohta on olnud ka varem. Endine regionaalminister Jaan Õunapuu (Õunapuu 2006) nägi võimalikku lahendust maakondlikele omavalitsusliitudele suurema rolli

andmises. “Maakondlik omavalitsusliit vastutaks siis maakonna arengu eest ja seisaks maakonna kui terviku ees” (Õunapuu 2006). Uus regionaalminister soovib teha selgeks maavanemate ja kohalike omavalitsuste liitude ülesanded ning suurendada kolmanda sektori rolli (Koorits 2007). „Ilmselt on edaspidi otstarbekas reorganiseerida maavalitsused ainult riiklikku järelevalvet teostavaks institutsiooniks, andes tasakaalustatud arengu tagamise ülesande edasi maakondlikele omavalitsusliitudele“ (Reimaa 2007). Usun, et maavanema, omavalitsuste liidu direktori ning sidusgruppide esindajate arvamus organisatsioonide rollidest, info liikumisest ja muutustest, annab aimu sellest, kuidas oleks muudatusi kõige otstarbekam teha.

Käesoleva bakalaureusetöö põhiprobleemi olen sõnastanud järgmiselt: Kuidas mõistavad Ida-Viru Maavalitsuse ja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu sidusgrupid (ajakirjanikud, omavalitsusjuhid, kolmanda sektori esindajad) kahe organisatsiooni rolle, kuidas toimub omavaheline infovahetus ning millist infot vajatakse muutuvates oludes. Kas sidusgrupid, kes peaksid aitama kahe organisatsiooni sõnumit avalikkuseni kanda, saavad aru, mis sõnumit nad peaksid edastama? Bakalaureusetöö eesmärgiks on uurida, kuidas on jaotunud Ida-Viru Maavalitsuse ja Ida-Viru Omavalitsuste Liidu rollid samal tegevusmaastikul (seda nii organisatsioonide endi kui sidusgruppide arvates), millisena nähakse neid rolle tulevikus ja millist teavet saavad maavalitsus, omavalitsuste liit ja sidusgrupid eesootavate muutuste kohta. Bakalaureusetöö koostamisel olen lähtunud seminaritööst, kus vaatlesin, kuidas näevad Ida-Viru Maavalitsus ja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit oma rolle ja kuidas on nende organisatsioonide funktsioonid sõnastatud vastavates õigusaktides. Bakalaureusetöös olen kasutanud ka 2006. aastal Ida-Viru Maavalitsuses suvise praktika käigus saadud teadmisi ja kogemusi.

Töö esimeses osas käsitlen organisatsiooni rolle, kommunikatsiooni sihtgruppidega ja muutusi organisatsioonis. Töö teine osa annab ülevaate uurimisobjektidest, uurimisküsimustest, hüpoteesidest ja kasutatavast meetodikast. Bakalaureusetöö kolmas osa sisaldab uurimistulemusi – kokkuvõtteid sidusgruppide esindajatega läbi viidud intervjuudest.

1. TEOREETILISED LÄHTEKOHAD

Töö teoreetiline osa räägib organisatsioonist, tema rollidest ja sellest, kui oluline on selge rollimääratlus. Samuti käsitleb teoreetiline osa organisatsioonikommunikatsiooni, organisatsiooni suhteid siht- ja sidusgruppidega ning muutuste kommunikatsiooni.

Bakalaureusetöö teoreetiline osa keskendub just avaliku sektori organisatsioonidele, kuna omavalitsuste liidu tegevus puudutab enam avalikku sektorit ning on sarnane avaliku sektori organisatsioonide tegevustega, ehkki põhikirja järgi on tegemist mittetulundusühinguga. Ka üleriigiliste omavalitsusliitude ringkirjas valitsusasutuste ja üleriigiliste omavalitsusliitude koostöö kohta (Kohalike omavalitsuste portaali <http://portaal.ell.ee/5271>) leidub kinnitus sellele, et omavalitsusliitude osa riigikorralduses on kasvanud ning Omavalitsuse Üksuste Liitude Seaduse vastuvõtmisega 2002. aasta novembris täpsustus omavalitsusliitude staatus avalikus sektoris ja suhetes riigiasutustega. Seega võib käsitleda omavalitsusliituseid avaliku sektori organisatsioonidena.

Organisatsioon ja rollid

Lane (Lane 1996:13) on esitanud avaliku sektori kõige üldisema definitsiooni järgmiselt:

(DF1) avalik sektor = valitsuse tegevus ja selle tagajärjed.

Avaliku sektori kontseptsioon millele definitsioon kannab endas traditsioonilist lähenemist avalikule sektorile kui haldusjuhtimisele või avalikule võimule. Mainitud definitsioon keskendub enam seadusandlusele ja võimule kui eelarvele ja jaotusele.

Et usaldus organisatsiooni vastu saaks üldse tekkida, on avalikkusel vaja esmalt teada, mis rolli mingi organisatsioon täidab. Kui avalikkuse arusaamine rollist on segane, siis ei saa rääkida ka tegevuse läbipaistvusest, pigem peetakse organisatsiooni siis mittevajalikuks või bürokraatlikuks. Roll kirjeldab inimeste jaoks seda, miks organisatsioon on olemas, mis eesmärkidel ta tegutseb ja milline on tema tegevusala ühiskonnas.

Roll on normidega piiritletud käitumisviis. See on kohustuste ja õiguste ning mõjuvõimu koostoime. Vadi (Vadi 2000:156) rollide käsitus kirjeldab küll inimese rolle gruppis, ent leian, et Vadi käsitlust saab laiendada ka organisatsioonidele. Rolli kirjeldamisega seonduvad põhimõisted, mis aitavad mõista rolli erinevaid aspekte.

- 1) **rolliootused** on käitumise ja tegutsemise ootused, mida antud rolli täitjale antakse.
- 2) **rollikujutus** näitab, milline on rollitäitja ettekujutus oma rollist ning teiste ootustest sellele. Mida rohkem on rollikujutluses arvestatud rolli ootusi, seda ladusamalt kulgeb suhtlemine.
- 3) **rollikäitumine** on tegelik käitumine rollis, see võib mitmel põhjusel erineda nii rolli ootustest kui rolli kujutlustest. Sageli sõltub tegelik käitumine sellest, kas suudetakse või tahetakse antud rolli täita.
- 4) **rollitaju** näitab oskust märgata, millist rolli subjekt (inimene) antud hetkel täidab.
- 5) **rollikonflikt** tekib siis, kui rolli repertuaaris on eri-ilmelised rollid, mille nõuded on üksteisele vastukäivad.

R. Kahn (Kahn 1989:219) eristab kolmetüüpi rollikonflikte:

- a) rollitäitja seesmine konflikt
- b) rollitäitjatevaheline konflikt
- c) rollitäitjatevaheline konflikt, mis on tingitud rollitäitja osalemisest mitmes gruppis. Kui rollitäitja käitumine ei vasta ootustele rakendatakse tema suhtes otseseid või kaudseid sanktsioone. Need võivad olla nii positiivsed (heakskiit, toetus), kui ka negatiivsed (halvustamine, usaldamatuse üles näitamine, karistamine).

Organisatsiooni puhul saab rääkida vaid kahest esimesest Kahni poolt välja toodud rollikonflikti tüübist. Rollitäitja seesmine konflikt tähendab organisatsiooni puhul olukorda, kus organisatsioonisiselt eksisteerivad erinevad ettekujutused sellest, milline peaks organisatsiooni roll olema. Rollitäitjatevaheline konflikt tähendab aga olukorda, kus mitu erinevat organisatsiooni täidavad ühte rolli, ent näevad seda erinevalt ja kohati võib see viia vastukäiva tegevusteni (Pungas 2007).

Usaldus on seotud erinevate rollide ja rolliootustega. Avalik administratsioon ja avaliku sektori organisatsioonide funktsioonid on kirjas seadustes ja seetõttu kohustuslikud,

usaldus ja usaldusväärsus seevastu ei ole seaduses defineeritud. Avalikkus võib vabalt kujundada oma arvamuse avaliku sektori usaldusväärsest (Luoma-aho et al. 2006:29). Info andmise hulk, mida avaliku sektori organisatsioonidelt nõutakse, on oluliselt suurem kui erasektoris. Avatuse printsiibi alusel oodatakse avaliku sektori organisatsioonidelt ettekandmist nende mittemateriaalsete väärtuste kasutamise kohta, efektiivsuse ja tõhususe kohta. Avalikus sektoris ei ole oluline kvantiteet: mittemateriaalsete väärtuste eesmärk erasektoris on kasumit tuua, avalikus sektoris aga on mittemateriaalsete väärtuste eesmärk pigem avalike teenuste parandamine (Luoma-aho et al. 2006:11).

Kommunikaatori mina-pilt ehk viis, kuidas kommunikaatorid oma rolle näevad, on alus sellele, kuidas nad kommunikatsiooni planeerivad. Kas nad defineerivad ennast oma ideede eest võitlejatena või megafonina, need on kaks täiesti erinevat asja (Windahl et al. 1992: 127). Avaliku sektori organisatsioonides, kus kasutusel on Grunigi poolt kirjeldatud avaliku informatsiooni mudel (Grunig 1992:307), ei käitu organisatsioon kui sõnumi edastaja oma ideede eest võitlejana, pigem annab ta edasi teavet. Avaliku sektori organisatsioonides kasutatakse tänapäeval kommunikatsiooni poliitiliste protsesside varajases staadiumis. Mitte ainult pärast seda, kui otsused on vastu võetud, vaid juba probleemi tõstatamise ja lahenduse otsimise faasis (Vos & Schoemaker 2001: 39). See annab avalikkusele võimaluse erinevates protsessides kaasa rääkida. Paraku on oma arvamuse avaldamine raske, kui avalikkusel puudub selge arusaam organisatsiooni rollist. Sel juhul ei tea inimene, kellele ja mil viisil ta võiks oma arvamust avaldada ning tänapäeval üldiselt avalike sektori organisatsioonide puhul soovitud kaasamist ei toimu. Küllap on see ka üks põhjus, miks Ida-Viru Maavalitsuse ja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu puhul ei saa rääkida Grunigi kirjeldatud kahepoolse kommunikatsiooni mudelist.

Organisatsioonikommunikatsioonist

Organisatsioonid peavad arvestama, et üldsus, kui üks ümbritseva keskkonna teguritest on muutund üha mõjusamaks. Ettevõtte positiivne tunnus võib olla tema oluline ressurss. Sageli räägitakse imagost ja mainest. Imago on mingist objektis tekkinud kujutluspilt. Maine on seotud hinnangutega ja seda tajutakse kas hea või halvana.

See, kuidas organisatsioon mõistab ja esitleb avalikkusele oma rolle omab olulist osa nii imago kui maine kujundamisel. Kui organisatsiooni rollid on killustunud või jäävad avalikkusele arusaamatuks, on takistatud ka positiivse maine kujunemine (Vadi 2000:176-180).

Past (Past 2005:60) on jaganud organisatsioonikommunikatsiooni tunnused järgmiselt:

- 1) organisatsioonikommunikatsioon toimub avatud süsteemis, mis mõjutab kommunikatsiooni ja mida kommunikatsioon mõjutab
- 2) kommunikatsioon hõlmab sõnumeid, nende edasi andmist, eesmärki, suunda, inimesi.
- 3) kommunikatsiooni tulemusel mõjutab organisatsioon sihtgruppide teadlik-oleku taset, hoiakuid ja käitumist.

Grunig (Grunig 1992:307-309) on kirjeldanud nelja avalike suhete mudelit. Nii maavalitsuse kui omavalitsuste liidu kommunikatsioonitegevuses on märgata Grunigi poolt kirjeldatud avaliku informatsiooni mudeli märke. Kummalgi organisatsioonil ei ole plaanipärast kommunikatsioonitegevust, keskendutakse rohkem informatsiooni jagamisele avalikkusele (seal hulgas peamistele sihtgruppidele) ning kahepoolsest kommunikatsioonist saab rääkida vaid väga vähesel määral. Seetõttu sarnanebki maavalitsuse ja omavalitsuste liidu kommunikatsioon avaliku informatsiooni mudelile.

Grunig (Grunig 1992:312) leiab, et professionaalses suhtekorralduses kasutatavad kahe suunaline asümmeetriline ja kahe suunaline sümmeetriline mudel erinevad oluliselt ametkondade avalikest suhetest (*craft public relations*), kuhu kuulub ka eelpool kirjeldatud avaliku informatsiooni kommunikatsiooni mudel. Grunigi arvates tunduvad ametkondade avalike suhete praktiseerijad uskuvat, et nende töö koosneb ainult informatsiooni suunamisest meediasse ja teistesse kommunikatsiooni kanalitesse ning tähelepanu hankimisest. Professionaalsest avalike suhete praktiseerijad toetuvad oma tegevuses nii teadmistele, kui suhtekorralduse tehnikatele omades seejuures strateegilist ettekujutust sellest, kuidas organisatsioon peaks avalikkusega suhteid looma (Grunig 1992:297-298). Ehkki Grunig väidab (Grunig 1992:291), et kahesuunaline sümmeetriline

mudel peaks olema normatiivne mudel suhtekorralduses, mis kirjeldab, kuidas avalikud suhted peaksid olema korraldatud, möönab ta siiski, et neli mudelit kirjeldavad hästi olukorda, mis tegelikult suhtekorralduses valitseb ja kuidas avalikke suhteid tegelikult praktiseeritakse (Pungas 2007).

Avaliku sektori imagot mõjutab oluliselt tavakodanike üheltpoolt „omaniku“ ja teisalt „teenindatava“ mentaliteet suhtumises riigi- ja omavalitsusasutustesse. Kodanike arvates on neil õigus ja kohustus avaldada arvamust avaliku sektori tegevuse kohta (omaniku õigus mõjutada endale kuuluva organisatsiooni tööd). Teisalt suhtuvad kodanikud avalikesse asutustesse, kui monopoolse firma teenuste tarbijad. Kodanikud suhtlevad avaliku sektoriga valdavalt riigi kehtestatud kohustuste kaudu, mistõttu inimese ja riigiasutuse vaheline kommunikatsioon ei ole vabatahtlik, vaid ühe osapoolle seatud kohustus (Eesti Suhtekorraldajate Liit 2005).

Organisatsiooni kommunikatsiooni vaatenurgast on avaliku sektori ja erasektori organisatsiooni vahe märkimisväärne, sest avaliku sektori organisatsioonid tegutsevad või neilt oodatakse tegutsemist avatud keskkonnas. Sisepoolse ja väljapoole suunatud kommunikatsioon avaliku sektori organisatsioonides, vastupidiselt erasektori organisatsioonidele, on tõenäoliselt, kui mitte alati, avaliku järelvalve subjektiks. Seda laadi järelvalvet teostavad tavaliselt press ja avalikud huvigrupid. Avatud kommunikatsioon avalikus sektoris on eriti tähtis demokraatlikes ühiskondades, mis austavad vaba informatsiooni voolu. See on osaliselt põhimõtte küsimus, tulenedes usust, et demokraatia peab oma tegevusi läbi viima avalikult, nii, et kodanikud teavad, mis toimub. Samuti on see osaliselt tõhususe küsimus, mis põhineb usul, et avatud kommunikatsioon on kasulik, sest ta paljastab arvamuste ja murede paljususe (Graber 1992 :12).

Organisatsioon ja sihtgrupid

McQuail defineerib auditooriumit, kui turgu, kui „teatud sotsiaal-majandusliku profiiliga potentsiaalsete klientide kogumit, kellele meedium või sõnum on suunatud“ (McQuail, Windahl et al. 1992, kaudu). Windahl et al. on oma raamatus käsitlenud auditooriumi kui

turu teooriat (*the audience as a market*). Siiski on erinevused sotsiaalse ja kommertsiaalse turu vahel. Kommertsiaalsel turul sihitakse kõige tasuvamaid sihtgruppe. Sotsiaalsel turul on vastupidine sageli tõsi - raskesti kättesaadavad sihtgrupid on need, kes vajavad pakutavat informatsiooni kõige rohkem (Windahl et al. 1992: 169). Avaliku sektori organisatsioonidel tuleb sageli enim vaeva näha just raskesti kättesaadavate sihtgruppidega, info peab jõudma ka nendeni, kes võibolla arvavad, et neil seda üldse vaja ei lähe.

Et oma sõnum võimalikult efektiivselt edastada, peaks saatja teadma, mida vastuvõtja mõtleb. Vosi ja Schoemakeri arvates on kommunikatsioon pigem kahe poole vastastikkune toime sel ajal, kui midagi jagatakse või vastastikkune toime kahe poole vahel, kellel on midagi ühist. Et olla efektiivne peaks kommunikatsiooni teade sobima vastuvõtja ettekujutusega keskkonnast. Seetõttu on ka tähtis teada, mida avalikkus organisatsioonist arvab. Korporatiivne imidž sisaldab või hõlmab muljeid ja hinnanguid organisatsioonist, mis põhinevad (enda või teiste) kogemustel. Korporatiivne imidž määrab ka õhkkonna, milles otsuseid vastu võetakse (Vos & Schoemaker 2001:48). Ka maavalitsuse ja omavalitsuste liidu korporatiivne imidž peegeldub nende suhtlemises avalikkusega. Kui korporatiivses imidžis puudub ühtsus ning kaks organisatsiooni täidavad kohati samu ülesandeid, mõjutab see ka kommunikatsiooni.

Organisatsioonid tegelevad oma keskkonnaga erinevatel viisidel, nad võivad proovida saavutada kontrolli või omaksvõttu. Vastavalt võimalikkuse teooriale (*contingency theory*) teatud keskkonna mõõtmed toovad esile organisatsiooni teatud omadused. Teisalt sõltub valik ka organisatsiooni poliitikast. Kui organisatsioon tunnetab ainult vähest sotsiaalset survet ja on autonoomne, kasutab ta tihti vaid ühepoolset kommunikatsiooni. Tendents kasutada kahepoolset kommunikatsiooni kasvab vastavalt sotsiaalse surve astmele, mida organisatsioon kogeb ja autonoomsuse astmele, mida organisatsioon endale lubada saab (Windahl et al. 1992: 124).

Ledingham on kasutanud Walter Lindemanni isikutevaheliste suhete mudelit ning muutnud selle organisatsiooni ja tema sihtgruppide (avalikkuse) vaheliste suhete

mudeliks. Mudel hõlmab suhete viit faasi, mille organisatsioon ja avalikkus läbi teevad „lähenemisel“ ja „kaugenemisel“. Teades neid faase saab suhtekorraldaja ära tunda olukorra, milles organisatsioon oma sihtgruppidega on.

Suhete „lähenemise“ faasid:

1. **sissejuhatav faas** – organisatsiooni esindajad ja sihtgruppide liikmed järgivad teatud mõttes „käsikirja“. Vahetatakse neutraalset faktilist informatsiooni ja mõlemad õpivad üksteist tundma.
2. **avastamise faas** - selles faasis avastatakse rolle ja ootusi, püütakse kindlaks teha, kas on alust kestvaks suhteks. Paljud suhted ei arene sellest faasist kunagi edasi.
3. **laienemise/tõusu faas** – nii organisatsioon, kui sihtgruppide liikmed koguvad kindlust, et nad mõistavad üksteise positsioone ja vajadusi. Kui need vajadused on kooskõlas, siis suhted edenevad.
4. **omaksvõtu faas** – selles faasis on tõenäoline nõustumine poliitilistes, sotsiaalsetes ja majanduslikes küsimustes. Sihtgruppide liikmed toetavad positsioone, mida organisatsioon võtab. Organisatsioon on avatud ja otsekohene.
5. **ustavuse faas** – avalikkus väljendab oma lojaalsust organisatsioonile. Organisatsioon on aga pühendunud avalikkuse huvidele ja on seotud avalikkuse toetust leidvate tegevustega. See faas võib kesta nädalaid, kuid või isegi aastaid, kui organisatsiooni iseloomustavad jätkuvalt usaldus, avatus ja pühendumus.

Ka Ledinghami faasides on olulisel kohal rollide ja ootuste kindlaks tegemine. Kui arusaam organisatsiooni rollidest on segane, siis ei jõua suhted tõenäoliselt avastamise faasist kaugemale. Selleks, et suhted jõuaksid laienemise faasi, peaks nii organisatsiooni kui sihtgruppide liikmed mõistma üksteise positsioone ja vajadusi (Ledingham 2000).

Muutused ja nendega toimetulek

Endine regionaalminister Jaan Õunapuu on oma artiklis märkinud, et kohalike omavalitsuste, maavalitsuste ja riigi ülesannete jaotus ei ole selge maavanematele endilegi, rääkimata elanikest. Lahendusena nägi Õunapuu ühetasandilist haldusmudelit,

mis tähendaks praeguste omavalitsusliitude süsteemi edasiarendamist ühisomavalitsuseks. Kõiki maakonna omavalitsusi hakkaksid maakonna esindusorganid esindama nende enda määratud volikogu saadikud. Õunapuu nägemuse kohaselt hakkaks ühisomavalitsus tegelema omavalitsuste koostöö arendamisega, maakondade tasakaalustatud arengu kindlustamisega, ühistranspordi korraldamisega, rahvakultuuri säilitamise ja arendamisega, tööhõiveküsimustega, kutsehariduse korraldamise ja koolide ülalpidamisega, täiendus- ja ümberõppe koordineerimisega, turismiarenduse ja mainekujundusega, esmatasandi tervishoiu ja hoolekande korraldusega, lastekaitsega, vanade erihooldusega. Samuti võtaks ühisomavalitsus enda kanda esindusülesanded ning maakonna ja omavalitsuste huvide esindamise ning kaitsmisega seotud ülesanded (Õunapuu 2003). See tähendab sisuliselt seda, et omavalitsuste liidud võtavad üle maavalitsuste funktsioonid ning maavalitsused kaovad. Antud nägemuse järgi tuleks ette võtta põhjalikud ning kiired reformid halduses, ent 2003. aastaga võrreldes pole suurt midagi muutunud. Diskussioon maavalitsuste kaotamise üle on aga sel aastal uuesti teravamalt päevakorda tõusnud. Ka praegune valitsus on esile tõstnud maavalitsuste ja omavalitsusliitude ümberorganiseerimise vajaduse.

Muutused, eriti niivõrd suured, nõuavad kommunikatsiooni põhjalikku planeerimist. Et nii avalikkus kui organisatsiooniliikmed uue rolliga võimalikult hästi kohaneksid, seda võimalikult hästi mõistaksid, on vaja muutuste kommunikatsiooniga tegeleda nii riiklikul kui maakondlikul tasandil. Teavitamine peaks algama juba siis, kui muutusi planeeritakse.

Kõige tuntuma muudatuste klassifikatsiooni, mis liigitab muudatused kolmeks, on loonud Ackerman (1984). Ta eristas järgmisi muudatuste liike: 1) arendus 2) üleminek ehk ümberkorraldamine 3) radikaalne ümberkujundamine. Ülemineku tulemuseks on uus, kuid prognoositav seisund. Kuna selle uue seisundi saavutamiseks tuleb tavaliselt läbida mitmeid etappe, võtab üleminek rohkem aega, kuid on prognoositav. Kui esimese kahe muutuste tüübi korral toimuvad muutused olemasoleva süsteemi sees, siis ümberkujundamise käigus muutub ka süsteem. Muutub organisatsiooni olemasolu mõte, mis on väljendatud missioonina, mis tavaliselt toob kaasa ka vajaduse muuta

organisatsiooni kultuuri ja juhtimisstiili (Alas 2002:12). Muudatused, mis ootavad maavalitsusi ja omavalitsusliite, sarnanevad kõige rohkem radikaalsele ümberkujundamisele, sest meedias kõlanud arvamused põhjal võib öelda, et mõlema organisatsiooni süsteem ning roll rohkemal või vähemal määral siiski muutub.

Organisatsioonilisi muudatusi on jagatud ka selle järgi, milliseid süsteemi elemente on muudetud. Burke ja Litwini (1992) mudelis on organisatsiooni tegurid jagatud kahte rühma: radikaalse ümberkujundamise ja ülemineku tegurid. Ümberkujundamise tegurid on eestvedamine, kultuur, missioon ja strateegia. Ülemineku tegurid on väljakujunenud juhtimispraktika, süsteemid poliitika ja protseduurid, organisatsiooni struktuur ja mikrokliima allüksustes (Alas 2002:16).

Muudatuste läbiviimise protsessi on kirjeldanud Kurt Lewin (1989). Ta eristab lahtisulatamist, muutumist ja kinnikülmutamist. Lahtisulatamise käigus valmistatakse töötajaid muudatusteks ette, teavitatakse ja motiveeritakse muudatustes osalema. Muutumiskäigus toimuvad uue strateegia rakendamiseks vajalikud organisatsiooni struktuuri ja kultuuri muutused. Kinnikülmutamise käigus hinnatakse muutunud käitumisviise ja tööviise. Sobivaks osutunud muutused formaliseeritakse protseduurina (Alas 2002:25).

Muudatused ei saa toimuda, kui inimesed, kes neid ellu peavad viima, muudatusi ei toeta. Seetõttu on nende inimeste hoiakud muudatuste suhtes olulised. Tähtsal kohal hoiakute kujundajana on muudatuste kohta jagatav informatsioon. Vastusteta jäänud küsimused saavad aluseks kuulujuttude tekkele, mis sageli liialdavad negatiivsete aspektide välja toomisel ja täidavad infotühimikke nn mustade stsenaariumidega. Töötajate kaasamisel on kriitiline roll informatsioonil ja suhtlemisel. Osalemiseks on vajalik organisatsiooni kaugemale ulatuvate eesmärkide ja antud muudatuste põhjuste ning käigu kõigile arusaadavaks tegemine. Töötajad vajavad infot eesmärkide ja kavatsuste kohta, et otsustada, mida muudatused konkreetselt neile kaasa toovad (Alas 2002:43).

Alas on oma raamatus „Muudatuste meistriklass“ (Alas & Salu 2005:141) toonud välja ka muudatuste kommuniqueerimise reeglid. Antud reeglid on mõeldud küll töötajatele, ent kehtivad tegelikult ka väljapoole kommuniqueerimisel.

1. Mitme kommunikatsioonikanali üheaegne kasutamine on tulemuslikum kui ainult ühe kanali rakendamine. Infot tuleb ka korrata, sest teate kuulmine või lugemine ei tähenda veel mõistmist ning teate sisu mõistmine ei tähenda veel selle omaksvõttu.
2. Kahesuunalist suhtlemist tuleks eelistada ühesuunalisele, sest see võimaldab välistada sõnumist valesti arusaamist.
3. Kasuta autoriteetseid isikuid info edastamiseks.
4. Töötajate kindlustunnet saab suurendada, kui info edastamisel kedagi ei eelistata. Juhid peavad kergesti kättesaadavad ning rääkima ausalt ja avameelselt plaanitud muudatuste tagajärgedest.
5. Sõnum tuleb rajada olemasoleva organisatsioonikultuuri nendele aspektidele, mis sobivad ka muutunud organisatsiooni ja mida kavatsetakse säilitada.

Kolm esimest punkti on eriti oluliselt just väliskommunikatsioonis. Need ühtivad avaliku sektori üldise kommunikatsioonipoliitikaga, mida on kirjeldatud Äripäeva käsiraamatus.

Avaliku sektori kommunikatsioonipoliitika peab põhinema järgmistel osadel:

- **kodanike aktiivne teavitamine organisatsiooni pakutatavatest teenustest.** Suur osa kodanikest ei oma suurte avaliku sektori reforminde tõttu piisavalt tõest eelinformatsiooni teda puudutavatest avalikest teenustest. Tihti omavad vanemad inimesed kogemust reformieelsest ajast või reformi algetapist.
- **Seaduste muutmise aktiivne selgitamine.** Teavitamise lähtekoht on see, et klient ei pea ise jälgima seaduste muudatusi, vaid klienti peab teavitama asutus.
- **Infomaterjali loomine teenuste tutvustamiseks:**
 1. Näidismaterjalid asutuste ruumides
 2. Kaasavõetavad infomaterjalid ja näidised konkreetsetest teenustest
 3. Sihtgruppidele jagatavad infomaterjalid teenuste valdkondade, muudatuste, uute teenuste jne tutvustamiseks.

- **Teenuste osutamise ajal kliendiga peetava kommunikatsiooni eristamine organisatsioonisisestest kommunikatsioonist.**

(Eesti Suhtekorraldajate Liit 2005)

Et muutused võimalikult vähe nii organisatsiooni sees kui väljaspool segadust tekitaksid, tuleks muutustest teavitamisel lähtuda eelkirjeldatud põhimõtetest ning muutusteaegne kommunikatsioonistrateegia kujundada just sellest tulenevalt.

2. UURIMISOBJEKT, -KÜSIMUSED JA METOODIKA

Uurimisobjektide kirjeldus

Maavanema roll on esindada riigi huve maakonnas ning hoolitseda maakonna tervikliku ja tasakaalustatud arengu eest. Maavanem koordineerib ministeeriumide ja teiste täidesaatva riigivõimu asutuste, kohalike asutuste ning kohalike omavalitsuste koostööd maakonnas. Maavalitsus on maavanemat teenindav ning maavanema juhtimisel töötav valitsusasutus. Maavalitsus on kompetentsuskeskus talle antud funktsioonide täitmisel, koordineerib riigi poliitikate elluviimist maakonnas, teostab järelevalvet ja regionaalset arendustegevust ning edastab Siseministeeriumile informatsiooni maakonna arengu ja esilekerkinud probleemide kohta, et taotleda nende lahendamist Siseministeeriumi juhtimisel (Siseministeeriumi ja maavalitsuste koostöö juhend 2006).

Üks olulisemaid kohalike omavalitsuste ühistöö vorme on omavalitsusliidud. Eesti maakondlikud omavalitsusliidud täidavad nii liitu kuuluvate omavalitsusüksuste poolt delegeeritud kui seadusega pandud ülesandeid. Maakondliku omavalitsusliidu eesmärgiks on:

- liikmete ühistegevuse kaudu maakonna tasakaalustatud ja jätkusuutlikule arengule kaasaaitamine;
- maakonna kultuuritraditsioonide säilitamine ja edendamine;
- maakonna ja oma liikmete esindamine ning liikmete ühiste huvide kaitsmine;
- liikmeks olevate omavalitsusüksuste vahelise koostöö edendamine ja korraldamine;
- liikmetele seadusega ettenähtud ülesannete paremaks täitmiseks võimaluste loomine.

Nimetatud eesmärgid on sõnastatud nii Siseministeeriumi kodulehel ja ka Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu põhikirjas kui peamised omavalitsusliidu tegevuseesmärgid.

Liitude kaudu teevad omavalitsusüksused koostööd ka ühisürituste korraldamises, ühisprojektide läbiviimises, õpilaste transpordi korraldamises, arendustegevuses ja

paljudes teistes valdkondades (Siseministeeriumi koduleht). Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu põhikirja esimene osa ütleb, et Mittetulundusühing Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit esindab maakonda, maakonna omavalitsusi riigorganistes ja muudes institutsioonides. Täpsem Ida-Viru Maavalitsuse ja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu funktsioonide kirjeldus järgneb uurimistulemuste osas.

Nii maavalitsus kui omavalitsuste liit tegutsevad ühel territooriumil ning mõlema ülesanne on tagada maakonna tasakaalustatud areng. Kohaliku Omavalitsuse Üksuste Liitude Seaduse kohaselt on omavalitsuste liitude eesmärgiks maakonna jätkusuutlikule arengule kaasaaitamine, kultuuritraditsioonide säilitamine ja edendamine, maakonna ja oma liikmete esindamine ja liikmete ühiste huvide kaitsmine (Kohaliku Omavalitsuse Üksuste Liitude Seadus, §2 lg.2). Maakonnas on maavanema prioriteetidid põhifunktsioonide täitmisel maakondlik arendustegevus ja riikliku järelevalve korraldamine (Siseministeeriumi ja maavalitsuste koostöö juhend 2006).

Regionaalne arendustegevus peaks siiski olema kooskõlastatud ja selge suunitlusega. Praegu on olukord lahendatud igas maakonnas isemoodi – mõnel pool teevad kaks organisatsiooni omavahel tihedat koostööd, mõnel pool koostöö nii hästi ei suju. Siseministeeriumi valitsemisala arengukavas 2007-2010 on mainitud valdade ja linnade ning nende liitude efektiivsuse ja administratiivse suutlikkuse küsimusi. Samuti on arengukava andmeil probleemiks kohaliku omavalitsuse funktsioone ja nende rahastamist sätestavate õiguslike regulatsioonide õigusselgus.

Maavalitsuste roll on muutunud alates 2004. aasta aprillist. Sellest ajast ei ole maavalitsused enam iseseisvad, vaid on valitsusasutusena Siseministeeriumi valitsusalas. Nii hariduse, kultuuri kui sotsiaal- ja tervishoiu valdkonnas on sõlmitud vastavate ministeeriumitega koostöölepingud, mille järgi toimub tegevuse koordineerimine. Kuid selline asjaajamine on kaasa toonud palju segadust, sest nii aruandlus kui ka muu kirjavahetus peab nüüd toimuma mitme ministeeriumiga. Vähenenud on maavalitsuste iseseisev otsustusõigus, sest otsustused toimuvad läbi Siseministeeriumi ning enamjaolt igas valdkonnas on vajalik Siseministeeriumi seisukoht. Maavalitsustest on saanud

eelkõige järelvalve organisatsioonid ning on tekkinud küsimus, millisel kujul peaksid maavalitsused üldse eksisteerima (Õunapuu 2006; Drikkit 2006) (Pungas 2007).

Kuna nii eelmise, kui praeguse regionaalministri seisukoht on olnud, et praegune maavalitsuste ja omavalitsusliitude olukord vajab muutusi, on tõenäoline, et teatud muutused ka aset leiavad. Käesolev bakalaureusetöö püüab näidata, milline oli kahe organisatsiooni rollijaotus varem, millised on ootused muudatustele ning kuidas suhtuvad sellesse organisatsiooni sidusgruppide esindajad.

Uurimisküsimused ja hüpoteesid

Vastavalt bakalaureusetöö põhiprobleemile olen sõnastanud järgmised uurimisküsimused ja hüpoteesid, mis puudutavad Ida-Viru Maavalitsuse ja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu rolle, nende mõistmist sidusgruppide poolt ja info vahetust organisatsioonide ja sidusgruppide vahel.

Uurimisküsimused:

1. Kuidas on jaotunud Ida-Viru Maavalitsuse ja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu rollid samal tegevusmaastikul?
2. Kas organisatsioonide nägemus oma rollidest ühtib sidusgruppide nägemusega?
3. Kuidas on kahe organisatsiooni senine koostöö toiminud?
4. Millised kanalid valgustavad organisatsiooni juhtide arvates kohalikku avalikkust maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevusest kõige objektiivsemalt, paremini?
5. Millised kanalid valgustavad sidusgruppide arvates maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevusest kõige objektiivsemalt, paremini? Millistest kanalitest saavad sidusgrupid infot maavalitsuse, millistest omavalitsuste liidu kohta?
6. Kas ja millistest kanalitest saavad maavalitsus, omavalitsuste liit ja sidusgrupid infot eelseisvate muutuste kohta?
7. Millist infot vajaksid maavalitsus, omavalitsuste liit ja sidusgrupid eesootavate muutuste kohta?

Hüpoteesid:

1. Peamisteks kommunikatsioonikanaliteks sidusgruppidega on internet ja maakonnaleht Põhjarannik.
2. Organisatsioonide nägemus rollidest ei ühti sidusgruppide arvamusega.
3. Sidusgrupid ei oma päris täpset ülevaadet, mis rolli maavalitsus ja omavalitsuste liit kannavad, mis neid eristab ja mis saab tulevikus.
4. Võimalikest muutustest ei ole organisatsioonidel selget ettekujutust.

Metoodika

Et täpsemalt selgitada, milliseid rolle näevad sidusgruppide esindajad maavalitsusel ja omavalitsuste liidul, teada saada sidusgruppide hoiakuid, saada neilt pikemaid kommentaare praegu Ida-Virumaal valitseva olukorra ja tulevaste muutuste kohta, on kõige sobivamaks meetodiks just poolstruktureeritud intervjuu. See annab võimaluse inimest põhjalikumalt küsitleda ning esitada täpsustavaid küsimusi. Vastavalt uurimisküsimustele ja hüpoteesidele koostas intervjuude küsimused. Intervjuude küsimused on lisas 1 ja transkriptsioonid on lisades 2-10. Eelnev küsimuste koostamine on vajalik, et hoida intervjuu planeeritud suunal ning vältida laialivalgumist. Poolstandardiseeritud intervjuu meetod võimaldab aga huvitavate ning töö jaoks oluliste andmete ilmnemisel selle materjali registreerida.

Kui seminaritöös intervjuueerisin maavanem Ago Sildet ja omavalitsuste liidu direktorit Urve Eriksoni, siis bakalaureusetöö keskendub mainitud organisatsioonide sidusgruppidele. Üheks sidusgrupiks otsustasin valida meedia, sest maakonna meedia on maavalitsuse ja omavalitsusliidu temaatikaga kindlasti kokku puutunud ja oskab võrrelda praegust olukorda varasemaga. Samuti on meedia oluliseks infoallikaks avalikkusele. Teiseks sidusgrupiks otsustasin valida kolmanda sektori organisatsioonid, sest kodanikualgatus ühendab aktiivsemat osa avalikkusest ja sageli on kodanikuühenduste liikmed arvamusi liidriteks ühiskonnas. Kolmandaks sidusgrupiks valisin omavalitsuste juhid, sest nemad puutuvad ametialaselt maavalitsuse ja omavalitsusliiduga tihedalt kokku.

Ajakirjanikud - maakonnaleht Põhjarannik ilmub nii eesti kui vene keeles, seetõttu valisin ajakirjanike esindajateks Erik Gamzejevi, kes on Põhjaranniku tegevtoimetaja ja Erik Kalda, kes on Põhjaranniku venekeelse variandi tegevtoimetaja, maavanem Rein Aidma ajal tegeles ta aktiivselt just maavalitsuse temaatika kajastamisega.

Mittetulundusühingud / sihtasutused - Ettevõtluse-alast nõu ja tuge pakub Ida-Virumaal Ida-Viru Ettevõtlus Keskus. See sihtasutus on loodud omavalitsuste ettepanekul. Venekeelsete kolmanda sektori organisatsioonide esindajaks valisin Narva Rahvuskultuuri Koordinatsiooninõukogu esimene Natalja Belotserkovskaja.

Omavalitsusjuhid - omavalitsusjuhtide puhul võtsin valiku aluseks juhi vanuse. Ehk siis otsustasin valida ühe noore omavalitsusjuhi ja teise vanema juhi, kes on omavalitsuses töötanud nii praeguse maavalitsuse ajal, kui ka enne 2004. aastat, mil maavalitsused rohkem funktsioone täitsid kui praegu. Omavalitsusjuhtide esindajateks valisin Jõhvi valla/linna juhi Tauno Võhmari, ning Iisaku vallavanema Avo Kiire.

Kõiki esialgsesse valimisse kuulunud inimesi õnnestus intervjueerida. Töö käigus selgus, et kommunikatsiooni ja muutusi puudutavate küsimuste selgitamiseks/uurimiseks jääb seminaritöös tehtud intervjuudest maavanema ning omavalitsusliidu direktoriga väheks. Seetõttu tegin Ago Silde ja Urve Eriksoniga neid küsimusi puudutava uue intervjuu. Samuti intervjueerisin omavalitsusliidu endist juhti Bruno Uustalit, kes on olnud ka mitme omavalitsuse eesotsas.

UURIMISTULEMUSED

Ülevaade seminaritöö tulemustest

Kuna käesolev bakalaureusetöö põhineb osaliselt minu 2007. aasta seminaritööle, annan järgnevalt ülevaate seminaritöö tulemustest.

Püüdsin oma seminaritöös leida kohti, kus kahe organisatsiooni rollid kattuvad ja/või nad peaks tegema koostööd. Intervjuud organisatsioonijuhtidega andsid võimaluse võrrelda erinevaid nägemusi hetkeolukorrast ja tulevikust.

Funktsioonid

Avalikkuse tähelepanu pälvi rohkem tegevus, mis on suunatud väljapoole. Maavalitsuse tegevused nagu rahandus, järelvalve ja koordineerivad tegevused ei pälvi tavaliselt nii palju tähelepanu. Avalikkust puudutavad enam hariduse, kultuuri ning sotsiaalvaldkonna tegevused. Enim on IVOLi ja maavalitsuse õigusaktides sõnastatud funktsioonides sarnasusi kultuuri ja hariduse osas, mõningaid kokkulangevusi on ka tervishoiu ja arengu valdkonnas. Kultuuri ja hariduse osas teevad maavalitsus ja omavalitsusliit suurel määral sarnast tööd, ent erineva nime all (eraldi ettevõtmisi korraldades). Probleeme on eelkõige funktsioonide jagamisega. Kui oleks täpselt sõnastatud, millega kumbki organisatsioon tegeleb, oleks võimalik hakkama saada ka koostööd tegemata, ent praegu on mitmeid kattuvaid funktsioone ja kohati tundub, justkui konkureeritaks maakonna pärast.

Järgnevalt mõned näited sellest, milleni on viinud kahe organisatsiooni suutmatust koostööd teha.

1) Maavalitsus korraldab uimastiennetusnõukogu tööd, IVOL aga on loonud Uimasti Preventsiooni Sihtasutuse. Uimastiennetusnõukogu toetab ja koordineerib uimastiennetusega seotud MTÜ-de tegevust ning rahastamist (vaatab läbi projektide taotlused jne). Halb olukord on siin aga selles mõttes, et nii Uimasti Preventsiooni SA kui MTÜ-d taotleavad oma projektidega raha samadest kohtadest. Seega oleksid MTÜ-d ja sihtasutus justkui konkurendid.

2) Aasta Õpetaja konkursi korraldamises on ülesanded kahe organisatsiooni vahel jagatud järgmiselt: maakondliku kandidaadi valimine vabariiklikule Aasta Õpetaja konkursile on maavalitsuse funktsioon (Lisa 2), 2006. aastal viiski seda läbi maavalitsus. IVOL korraldas õpetajate päeva tähistamise ning autasustas kõiki Aasta Õpetaja kandidaate maakonnas. Maavalitsus õpetajate päeva korraldamisest osa ei võtnud.

3) Ida-Viru Maavalitsus SA Põhja-Eesti Turism töös ei osale. Ida-Viru Maavalitsus korraldas 2006. detsembris turismikonverentsi, kus puudus omavalitsusliidu esindus. Ometi on mõlema organisatsiooni funktsioonides välja toodud turismi edendamine ja maakonna tutvustamine, IVOLil koguni maakonna hea maine eest seismine.

4) Viimastel aastatel on traditsiooniks saanud Ida-Virumaal korraldatav arengukonverents, mis on maavalitsuse poolt suur ja kahtlemata väga vajalik ettevõtmine. Nii 2005. kui 2006. aastal ei osalenud seal aga omavalitsusliidu esindust, kuigi ka omavalitsuste liidu üks funktsioone on maakonna arendustegevus.

Intervjuud maavanema ja omavalitsusliidu direktoriga

Mõlema organisatsiooni juhid nägid oma organisatsiooni maakonna arendajana. Omavalitsusliidu direktor rõhutas seejuures organisatsiooni demokraatlikkust, maavanem tõi välja koordineeriva rolli. Üksteise rolle nägid organisatsioonide juhid erinevalt, mõlemad väljendasid oma organisatsiooni tähtsust ning teise väiksemat tähtsust. Ühtis maavanema ja omavalitsusliidu direktori ettekujutus maavalitsuse koordineerivast rollist. Maavanem tõi välja IVOLi väikse töötajate arvu ning organisatsioonide muutmise vajaduse. Tulevikku kujutavad mõlema organisatsiooni juhid ette juba muutunud, täpsustunud rollidega. Maavanem loodab, et maakonna juhtimine jääb siiski maavalitsuse teha.

IVOLi direktor pidas maavalitsust praegu pigem nõrgaks organisatsiooniks, samuti pidas maavanem IVOLit pigem nõrgaks. IVOLi direktor põhjendas seda maavalitsuse staatuse ebastabiilsusega ja likvideerimishirmuga. Maavanem leidis, et omavalitsusliidus ei ole selgust organisatsiooni vajalikkuse osas.

Nii maavanem kui IVOLi direktor märkisid, et kahel organisatsioonil on mitmeid ühiseid funktsioone ning tunnistasid, et see põhjustab ebakõlasid. Kõige suuremad sarnasused on mõlema hinnangul hariduse ja kultuuri valdkonnas. Omavahelist koostööd hinnati erinevalt. Seda arvatavasti sellepärast, et omavalitsusliidu direktor lähtus koostöö hindamisel valdkonnast, kus mingi koostöö toimub. Maavanem kirjeldas koostööd kui olelusvõitlust ja leidis, et koostöö võiks parem olla. Ebaõnnestumistena toodi ühelt poolt esile soovimatus koostööd teha, teisalt aga teise poole soovi ennast näidata. Oma organisatsiooni positsiooni Ida-Virumaa avalikkuse silmis hindasid mõlema organisatsiooni juhid heaks.

Kommunikatsioonikanalitest tõi IVOLi direktor esile trükimeedia, viidates heale koostööle maakonnalehega Põhjarannik. Maavanem soovust arvas, et Põhjarannik nende organisatsiooni kõige paremini ei kajasta. Peamise põhjusena nimetas ta seda, et Põhjarannik ei avalda nii sageli maavalitsuse pressiteateid, vaid püüab ise uudiseid kirjutada.

Ida-Viru maavanem nägi maavalitsusel peamiselt koordineerivat rolli, et tagada kogu maakonna areng. Maavanem tõi välja praeguse halduspoliitika reorganiseerimisvajaduse ning ei välistanud teatud funktsioonide üleminekut omavalitsusliitudele. Siiski jäi maavanem arvamuse juurde, et maavalitsusele peaks jääma maakonna juhtimine.

Intervjuud omavalitsusjuhtidega

Organisatsioonide suhted omavalitsustega

Avo Kiire intervjuu transkriptsioon on Lisas 4, Tauno Võhmari intervjuu transkriptsioon Lisas 3.

Mõlemad vallavanemad olid seisukohal, et maavanema ning omavalitsusjuhtide suhted ei ole head, kuid suhtlus maavalitsuse erinevate osakondadega toimib probleemideta. Iseasi, millise kuvandi see loob maavalitsustest kui organisatsioonist, kui juhtkonna tasandil praktiliselt ei suheldagi. Kindlasti mõjutab see ka ühiste ettevõtmiste tulemuslikkust ning teeb omavahelise koostöö raskemaks. Omavalitsusjuhtide jahedad suhted maavanemaga on tõenäoliselt üheks põhjuseks, miks esineb probleeme ka omavalitsuste liidu ja maavalitsuse vahelistes suhetes. Omavalitsuste liit koosneb ju erinevatest omavalitsustest ning kui juhtide tasandil läbisaamine puudub, siis on arusaadav, et omavalitsusi ühendav organisatsioon ei saa maavalitsusse teisiti suhtuda. Seega võib öelda, et tegu on mitte ainult funktsioonide kattumisest ning maavanema ja omavalitsusliidu direktori isikutevahelisest konfliktist tulenevate ebakõladega, vaid konflikt on palju laiem, puudutades ka omavalitsuste juhte.

Võhmar: „Väga head suhted on maavalitsuse erinevate osakondade juhtidega /.../ Võin öelda ka seda, et üldjuhul Ida-Virumaal omavalitsusjuhtide ja maavanema suhted ei ole head, ei ole olnudki head /.../“

Kiir: „Maavanema suhteid omavalitsustega praktiliselt ei ole. Ja samas muidugi nende osakonna töötajatega nii palju, kui nüüd omavalitsustel on vaja, kellega seal asju ajada on täiesti normaalsed, ei ole mingit probleemi.“

Omavalitsuste suhted omavalitsuste liiduga on vallavanemate arvates head, omavalitsusliit on neid ühendav organisatsioon, kes on väljas omavalitsuste huvide eest ning vallavanemad on arvamusel, et omavaheline suhtlus sõltub eelkõige neist endist. Asjaolu, et vallavanemad tunnetavad omavalitsuste liidu vajalikkust ja oma osalemise olulisust, annab omavalitsuste liidule kui organisatsioonile vallavanemate silmis tugevama positsiooni.

Võhmar: „Liit, see olemegi meie, et need ongi meievahelised suhted ././ Üldiselt võttes on meie läbisaamine ja üksteisemõistmine hea. Ja tõrjuvat hoiakut ei ole.“

Kiir: „No seal ei ole midagi erilist kurta. ././ Kes sinna on tööle võetud, et need täidavad täiesti oma kohustusi.“

Maavalitsusest ja omavalitsusliitudest ning nende rollidest

Nii Jõhvi kui Iisaku vallavanem hindasid maavalitsust pigem nõrgaks organisatsiooniks, Jõhvi vallavanem Tauno Võhmar põhjendas seda maavanema nõrga juhtimisega, Iisaku vallavanem Avo Kiir nägi nõrkust maavalitsuse kui institutsiooni mittemidagiütlevas rollis.

Võhmar: „Meie organisatsioon on tugevam – vallavalitsus. ././ Minu seisukoht on, et juht on nõrk, kui juht oleks tugev meeskonna liider, siis võiks maavalitsusest teha väga tugeva organisatsiooni. ././ Aga seal on väga head mikromeeskonnad ././“

Kiir: „Mis mõttes ta üldse tugev peaks olema? Maakonna moodustavad siiski omavalitsused ja sisu annavad sellele omavalitsused ja ma kaldun arvama, et pigem omavalitsuste liit on siin maakonna elus tugevam pool ja vajalikum pool kui maavalitsus.“

Omavalitsusliitu hindasid vallavanemad pigem tugevaks kui nõrgaks nentides siiski, et kuna hetkel on ressursse vähe, siis saab omavalitsusliit tegutseda vaid teatud piirides. Mõlemad vastajad leidsid, et tulevikus võiks omavalitsusliidud veelgi tugevamad olla. Kuigi maavalitsust organisatsioonina hinnati nõrgaks erinevatel põhjustel, tuli mõlema vallavanema intervjuust välja tõsiasi, et oodatakse omavalitsuste liidu tugevnemist ja maavalitsuse rolli kahanemist. Ka organisatsioonide praegusi rolle hinnati mainitud arvamusest lähtudes.

Võhmar: „Juhtimise kohapealt on ta edukalt toimiv, tal on ressursse vähe ja seetõttu on ta ennast nõrgalt väljapoole teadvustanud. ././ Seda saaks kujundada väga jõuliseks ja tugevaks organisatsiooniks ././ alge on olemas.“

Kiir: „Nende võimaluste juures mis on IVOLil võib öelda, et on pigem tugev kui nõrk. Aga ta võiks ja peaks olema tugevam, aga see sõltub kõik finantsidest.“

Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu praegust rolli nägi Tauno Võhmar maavalitsuste töö täiendajana, Avo Kiir tõi välja konkreetse nägemuse omavalitsusliidu rollist.

Võhmar: „*Ta täidab kohustusi, mida maavalitsusele riigi poolt antud ei ole.*“

Kiir: „*Eelkõige muidugi koordineerida maakonna omavalitsuste algatusi ja tööd. /.../ Siis see kultuuriline osa, kultuuriürituste läbiviimine.*“

Maavalitsuse kui organisatsiooni rollina nägid vallavanemad eelkõige riiklikku järelvalvet. Tauno Võhmar tõi välja ka planeeringute osa, ent märkis, et selles osas on tema arvates maavalitsuse töös puudujääke. Kuna vallavanemate arvates on maavalitsuste ainuke funktsioon järelvalve, siis ei näe nad ka maavalitsustel praegusel kujul mõtet. Ehk takistab maavalitsuse rollide paremat mõistmist ka omavahelise koostöö puudumine.

Võhmar: „*Järelvalve funktsioone nad täidavad edukalt. /.../ Planeeringute roll on natuke nigel*“

Kiir: „*Riigipoolne järelvalve on ainukene, muud rolli ma temal ei näe.*“

Kahe organisatsiooni koostööst rääkides tõdesid mõlemad vastajad, et koostöö puudub, põhjusena tõid mõlemad välja probleemid tippjuhtide tasandil, eelkõige maavanema suhtumise omavalitsusliitu. Nagu aga eelpool selgus, võib probleeme tekitada ka maavalitsuse ja erinevate omavalitsuste halb läbisaamine.

Võhmar: „*Pole koostööd, on olemas inimestevaheline ja osakondadevaheline koostöö. /.../ Tippjuhtide tasandil koostöö puudub, aga osakondade vahel toimib koostöö väga hästi.*“

Kiir: „*Koostöö on olnud üsna nõrk, see sõltus ka viimasest maavanemast.*“

Organisatsioonide rollid tulevikus

Mõlemad vallavanemad tunnistasid, et on vajadus maavalitsuse ja omavalitsuste liidu rollide täpsustamiseks. Mõlemad nägid ka muutusi ühtemoodi: maavalitsus jäägu pigem järelvalveorganisatsiooniks ning omavalitsuste liidud võiksid kindlasti tugevneda. Omavalitsuste liidud täidaksid maakonna tasakaalustatud arendamise funktsioone ja oleksid maakondade esindajad. See tähendab kõne all olevate organisatsioonide määratluse muutumist tulevikus. Eelnevate vastuste kontekstis on vallavanemate

nägemus mõistetak – maakonna tasandi juhtimises soovivad vallavanemad pigem ise osaleda, praeguse olukorraga ei ole nad rahul.

Võhmar: „*Rollid tuleks täpsustada. /.../ Maavalitsus olgu ja jäägu riigi käepikenduseks oma järelvalve funktsioonidega. /.../ Aga omavalitsusliidule maakondlikud ühisasjaajamised, näiteks kultuuriüritused, mainekujundus, haridusüritused, ühised suured projektid.*“

Kiir: „*Ma arvan, et muidugi IVOLi roll peaks kasvama./.../ Mina ei näe ausalt öeldes mingit rolli sellel maavalitsusel /.../ pigem mingi riigi esindaja oma väikese staffi-ga seal kes siis teostaks riikliku järelvalvet.*“

Info levikust

Avalikkus saab Võhmari arvates kõige rohkem informatsiooni maakonnalehest Põhjarannik ja organisatsioonide veebilehtedelt. Avo Kiire arvates kajastab samuti Põhjarannik maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige paremini. Vallavanemad ise saavad infot peamiselt listide kaudu e-maili teel, Avo Kiir mainis ka maavalitsuse kodulehekülge. Üldiselt eelistavad mõlemad vallavanemad otsesuhtlust maavalitsuse ametnikega.

Ees ootavate muutuste kohta ootavad vallavanemad infot eelkõige regionaalministrilt, ka siin mainis Tauno Võhmar otsesuhtlust Siseministeeriumi töötajatega. Siiski ei arvanud kumbki vallavanem seda, et info muutuste kohta nende jaoks kättesaamatuks jääks. Kiir väljendas vajadust võimalikult vara omavalitsusi muutustest teavitada.

Võhmar: „*Ma ikka kõigepealt saan algallikatest või vähemalt saan algallikatel lähedal olevatelt inimestelt. Siseministeeriumi kaudu, täpsemalt siis regionaalministri kaudu.*“

Kiir: „*Küllap valitsus teada annab. /.../ eks ikkagi valitsused ja eelkõige siis regionaalministri poolt või tema siis meeskonna poolt peaks info tulema.*“

Võhmar: „*Kõik, mida vajan, need saan kätte.*“

Kiir: „*Arvatavasti oleks siiski vaja, et kui see protsess on käivitunud ja on mingeid mõtteid valitsusel, et on vaja muutusi teha, siis oleks hea, kui omavalitsused juba sellest ette teavad.*“

Intervjuud mittetulundusühingute esindajatega

Organisatsioonide suhted mittetulundusühingutega

Intervjuu Lauri Jaloneniga on Lisas 4, intervjuu Natalja Belotserkovskajaga Lisas 5.

Mõlemad kolmanda sektori esindajad viitavad, et maavalitsus tegeleb omaalgatusprogrammi raha jagamisega ning sealt ka nende kokkupuude maavalitsusega. Otseselt koostööd maavalitsusega ei ole kumbki kolmanda sektori organisatsioon teinud. On loomulik, et kolmanda sektori organisatsioonidel ei ole maavalitsuse ja omavalitsuste liiduga niivõrd palju kokkupuuteid kui näiteks vallavalitsustel, kuid on oluline, et sidusgrupp mõistaks mõlema organisatsiooni rolle ja teaks vajadusel, kelle poole abi saamiseks pöörduda.

Jalonen: „*MTÜ-de, seltsingutega suures osas käivad läbi selle et, maavalitsus korraldab kohalike omaalgatusprogrammi rahade jaotamist, kus sihtgrupiks ongi väiksemad MTÜd. /.../ No ja seal vist ikka mingeid ümarlaudu ja asju on korraldatud.*“

Belotserkovskaja: „*Raha sealt ikka saab kui projekt teha. /.../ Pole probleeme. Väga palju igapäevaselt meie organisatsioon ei vaja neid ja kui vaja neid siis on kõik korras suhetes.*”

Lauri Jalonen Ida-Viru Ettevõtlus Keskusest leidis, et omavalitsuste liiduga on läbikäimist rohkem, küllap on üheks põhjuseks see, et IVEK on omavalitsuste poolt loodud. Narva Rahvusvähemuste Koordinaatsiooninõukogu esimees Natalja Belotserkovskaja aga ütles, et omavalitsusliiduga nende organisatsioonil kontaktid üldiselt puuduvad. Kontaktide puudumine võib olla seotud asjaoluga, millele viitas oma intervjuus ka vallavanem Tauno Võhmar – omavalitsusliidul napib rahalisi vahendeid, et endast väljapoole teada anda. Põhjaranniku vahel ilmuv omavalitsuste liidu erileht kajastab pigem toimunud sündmusi, mitte niivõrd liidu olemust ja võimalusi.

Jalonen: „*Seal on võib-olla natuke rohkem sellist suhtlemist. /.../ Ma arvan, et ei ole väga mingit teadvustatud poliitikat ei ühes ega teises kohas, et mis funktsiooni need kolmanda sektori asutused võiksid anda.*“

Maavalitsusest ja omavalitsusliitudest ning nende rollidest

Omavalitsuste liidu rollidest on Jalonenil selge arusaam, Belotserkovskaja aga ei oska täpselt öelda, millega omavalitsusliit tegeleb ning toob esile paar üritust, millest ta kuulnud on. Mõlema arvates on omavalitsuste liit praegu pigem nõrk organisatsioon ning vastajad rõhutavad tugeva positsiooniga maakondliku organisatsiooni vajalikkust. Kolmanda sektori jaoks ei ole vahet, kas see tugeva positsiooniga organisatsioon on maavalitsus või omavalitsusliit, tähtsam on, et ta täidaks oma funktsioone ja oleks selge, millega maakondlikul tasandil tegeletakse. Seetõttu hindavad mõlemad vastajad nii maavalitsust kui omavalitsusliitu pigem nõrgaks organisatsiooniks. Mõlemad vastajad ootavad ühe tugeva organisatsiooni tekkimist, Jalonen toob välja selle, et omavalitsuste liit on MTÜ ja leiab, et tugevnemiseks oleks vaja julgemat visiooni. Nii Belotserkovskaja kui Jaloneni vastustes väljendub muutumise vajadus.

Jalonen: „*Nad tegelevad hariduspoolega juba sisulise poole pealt, kultuuriteemaga nad ka tegelevad juba päris aktiivselt, aga siiani on neil olnudki omavalitsuste huvide esindamine kuskil kas siis üle-eestilises organisatsioonis või siis kuskil valitsuse juures.*“

Belotserkovskaja: „*Ta tegi õpetajate päeva tähistamise ja tegeleb turismitööga, aga millega ta põhiliselt tegeleb, ei oska öelda.*“

Jalonen: „*Ma arvan, et omavalitsusliidu roll ja funktsioonid on kogu aeg kasvanud. /../ Praegu on omavalitsuste liit MTÜ ja võibolla oleks vaja natuke julgemat visiooni, et kuidas nagu siis maakonnas ennast positsioneerida.*“

Belotserkovskaja: „*Omavalitsuste liidust ei tea ma eriti midagi, ma ei oska öelda kas ta on tugev või nõrk, aga ma arvan, et nõrk. /.../ Praegu ei ole nagu sellist organisatsiooni, kellel oleks tugev arvamus ja tugev positsioon.*“

Maavalitsuse rollist rääkides lähevad kahe mittetulundusühingute esindaja arvamused lahku. Ühise nimetajana võib ehk välja tuua maakonna esindamise ja tutvustamise. Mõlemad peavad maavalitsust pigem nõrgaks organisatsiooniks, Jalonen põhjendas oma arvamust funktsioonid kahanemisega, Belotserkovskaja aga väitis, et maavalitsus jääb tema jaoks kaugeks ja tundmatuks.

Belotserkovskaja: „Maavalitsus on ikkagi esindusorganisatsioon, mis siis ka riiklikul tasandil esindab Ida-Viru maakonda ja püüab maakonna elu edasi viia.”

Jalonen: „Praegu on maavalitsus olnud pigem selline publicityle suunatud. /.../ Maavanem oma kantseleiga teostab järelvalvet. Teine variant on see planeeringute pool.“

Jalonen: „Pigem nõrk, ma arvan. /.../ Mis puudutab PR-i või heas mõttes maakonna müügitööd, on Ida-Virumaal maavalitsus kindlasti tugevam kui keskmiselt maavalitsused. Aga mis selliseid sisemise elukorralduse küsimusi puudutab, siis ikkagi pigem nõrk, sellepärast, et funktsioonid on tegelikult kokku tõmbunud juba puht riiklikust poliitikast lähtuvalt.“

Belotserkovskaja: „Minu arvates pigem nõrk, sest see jääb kuidagi kaugeks ja ma väga täpselt ei tea, millega nad tegelevad seal, aga see juba näitabki, et ta on nõrk kui inimesed ei tea temast midagi.”

Maavalitsuse ja omavalitsusliidu koostööd hindavad mõlemad mitte väga heaks. Jalonen nimetab põhjusena segadust funktsioonidega. Belotserkovskaja on ebakõladest kuulnud maakonnalehe vahendusel. Koostöö puudumisest kahe organisatsiooni vahel on kuulnud ka need sidusgruppide esindajad, kellel maavalitsuse ja omavalitsuste liiduga igapäevast kokkupuudet ei ole.

Jalonen: „Eks ta selline teatud mõttes relvastatud vaheerahu ole. /.../ Kui keegi tahab midagi teha, siis teisel on halb, et näe, jooksed minu mängumaale. Või siis vastupidi, et vahitakse vihase näoga üksteisele otsa, et miks keegi seda ei tee. Olukord tuleneb pigem sellest, et kõik see funktsioonide pool on udune.“

Belotserkovskaja: „Mina ei tea et nad oleksid otseselt midagi koos teinud, rohkem vist on eraldi. Maakonnalehest ka on saanud lugeda, et nende suhted ka ei ole olnud kõige paremad, negatiivsed.”

Organisatsioonide rollid tulevikus

Nii Jalonen kui Belotserkovskaja arvasid, et tulevikus peaks mõlema organisatsiooni määratlus muutma ning omavalitsusliidud peaksid tugevnema. Maavalitsusele jääks sel

juhul järelvalve funktsioon. Kui Belotserkovskaja tugineb oma arvamuses meediale, siis Jalonen viitab omavalitsuste mandaadile ja maavanema nõrgale staatusele.

Jalonen: „Mina kujutan ette, et selline sisuline pool ja planeerimise ja arengu koordineerimise pool võiks olla omavalituste liidul. /.../ Omavalitsusliidud peaks kindlasti tugevnema. Maavanem on lihtsalt nagu riigi poolt määratud ametnik”

Belotserkovskaja: „Tulevikus kui nüüd mõelda sellele, et ei saa läbi siis võiksid no paremini organiseerida on tegevust ja paremini läbi saada. Võib-olla omavalitsuste liit peaks esile kerkima ja maavalitsus peaks taanduma, et sellest on ka räägitud.”

Info levikust

Kolmanda sektori organisatsioonid saavad infot maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevuse kohta erinevatest kanalitest. Lauri Jalonen Ida-Viru Ettevõtlus Keskusest kasutab peamiselt otsesuhtlust, kuid peab heaks infoallikaks ka maakonnalehte. Narva Rahvusvähemuste Koordinatsiooninõukogu esimees aga leiab infot peamiselt internetist ning suhtleb ametnikega vajadusel e-meili teel. Sellest, kui sageli vastaja infot vajab, sõltub ka tema info hankimise viis. Belotserkovskaja, kes otsib infot internetist, puutub maavalitsuse ja omavalitsusliiduga vähem kokku kui Jalonen, kes eelistab otsesuhtlust.

Jalonen: „Nii palju kui siin tööks on vaja, siis saad sa informatsiooni inimeste käest. Aga muidu meil regionaalne ajakirjandus on suhteliselt nutikas ehk siis Põhjaranniku poisid on väga asjalikud. /.../ neti puhul nagu maakonna informatsiooni on ka päris korralikult üleval.“

Belotserkovskaja: „Põhiliselt saan infot internetist, kui ise otsida. Kõige paremini kajastab internet.”

Muutuste kohta on Jaloneni arvates kõige parem infot saada EAS-i või Siseministeeriumi inimestelt. Belotserkovskaja aga on seni muutuste kohta infot saanud ajakirjanduselt.

Jalonen: „Ma kujutan ette, et see muutuste info on ikka Tallinnas peidus, kas siis Siseminis või siis EAS-is. Teinekord on võimalik saada vähemalt kõlakaid, mis kuskil liiguvad. /.../ No see on selline heas mõttes luuretegevus, et kui sul seda infot vaja on, kui sul ei ole, siis sa võid ka ajalehest lugeda.“

Belotserkovskaja: „*Praegu olen ainult ajakirjandusest lugenud veidi, see protsess ei ole veel alanud ja võib-olla kui midagi konkreetsemat toimuma hakkab siis teatatakse rohkem.*”

Muutustest teadasaamisel eelistab Jalonen otsesuhtlust, Belotserkovskaja rõhutas, et avalikkust on kindlasti vaja teavitada ning sellega peaksid riigi kõrval tegelema ka omavalitsuste liit ja maavalitsus.

Jalonen: „*Meil ei ole informeeritusega põhimõtteliselt probleemi. Kui ikka midagi olulist peaks juhtuma, siis me saame selle teada. Kui meil midagi teada on vaja, siis me teame neid inimesi, kellega rääkida.*“

Belotserkovskaja: „*Kui seal midagi palju muutub, siis kindlasti oleks sellest vaja inimestele teada anda, et mis ja kuidas muutub. Kuhu tuleb oma asju minna edaspidi ajama. Kindlasti võtab harjumine aega, aga kui riik ja ka maavalitsus ja omavalitsuste liit ise infot hästi jagavad ei peaks suuri probleeme tekkima.*”

Intervjuud ajakirjanikega

Organisatsioonide suhted ajakirjandusega

Intervjuu Erik Gamzejeviga on Lisas 6, intervjuu Erik Kaldaga Lisas 7.

Suhetes maavalitsuse ja omavalitsusliiduga pole ajakirjanike sõnul probleeme. Küll aga ootavad ajakirjanikud huvitavamad, rutiinivabamat informatsiooni, mis ka meediale huvi pakuks.

Gamzejev: „*Pole probleeme olnudkui meil on huvi, siis me saame ka vastused kätte. /.../ Maavalitsus ise võiks olla aktiivsem, aga ma kujutan ette, et neil ei ole ka sellist väga huvitavat informatsiooni meediale pakkuda. Omavalitsuste liit oma tegevusest aeg-ajalt teavitab, mingeid üritusi teeb, aga ootaks seda, et oleks rohkem erksaid mõtteid ja rutiiniväliseid üritusi.*”

Maavalitsusest ja omavalitsusliitudest ning nende rollidest

Omavalitsuste liidu peamise rollina nimetasid ajakirjanikud koordineerivat rolli ning omavalitsuste ühisürituste korraldamist. Gamzejev tõi välja ka omavalitsuste arvamuse

ning huvide esindamise. Ka maavalitsuse rolle nägid ajakirjanikud sarnaselt, nimetades peamise tegevusena maakonna turundust, samuti riikliku järelevalve teostamist. Nii maavalitsust kui omavalitsusliitu nimetasid ajakirjanikud pigem nõrgaks organisatsiooniks. Vastajad tõid maavalitsuse puhul põhjenduseks tema rolli kahanemise aja jooksul, omavalitsuste liitu pidasid mõlemad veel kujunemisjärgus organisatsiooniks, kellel on küll võimalusi saada tugevaks. Erik Kalda rõhutas omavalitsusliidu paindlikkust ning võimalust ise prioriteete seada.

Gamzejev: „*Maavalitsusel ei ole erilist võimu, ei ole erilist raha ja mulle tundub, et aja jooksul on jäänud vähemaks ka infot.*” Tundub, et IVOL nagu natuke otsib, et... ta tahaks olla maakonnaülene organisatsioon, aga mmm... ei ole ka päris selge, et kuidas seda olla.”

Kalda: „*IVOL on tunduvalt võimalusterohkem organisatsioon, nemad saavad mängureeglid paika panna, et kui nemad leiavad, et maakonna turustamine ja turismi ühisturundus on tähtis, siis selle jaoks omavalitsused lepivad kokku, et see on tähtis.*”

Kahe organisatsiooni koostööd ei hinda ajakirjanikud eriti heaks, põhjusena nimetavad mõlemad isikutevahelisi probleeme. Konkurents ei tule ajakirjanike arvates antud juhul kasuks, vaid raiskab ressursi.

Gamzejev: „*Tundub, et siin on isikutevahelised probleemid olnud, et paralleelselt tehakse vastuvõtte, kuhu üks ei lähe ja teine ei tule... Need on ilmselt mingid isikutevahelise kehva läbisaamise tulemused. See on nüüd küll asi, mida peaks püüdma ära hoida, sest see ei ole edasiviiv konkurents.*”

Kalda: „*Vahel tehakse asju paralleelselt ja kohati on nad konkureerivad organisatsioonid. Sellest ei ole otseselt ka kahju tõusnud, aga jõudu ja ressursi on niigi vähe alati.*”

Organisatsioonide rollid tulevikus

Maavalitsustele võiks ajakirjanike arvates jääda järelevalve funktsioon, kuigi Gamzejev märkis, et järelevalvet võib teostada ka mõni teine riiklik institutsioon näiteks ministeeriumi juures. Erik Gamzejev rõhutas ka seda, et omavalitsusliitudel on omavalitsuste mandaat, mis annab talle tulevikus rohkem funktsioone. Mõlema

organisatsiooni määratlus peaks ajakirjanike sõnul muutuma. Ka nemad, sarnaselt eelmiste vastajatega, näevad omavalitsuste liidu tugevnemist.

Gamzejev: „Järevalve võiks olla maavalitsuse roll. Aga selline ühistegevus, see nagu koondub ilmselt rohkem ikkagi IVOLi kätte. Kuna IVOLil on ikkagi selles mõttes omavalitsuste mandaat.”

Kalda: „Järevalve, juhul kui maavalitsused jäävad, siis neile peaks see funktsioon ka jääma. Omavalitsusliidud siis võtaksid ülejäänu enda teha.”

Info levikust

Vajaliku info nii praegu kui muutuste korral saavad ajakirjanikud enda arvates kätte. Peamiselt eelistavad nad otsesuhtlust, samuti jõuab nendeni info interneti teel (maavalitsuse pressiteated ja eelinfo, omavalitsusliidu e-meilid). Siiski ootaksid ajakirjanikud organisatsioonide-poolset suuremat aktiivsust huvitavate teemade väljapakkumisel.

Kalda: „Maavalitsus on küllaltki aktiivselt ise meile teateid edastanud, isegi isiklikult, kas need alati huvi on pakkunud.”

Kommunikatsioonikanalina, mis kajastab maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige paremini, nimetasid ajakirjanikud Põhjarannikut, mis maakonnalehena nende arvates peakski neid teemasid kõige rohkem kajastama. Avalikkus vajaks aga muutuvate olude kohta Gamzejevi sõnul rohkem sisulisi diskussioone ning huvitavaid mõtteavaldusi.

Gamzejev: „Tähtis on see, et see süsteem toimib masinavärgina ja kui ei ole väga palju inimesi meile kaebamas, et nad ei saa neid asju aetud, mis nad peavad saama, siis see asi on korras. Aga mida võiks rohkem olla, on just arutelusid, et õhku jäetud ideesid.”

Intervjuu Bruno Uustaliga

Valisin intervjuueeritavaks Bruno Uustali, sest ta oli Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu esimees ja on töötanud vallavanemana Toilas, Aseris ja Tudulinna, seetõttu omab ta kindlasti nägemust omavalitsusliitude tulevikust ning oskab kommenteerida praegusi ja

tulevasi protsesse maakondlikes organisatsioonides. Intervjuu Bruno Uustaliga on Lisas 8.

Organisatsioonide roll praegu ja tulevikus, muutuste protsess

Bruno Uustali arvates on maavalitsus hetkel pigem nõrk organisatsioon, kuna ei vasta ühiskonna ootustele. Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit aga hoolimata sellest, et peab arvestama nii suurte kui ka väga väikeste omavalitsustega, on Uustali arvates tugevam kui nii mõnedki teised omavalitsusliidud Eestis, sest Ida-Virumaal on algusest peale omavalitsusliitu kuulunud ka linnad. Maavalitsuse funktsioone on Uustali arvates väheks jäänud ja seetõttu vajaks antud organisatsioon muutusi. Uustali sõnul on omavalitsusliidud erinevates maakondades erineva tugevusega, sest liitude kujunemislööd on olnud erinevad ja kujunemist ei koordineeritud riiklikul tasandil. Ida-Viru Omavalitsuste Liit kuulub Uustali hinnangul tugevamate hulka.

„Maavalitsus on pigem nõrk. Ta ei ole leidnud endale antud situatsioonis rolli, mis vastaks ühiskonna ootustele. /.../ Pigem meil käitutakse selle idee järgi, et kui käsku ei ole, siis me ei tee.“

„Maavalitsuse roll teatud riigiülesannete täitmisel, mis on riik talle pannud, selles osas ta funktsioneerib. /.../ aga tema koht siin ühiskonnas on marginaalne.“

„Omavalitsuste liit on niivõrd tugev kuivõrd tugev saab ta olla, sest kõik liidud on välja kujunenud iseseisvalt. Liitude kujunemisel ei ole olnud ühtset reeglistikku. /.../ Minu arust tugevus seisneb selles, et põhimõtteliselt ollakse siiski ühtsemad, kui näiteks Harjumaal või Pärnumaal /.../“

Omavalitsusliidu peamiste funktsioonidena tõi vastaja välja omavalitsuste õiguste kaitsmise, probleemide tõstatamise riigiasutustes, maakondlike ürituste läbiviimise. Maavalitsustele heitis ta ette omavalitsusliidu kõrvaletõrjumist arengukavade väljatöötamisest. Uustali sõnul kaks organisatsiooni koostööd ei tee ning peab selle põhjuseks isiksuseprobleeme juhtkondade tasandil, mitte funktsioonide kattumist. Probleemid isiksuste vahel on tema arvates tekitanud segadust mitte ainult ürituste korraldamisel, mis avalikkusele ehk rohkem silma paistavad, vaid ka sisulistest küsimustes.

„Teda ei ole praegu maavalitsuse poolt pühendatud, tahtlikult, arengukavade väljatöötamisse, aga see on kahjuks maavalitsuse-poolne viga.“

„Selliseid rumalalt väljapaistvaid dubleerimisi on, aga on ka sisulisi probleeme, kus see dubleerimine on tegelikult täielik anarhia, näiteks turismi küsimuste koordineerimine, kus on paras segadus nende küsimustes ja täielik konkurents omavahel.“

Uustal viitas ka sellele, et maavalitsuste ja omavalitsusliitude määratlus võiks tulevikus muutuda. Kui 90ndatel võttis maavalitsus üle endises rajoonis olevad funktsioonid, siis omavalitsuste liit hakkas nullist kasvama. Nüüd peaks riik Uustali arvates rohkem omavalitsustega arvestama. Maavalitsustele võiks tema nägemuse kohaselt jääda vaid järelvalve funktsioon, ülejäänuga saaks omavalitsuste liit hakkama.

„Ma arvan, et liidu roll piirkonna arengul on järjest tõusnud ja seda tuleb. Maavalitsuselt tuleks ära võtta ülesanded, mis ei ole talle päris sisukohased, näiteks raha laialijagamine. See maavanema kantselei roll tuleb asendada tänapäevaste vajadustega kontrollide osas.“

Info levikust

Peamise kanalina, mis inimesi maavalitsuse ja omavalitsusliidu tööst teavitab, nimetas Uustal maakonnalehte Põhjarannik. Sillamäe ja Narva ajalehed ei tea tema arvates teemast piisavalt ning küsimus on selles, kui palju sealsed ajakirjanikud üldse riiki tunnevad.

„Meie maakonnas Põhjarannik ajalehtedest. /.../ Ma olen näinud küll teisi ajakirjanikke ka avalikel üritustel: Infopress, Lites aga ma ei ole kindel, et nendel asja sisu sügavam tundmine oleks eriti kõrge, sama saab öelda ka Põhjaranniku puhul, kus tase ajakirjanikuti erineb väga tugevasti. /.../ Infopressist on tulnud, siis on ikkagi kogu see värk suhteliselt ju tendentslik olnud. Selge, et Narva lehed ei tea sellest suurt midagi “

Uustal ise saab omavalitsusliidult infot meilitsi, samuti suhtleb ta siiani sealsete töötajatega. Maavalitsuse kohta saab Uustal infot Põhjaranniku või maavalitsuse kodulehe kaudu, kuid vastaja märkis, et kodulehelt on infot raske üles leida ning info

jagamine kui selline peaks tulenema maavalitsuste funktsioonidest, mis praegusel hetkel on segased.

„Omavalitsuste liidul ma olen ju listis sees, nii et sealt ma kuulen ja näen ja mina suhtlen omavalitsuste liiduga ilmselt veel rohkem kui mõni omavalitsus. /.../ Aga mis puudutab maavalitsust, siis kui mul tekkis hiljaaegu kodanikuna üks huvi saada maavalitsuselt informatsiooni, siis kodulehelt ma selleni ei jõudnudki. /.../ Aga see muidugi omaette küsimus, et mis asi üldse on maavalitsus ja mis infot sealt peab tulema. Et see on nagu sihuke maavalitsuse funktsioonide ja sellest tuleneva informatsiooni küsimus.“

Ees ootavate muutuste kohta loodab Uustal infot saada Siseministeeriumist, peamiselt interneti vahendusel. Avalikkus vajaks Uustali arvates pikemaid selgituse selle kohta, kuidas riik toimib ning kohalik ajakirjandus peaks maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust rohkem ja kriitilisemalt kajastama. Ühtlasi heitis Uustal Põhjarannikule ette kohatist kriitikameele puudumist maavalitsuse suhtes.

„Inimesed vajaksid rohkem selgitusi mitte ainult omavalitsuste liidu, vaid kogu riikliku ülesehituse ja demokraatlike otsustusmehhanismide kohta.“

„Väga suur muutus toimus Põhjarannikus maavanemate vahetuse puhul, sest eelmisel maavanemal oli konflikt toimetusega. Aga kui tuli uus maavanem, siis minu arust toimetust läks väga libedale liimile, kui lasi ennast värvata maakonna PR-kava tegemise komisjoni liikmeks. Sellel ei ole ajakirjandusega mitte midagi pistmist. Kava tegemine on ikkagi iga organisatsiooni enda sisemine asi. Aga olles juba komisjoni liige, kaob võimalus objektiivselt hinnata selle organisatsiooni tööd, kes on sind sinna komisjoni arvanud ja vahepeal kadus täielik kriitikameel selles osas ära.“

Intervjuud maavanema ja omavalitsusliidu direktoriga

Suhted sidusgruppidega ning info edastamine

Intervjuu Ago Sildega on Lisas 9, intervjuu Urve Eriksoniga on Lisas 10.

Ajakirjanikud

Nii maavanem kui omavalitsuste liidu direktor hindavad suhteid ajakirjanikega heaks. Maavalitsus kasutab ajakirjanike teavitamiseks pressiteateid ja nädala eelinfot, omavalitsusliidul ilmub maakonnalehes igakuine erileht. Mõlemad juhid peavad tähtsaimaks kommunikatsioonikanaliks Põhjarannikut, maavalitsusel on väga head suhted ka Narva ajalehtedega, omavalitsusliidu direktor soovastu Narva ja Sillamäe meediat ei kiida.

Silde: „Ma ei ütleks, et suhted halvad oleksid, pigem me peame vaatama seda, et huvid ei läheks konflikt, vaid meie suudaksime pakkuda ajakirjanikule seda, millest tal oleks võimalik tõepoolest iva välja võtta. /.../ Pressiteadetega oleme teada andnud, suurematele sündmustele ka kohale kutsunud. Muidugi nädala eelinfo on ka ning töö ajal võib ajakirjanik alati maavalitsusse helistada.“

Erikson: „Mina iseloomustan positiivselt, et meil on näiteks maakondliku lehega väga hea koostöö /.../ Narva või Sillamäe meedia ei saa aru, mis asi see omavalitsuste liit on.“

Omavalitsused

Omavalitsused saavad nii maavalitsuselt kui omavalitsusliidult infot listide kaudu, omavalitsusliidu direktor toob esile ka liidu infolehe. Maavanem ütles küll, et suhted omavalitsustega on konstruktiivsed, ent nendib, et järelvalve funktsiooni tõttu on heade suhete hoidmine küllaltki keeruline. Omavalitsuste liidu suhted omavalitsustega on Urve Eriksoni hinnangul väga head.

Silde: „Meil on loodud omavalitsuste list ja selle listi kaudu me järjepidevalt vahendame igasugu informatsiooni, mis peaks puudutama kohalikku omavalitsust. /.../ Ütleksin normaalsed, konstruktiivsed, tööalased. Ma ütleksin, et keskmised. /.../ Kellele meeldib see, kes tema järele valvab ja talle ettekirjutusi teeb.“

Erikson: „Minu arust väga head. /.../ Meil on oma list kus on kõik omavalitsused. Kord kuus on Põhjaranniku vahel ilmub omavalitsuste liidu infoleht eesti ja vene keeles.“

Mtü-d

Mõlema organisatsiooni suhted kolmanda sektoriga on head, kuigi maavalitsusel järjepidevat tegemist ja kokkupuutumist ei ole. Erikson tõi välja koostöö külaliikumistega.

Erikson: „Minu meelest need on olnud head suhted, me oleme ju aastaid teinud siin koostööd küll külaliikumiste ja teiste ühendustega.“

Silde: „Suhted ei ole halvad. /.../ Sotsiaalvaldkond, haridusvaldkond, siis see töö käib tegelikult jälle kas töögruppides või komisjonides. Muidu kolmanda sektoriga järjepidevat tegevust ja kokkupuutumist ei ole.“

Organisatsioonide roll tulevikus ja muutuste protsess

Maavanem ja omavalitsusliidu direktor arvavad, et maavalitsuse rolliks tulevikus peaks kindlasti jääma järelvalvega tegelemine. Maavanem on seisukohal, et funktsioonide jagamine ning muutuste protsess on läbirääkimiste küsimus. Urve Eriksoni arvates võiks omavalitsuste liidud tegeleda kõigi ülejäänud funktsioonidega peale järelvalve. Tundub, et valitsuse vahetumine ja meedias taas päevakorrale tõusnud maavalitsuste ja omavalitsusliitude ümberorganiseerimise teema on ka maavanema arvamust mõjutanud, sest 2007. aasta jaanuaris seminaritöö jaoks tehtud intervjuus väljendas maavanem veel selgelt, et maavalitsusele peaks siiski jääma maakonna esindamine ja juhtimine.

Silde: „Edaspidiseks rolliks igal juhul peaks jääma järelevalve läbiviimine, kuna seda omavalitsusliit ega omavalitsus ise teha ei saa. Aga mis puudutab muudesse küsimustesse see on nüüd läbirääkimiste teema.“

Erikson: “Maavalitsus kui järelvalveorgan peaks tegelema järelvalvega“

Maavanema arvates peaksid muutuste protsessis saama kaasa rääkida kõik osapooled ning alles siis saaks küsimuse üle otsustada riiklikul tasandil. Seega võib öelda, et maavanem toetab protsessi liikumist ja juhtimist pigem alt üles. Omavalitsusliidu direktori nägemuse kohaselt peaks riik omavalitsusliite igati toetama, et viimased saaksid

tugevneda. Seega arvab Urve Erikson, et muutuste protsessis peaks riik võtma initsiatiivi ning andma omavalitsusliitudele funktsioonid ja ressursid.

Silde: „*Kaasa rääkida peaksid saama kõik /.../ kõigepealt ikkagi kohalikud omavalitsused omavalitsusliitude eestvedamisel, maavanemad omakeskis et milliseid funktsioone nad nagu oleksid valmis ära andma /.../ ja siis juba esindajate ühiste seisukohtadega ministeeriumide tasandil.*“

Erikson: „*Kui riigil on eesmärk, et liidud on tugevad ja et sinna oleks vaja ka inimesi juurde ja koolitust, siis riik leiab vahendid, kuidas seda valutult teha.*“

Maavanema sõnutsi kipub avalikkus arvama, et maavalitsusi ei ole üldse vaja, ent leiab, et selline mõtteviis ei ole piisavate argumentidega põhjendatud. Omavalitsusliidu direktor Urve Erikson tunneb muret, et avalikkus ei mõista täpselt kahe institutsiooni erinevust ja leiab, et muutuste protsessis oleks kindlasti tarvis avalikkusele selgitada omavalitsusliitude ja maavalitsuste tegevust.

Silde: „*Suurem osa arvamusest see, et maavanemad ja maavalitsused peaksid ära kaduma, lähtutakse ikkagi puhtalt emotsioonidest*“

Erikson: „*Avalikkus ei mõista seda, sest nende jaoks on kõik üks suur riik /.../ Peaks lahti mõtestama demokraatlike protsesside alguse, kuidas Eestis üldse kohalik omavalitsus tekkis /.../ Seda peaks endale eelkõige selgeks tegema poliitikud, et mida nad saada tahavad ja siis vastavalt sellele ka rohkem seletama.*“

Omavalitsuste juhid suhtuvad nii Silde kui Eriksoni arvates muutustesse positiivselt ning tunnetavad ümberorganiseerimise vajadust. Ajakirjandus on maavanema arvates muutusi kajastanud pigem riiklikul tasandil, omavalitsusliidu direktor aga leiab, et ka ajakirjandusel jääb vajaka teadmistest avalike institutsioonide toimimise kohta.

Silde: „*Ajakirjandus tahab saada rahvale pealeminevat teemat ja see, kui teemaks on olnud maavalitsuste ära kaotamine, seda on väga agaralt ka kajastatud. /.../ Nad kajastavad rohkem seda üleriiklikku informatsiooni, mis on ministeeriumite või kellegi poliitiku poolt välja öeldud Minuarust täiesti normaalne kajastamine.*“

Erikson: „*Nad ei oska ilmselt seisukohta võtta.*“

Maavalitsuse ja omavalitsusliidu ning sidusgruppide arvamuste võrdlus

Järgnev peatükk võrdleb maavalitsuse ja omavalitsusliidu nägemust sidusgruppide nägemusega rollidest, eesootavatest muutustest ja kommunikatsioonist. Esmalt esitan tabeli, mis veel kord annab lühiülevaate intervjuude tulemustest.

	Maavalitsus	IVOL	vallavanemad	3. sektor	ajakirjanikud	B. Uustal
MV roll	Maakonna arendamine	Järelevalve, riigiasutuste töö koordineerimine	Järelevalve, planeeringud	Maakonna esindamine ja tutvustamine	Maakonna turundus, järelevalve	Riigi ülesannete täitmine
IVOL-i roll	Omavalitsuste koordineerimine	Omavalitsuste koordineerimine, ühisüritused, maakonna arendamine	Kultuuriüritused, omavalitsuste koordineerimine	Haridus, kultuur, omavalitsuste huvide esindamine	Omavalitsuste koordineerimine, ühisüritused	Omavalitsuste koordineerimine, ühisüritused
MV tugev/nõrk	Tugev	Nõrk	Nõrk	Nõrk	Nõrk	Nõrk
IVOL tugev/nõrk	Nõrk	Tugev	Tugev	Nõrk	Nõrk	Tugev
MV ja IVOL-i koostöö	Ebapiisav	Teatud osas puudub, teatud osas toimiv	Puudub	Nõrk	Nõrk	Puudub
MV tulevik	Järelevalve (maakonna juhtimine)	järelevalve	järelevalve	järelevalve	järelevalve	järelevalve
IVOL-i tulevik	Omavalitsuste koordineerimine	Maakonna areng ja esindamine	Maakonna areng ja esindamine	Areng, planeeringud, koordineerimine	Ühisüritused ja maakondlik areng	Piirkonna arendaja
Infokanal avalikkusele	Narva ajalehed, Põhjarannik	Põhjarannik	Põhjarannik ja veebilehed	Põhjarannik	Põhjarannik	Põhjarannik
Info sidusgruppidele	Meililistid, eelinfo, pressiteated, veebileht	Meililistid, IVOL-i infoleht Põhjaranniku vahel	Meililistid, otsesuhtlus	Otsesuhtlus, meilid, internet	otsesuhtlus	Meililist, otsesuhtlus, internet

Arusaamad praegustest ja tulevastest rollidest

Ida-Viru maavanem Ago Silde pidas maavalitsuse peamiseks rolliks maakonna arendustegevuse koordineerimist. Teised intervjuueeritavad olid aga seisukohal, et maavalitsus tegeleb praegu peamiselt järelevalve ning planeeringutega, IVEK-i esindaja Lauri Jalonen tõi välja ka maakonna „müügitoo“. Ajakirjanikud pidasid peamiseks aga hoopis maakonna tutvustamist (promo) väljaspool. Seega näeb maavalitsus oma rolli teisiti kui tema sidusgrupid. On huvitav, et peaaegu kõik intervjuueeritavad nimetasid maavalitsuse peamiseks funktsiooniks järelevalvet, mis ühelt poolt näitab, et sidusgrupid

on maavalitsuse tegevusega hästi kursis, kuid teisalt lubab oletada, et maavalitsus on oma maakondliku tähtsuse vastajate arvates kaotanud. Vahe maavalitsuse ja sidusgruppide arvamuse vahel on märgatav – mitte keegi vastajatest ei ole nimetanud maavalitsuse rolliks maakonna arendustegevust. Küllap seetõttu hindasid kõik vastajad peale maavanema maavalitsust pigem nõrgaks organisatsiooniks.

Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu direktor Urve Erikson nimetas omavalitsusliidu peamiseks funktsiooniks infovahetust omavalitsustega, omavalitsuste ja riigi vaheliste suhete koordineerimist ja maakondlike ühisürituste korraldamist. Samamoodi arvasid ka sidusgruppide esindajad, eriti toodi esile omavalitsuste tegevuse koordineerimist. Jõhvi vallavanem Tauno Võhmar ja endine IVOLi juht Bruno Uustal mainisid ka maavalitsustest ülejäävate funktsioonide täitmist. Omavalitsuste liidu peamine roll maakonna omavalitsuste vahelise koordinaatorina on sidusgruppidele arusaadav, organisatsiooni ja sidusgruppide nägemus on sarnane.

Vallavanemad, mittetulundusühingute esindajad, Bruno Uustal ja ka omavalitsusliidu direktor pidasid Ida-Virumaa Omavalitsuste Liitu pigem tugevaks organisatsiooniks, kuigi toodi esile, et probleemiks on piiratud ressursid. Samuti ütlesid IVEKi esindaja ning Bruno Uustal, et omavalitsusliidu tegevus on maakonnas veel vähe tuntud. Maavanem Ago Silde leidis aga, et omavalitsusliit praegusel kujul on pigem nõrk organisatsioon ja leidis, et omavalitsused peaksid selgeks tegema, milleks neil liitu üldse vaja on. Silde viitas ka omavalitsuste suurusest tulenevatele rahajagamisprobleemidele. Kujunemisjärgus organisatsioonina nägid omavalitsusliitu ka ajakirjanikud, kelle arvates peaks liit veelgi tugevnema. Kuna sidusgrupid mõistavad omavalitsusliidu rolli paremini, nägid ka need vastajad, kes omavalitsusliitu hetkel pigem nõrgaks hindasid, sellel organisatsioonil arengupotentsiaali. Tugevnemist oodati pigem omavalitsusliidult kui maavalitsuselt.

Maavalitsuse ja omavalitsuste liidu koostööd hindasid vastajad ebapiisavaks või nõrgaks, mõni vastaja ka olematuks. Olukorra põhjustena nimetasid vallavanemad praeguse maavanema suutmatust koostööd teha, ülejäänud vastajad arvasid, et tegu on pigem

juhtkonna tasandil isikutevahelise konfliktiga, kolmanda sektori organisatsioonide esindaja arvas, et riigil ja omavalitsustel ongi erinevad huvid, kuid arvas, et ülesandeid ei ole suudetud omavahel ära jagada. Maavalitsuse ja omavalitsuste liidu juhid ise näevad probleemi erinevalt. Maavanem arvas, et omavalitsusliit tahab teatud ülesandeid endale võtta, kuid kuna tegemist on väikese organisatsiooniga, siis maavalitsus lihtsalt jõuab rohkem teha. Omavalitsusliidu direktor viitas isiksustevahelistele probleemidele ja maavanema soovimatusele koostööd teha. Otseselt huvide konflikti keegi sidusgruppide esindajatest nõrga koostöö põhjusena esile ei toonud, kõik vastajad olid seisukohal, et kui juhid omavahel paremini läbi saaksid, ei oleks ka funktsioonide jagamisel erimeelsusi ning jääksid ära dubleerimised. Samas tuli vallajuhtide intervjuudest välja, et maavanema suhted omavalitsustega on samuti halvad, seega on loogiline, et ka omavalitsusi ühendava organisatsiooniga ei saa suhted kuigi head olla.

Info edastamine ning muutuste protsess

Omavalitsusliidu direktor hindas läbisaamist omavalitsustega väga heaks, samuti mittetulundusühingutega ja ajakirjandusega. Omavalitsusjuhid ja mittetulundusühingud saavad peamiselt infot meililistide kaudu, kuid ka Põhjaranniku vahel ilmutavast omavalitsuste liidu erilehest. Vallavanematel ei ole suhetele omavalitsusliiduga midagi ette heita, peamiseks infokanaliks on nende jaoks e-mail. Kolmanda sektori organisatsioonid iseloomustasid suhteid omavalitsusliiduga positiivselt, infot saavad nad samuti e-maili teel. Ajakirjanikud pidasid peamiseks otsesuhtlust, kuid ütlesid, et palju suhtlust toimub ka meilitsi.

Maavanem nimetas suhteid omavalitsustega keskmisteks, konstruktiivseteks ja tööalasteks. Peamisteks infokanaliteks pidas maavanem meililiste ning maavalitsuse juures moodustatud komisjonides osalemist. Vallavanemad hindasid suhteid maavanemaga halvaks, kuid lisasid, et nii palju, kui maavalitsuse erinevate osakondadega tööd on vaja teha, saab vajalikud küsimused lahendatud. Infokanalitest mainisid vallavanemad e-meili ja maavalitsuse veebilehte. Mittetulundussektoriga on maavalitsusel kokkupuuteid rohkem hariduse ja sotsiaalvaldkonnas, suhteid nimetas maavanem tööalasteks. Kolmanda sektori esindajad arvasid, et maavalitsuse suhted

käivad pigem läbi kohaliku omaalgatusprogrammi rahajagamise. Ajakirjanikud iseloomustasid suhteid mõlema organisatsiooniga positiivselt, kuid ütlesid ka, et ootaksid neilt huvitavamat ning rutiinsest erinevat informatsiooni ning diskussioone rollide jagunemise osas.

Kõik vastajad olid ühel meelel, et muutusi on vaja ning muutuste käigus teiseneb ka mõlema organisatsiooni määratlus (vaid maavanem oli seisukohal, et maavalitsuse määratlus on selge, ent muutuma peaks omavalitsusliit). Vastajate ühine arvamus oli, et maavalitsusele peaks kindlasti jääma järevalve funktsioon, sest seda omavalitsused teostada ei saa. Vaid vallavanem Avo Kiir ei näinud maavalitsustel vajadust ning leidis, et järevalvet peaks küll teostama, ent maavalitsuseks ei saaks seda siis enam nimetada. Maavanem Ago Silde nägi maavalitsust tulevikus siiski maakonna elu juhtimas ning omavalitsusliite rohkem omavalitsustevahelisi projekte teostamas. Selle kohta, kuidas peaks muutuma omavalitsusliitude roll, oli vastajatel samuti pigem sarnane arvamus. Maakonna arendustegevus, omavalitsustevahelised projektid ning ka seni maavalitsuse ülesanneteks olevad funktsioonid, mis omavalitsusliit on võimeline täitma, peaksid kuuluma just omavalitsusliitudele. Seejuures peaks riik mõtlema omavalitsusliitude paremale finantseerimisele.

Muutuste protsessist oli kahesuguseid nägemusi – vallavanemad nägid protsessi läbiviijana Siseministeeriumit ja regionaalministrit, vajadust muutustes kaasa rääkida nad ei väljendanud. Maavanem arvas, et initsiatiiv peaks tulema pigem maakonnatasandilt ning eelnevalt peaks maavanemad ja omavalitsusliidud funktsioonide jagamise läbi arutama ning alles siis saaks protsessi viia riiklikule tasandile. Omavalitsuste liidu direktor pidas oluliseks riigi rolli protsessi juhtimisel. Kõik vastajad olid samal arvamusel, et vajaliku info muutuste kohta saavad nad vajadusel kätte, infot oodati just Siseministeeriumilt ja regionaalministrilt, ajakirjanikud ka omavalitsusliidult ja maavalitsuselt. Urve Erikson ja Bruno Uustal tõid välja ka laiemat avalikkuse teavitamise vajaduse ja olid seisukohal, et praegu ei ole tavakodaniku jaoks maavalitsusel ja omavalitsuste liidul suurt vahet. Ajakirjanik Erik Gamzejev seevastu olid arvamusel, et

tavakodaniku jaoks pole suur vahet, millised muutused aset leiavad, sest tema jaoks ei muutu suurt midagi.

Kuna sidusgrupid kasutavad info hankimiseks peamiselt internetti ja otsesuhtlust, siis peaks ka muutustest teavitamisel kasutama just neid kanaleid. Maakonna avalikkuse informeerijana nimetati maakonnalehte Põhjarannik, mida samuti muutuste protsessi selgitamisel saaks ära kasutada. Muutuste algatajana nägi suurem osa vastajaid regionaalministrit, kuid vastajad olid seisukohal, et maakonna tasandil tuleks eelnevalt maavalitsuste ja omavalitsusliitude funktsioonide jagunemine läbi arutada. Protsessi juhtimine peaks vastajate arvates jääma riigile.

DISKUSSIOON JA JÄRELDUSED

Uurimistulemused näitavad, et maavalitsus hindab suhteid sidusgruppidega keskmiseks, seega mitte heaks, aga mitte ka halvaks. Samas leiavad vallavanemad, et suhted maavanemaga on halvad, ent maavalitsuse ametnikega saab asju ajada. Kindlasti ei tekita see organisatsioonist sidusgrupi jaoks just eriti ühtset pilti, kui suhted organisatsiooni juhiga ja töötajatega on niivõrd erinevad. Samuti erines maavanema nägemus maavalitsuse rollist oluliselt sihtgruppide nägemusest. Omavalitsusliiduga on kõigil sidusgruppidel pigem head suhted ja sellelt organisatsioonilt oodatakse tulevikus veelgi tugevamat positsiooni. Kui vaadelda käesoleva töö teooriaosas toodud Ledinghami organisatsiooni ja tema sihtgruppide (avalikkuse) vaheliste suhete mudelit, siis tundub, et sidusgrupid on nii maavalitsuse kui omavalitsusliidu puhul üle saanud sissejuhatavast faasist, sest mõlemaid organisatsioone tuntakse hästi. Maavalitsusega on suhted jäänud pidama avastamise faasi. Sidusgrupid küll teavad üksteise rolle ja ootusi, kuid vajaduste ja positsioonide mõistmisest jääb puudu. Omavalitsuste liiduga on suhted minu arvates samuti avastamise faasis, kuid seda mitte seetõttu, et organisatsioon ja sidusgrupid üksteise vajadusi ei mõistaks, vaid pigem on sidusgrupid äraootaval seisukohal – oodatakse muutusi, et siis avastamise faasist edasi liikuda.

Muutuste vajalikkust tunnetavad kõik osapooled. Maavalitsus ootab, et funktsioonid saaksid selgelt jagatud ning konkureerimine lõppeks, omavalitsuste liit soovib üle võtta suurema osa maavalitsuse funktsioonidest ning sidusgrupid leiavad, et praegune selgusetu olukord peaks lõppema. Seejuures hindavad kõik osapooled muutuste ulatust nii suureks, et leiavad, et mõlema organisatsiooni määratlus peaks muutuma. Töö teooria osas kirjeldatud Ackerman'i muutuste liigituse järgi ootavad vastajad radikaalseid ümberkorraldusi, mis muudavad organisatsiooni süsteemi ja rolle. Sidusgrupid ja omavalitsusliidu direktor nägid maavalitsust tulevikus järelvalveorganisatsioonina ning omavalitsuste liitu maakonna esindajana ning tasakaalustatud arengu eest seisjana. Tähtsa asjaoluna seejuures toodi välja, et omavalitsusliitudel on omavalitsuste mandaat.

Vastused uurimisküsimustele

1. Kuidas on jaotunud Ida-Viru Maavalitsuse ja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu rollid samal tegevusmaastikul?

Organisatsioonide juhtidega läbi viidud intervjuude põhjal võib järeldada, et mõlemal organisatsioonijuhil on selge nägemus oma organisatsiooni rollist. Ida-Viru maavanem näeb maavalitsusel peamiselt koordineerivat rolli, et tagada kogu maakonna areng. IVOLi direktor näeb omavalitsusliidu rolli eelkõige maakonna arendajana, seega sarnanevad maavanema ja omavalitsuste liidu direktori nägemus. Sidusgrupid peavad maavalitsuse peamiseks rolliks aga järelvalvet ning arendustegevus peaks sidusgruppide arvates kuuluma omavalitsusliidu pädevusse.

2. Kas organisatsioonide nägemus oma rollidest ühtib sidusgruppide nägemusega?

Vastus eelmisele uurimisküsimusele näitab, et sidusgruppide nägemus maavalitsuse rollidest erineb oluliselt maavalitsuse nägemusest. Omavalitsuste liidu ja sidusgruppide arvamused rollidest ühtivad.

3. Kuidas on kahe organisatsiooni senine koostöö toiminud?

Kõik osapooled hindavad kahe organisatsiooni koostööd nõrgaks või olematuks. Peamise põhjusena nimetati isikutevahelist konflikti.

4. Millised kanalid valgustavad organisatsiooni juhtide arvates kohalikku avalikkust maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevusest kõige objektiivsemalt, paremini?

Enim leidis sidusgruppide poolt nimetamist maakonnaleht Põhjarannik. Samuti mainiti, et palju infot laekub meilitsi.

5. Millistest kanalitest saavad sidusgrupid infot maavalitsuse, millistest omavalitsuste liidu kohta?

Põhiliseks kanaliks organisatsioonidega suhtlemisel peeti interneti, samuti kasutatavad sidusgrupid otsesuhtlust ametnikega.

6. Kas ja millistest kanalitest saavad maavalitsus, omavalitsuste liit ja sidusgrupid infot eelseisvate muutuste kohta?

Sidusgruppide esindajad mainisid, et palju infot muutuste kohta ei liigu, kuid peamiselt on siiani muutuste temaatikat kajastanud ajakirjandus.

7. Millist infot vajaksid maavalitsus, omavalitsuste liit ja sidusgrupid eesootavate muutuste kohta?

Paar vastajat mainisid, et inimesed vajaksid enam teavet demokraatia ja riigi toimimise kohta. Rõhutati, et muutused peavad olema avalikkusele põhjendatud ning toimuva kohta peaks kõikvõimalikke kanaleid pidi informatsiooni andma. Oodati, et võimalike muutuste korral saavad kaasa rääkida ka omavalitsuste ja maavalitsuste esindajad. Samuti sooviti, et muutustest võimalikult vara teada antaks.

Hüpoteeside paikapidavus

1. Peamisteks kommunikatsioonikanaliteks sidusgruppidega on internet ja maakonnaleht Põhjarannik.

Esimene hüpotees pidas paika. Sidusgrupid nimetasid tõesti kõige objektiivsemaks infokanaliks maakonnalehe Põhjarannik. Peamine infovahetus käib interneti teel, meilitsi.

2. Organisatsioonide nägemus rollidest ei ühti sidusgruppide arvamusega.

Ka see hüpotees pidas osaliselt paika. Sidusgruppide nägemus maavalitsuse rollist on tõesti erinev maavalitsuse nägemusest. Samas ühtib aga omavalitsuste liidu ja sidusgruppide nägemus IVOLi rollist maakonnas.

3. Sidusgrupid ei oma päris täpset ülevaadet, mis rolli maavalitsus ja omavalitsuste liit kannavad, mis neid eristab ja mis saab tulevikus.

See hüpotees ei leidnud kinnitust. Sidusgruppide esindajatel oli kõigil oma arvamus ja ettekujutus maavalitsuse ja omavalitsusliidu rollidest ja funktsioonidest. Probleeme kahe organisatsiooni eristamisega ei tekkinud, kuigi paar vastajat mainisid, et tavakodaniku jaoks ei ole kahel organisatsioonil erilist vahet. On selge, et sidusgrupid siiski on teadlikumad ja seetõttu osakavad ka paremini ette kujutada, kuidas olukord tulevikus muutuma peaks.

4. Võimalikest muutustest ei ole organisatsioonidel selget ettekujutust.

Tulenevalt eelnevast võib öelda, et neljas hüpotees ei leidnud kinnitust. Maavalitsusel ja omavalitsuste liidul on küll erinev nägemus, kuidas nende funktsioonid muutuvad, kuid mõlemal on oma arvamus ja visioon olemas.

Pärast 2004. aasta muudatusi, mil maavalitsused läksid Siseministeeriumi valitsemisalasse, muutus maavalitsuste staatus ebakindlamaks. Omavalitsusliidud aga tugevnesid ja võtsid järk-järgult üle maavalitsuse funktsioone. Ehk oligi kõige parem, et need protsessid läksid loomulikku rada pidi, igas maakonnas just täpselt sellises tempos, mis konkreetsele maakonnale sobis. Siiski on kätte jõudnud aeg, mil riigi poolt oodatakse täpsemaid tegevusjuhiseid ja suundi, kuidas edasi liikuda.

Olukord Ida-Virumaal näitab, et omavalitsusliidu tugevnemise tagajärjena peab riigi poolt ametisse määratud maavanem üha enam arvestama omavalitsuste arvamusega, kui ta tahab maakonda arendada ja sisuliselt midagi ära teha. Otstarbekam on omavalitsustega häid suhteid hoida ja püüda koostööd teha. Mõned vastajad juhtisid tähelepanu sellele, et Ida-Virumaal ei ole alati omavalitsuste liidu ja maavalitsuse suhted nii halvad olnud ning eelmise maavanema ajal toimis koostöö hästi. Ago Silde maavanemaks saamisele olid omavalitsused vastu, regionaalminister nimetas Silde aga sellegipoolest ametisse. Küllap on ka see kehvade suhete põhjuseks. Viga ei ole aga niivõrd inimestes, kuivõrd süsteemis, mis on võimaldanud antud situatsioonil kujuneda. Tegu ei ole mitte enam väikese konkureerimisega, vaid segadusega sisulistes küsimustes nagu näiteks uimastiennetus ja maakonna turismi korraldamine, milles konkureerimine ei ole maakonna arengule kasulik. Võttes kokku töö raames intervjueeritud inimeste arvamuse olukorra tekkepõhjuste kohta, leian, et oma osa on kahtlemata funktsioonide kattumisel, kuid teisalt on Ida-Virumaa puhul tegemist laiema isikutevahelise konfliktiga, mis Ago Silde ametissenimetamisest alates on eksisteerinud.

Pingestatud olukord on mõjutanud ka kommunikatsiooni sidusgruppidega, sest sarnaste ülesannete täitmine tekitab segadust ja kohati on sidusgrupid sunnitud valima pooli (näiteks dubleerivate ürituste puhul). Samuti ei saa kumbki organisatsioon segamatult oma rida ajada, sest funktsioonide sarnasus tekitab uusi pingeid.

Enne, kui maavalitsuse ja omavalitsuste liidu rolli ja esindatust meedias suhtekorralduslike vahenditega parandama saaks hakata, tuleks selgeks teha, milline roll jääb kummalegi organisatsioonile tulevikus, kumb neist jääb maakonda juhtima. Hetkel

on avalikkuse, eriti venekeelse elanikkonna jaoks, küllaltki segane, millega tegeleb maavalitsus ja millega omavalitsuste liit ja mis kahel organisatsioonil vahet on. Ka intervjuud sidusgruppidega näitasid, et oodatakse ühe tugeva organisatsiooni tekkimist. Hetkel on maakonna avalikkuse jaoks läbi meedia ilmselt selgeks saanud, et omavalitsusliidu ja maavalitsuse suhted ei ole head, kohalik meedia on kirjutanud sellest rohkem kui ühel korral.

KOKKUVÕTE

Antud bakalaureusetöö keskendub Ida-Viru Maavalitsuse ja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu rollidele ja kommunikatsioonile sidusgruppidega. Bakalaureusetöö teoreetiline osa käsitleb kommunikatsiooni eripärasid avalikus sektoris, rolli kirjeldamisega seonduvaid põhimõisteid ja annab ülevaate muutustega toimetulekust organisatsioonis.

Töö eesmärgiks oli uurida, kuidas on jaotunud Ida-Viru Maavalitsuse ja Ida-Viru Omavalitsuste Liidu rollid samal tegevusmaastikul, millisena nähakse neid rolle tulevikus ja millist teavet saavad maavalitsus, omavalitsuste liit ja sidusgrupid eesootavate muutuste kohta. Töö eesmärkide saavutamiseks viisin läbi üheksa poolstruktureeritud intervjuud maavalitsuse, omavalitsusliidu ja sidusgruppide esindajatega.

Intervjuudest sidusgruppidega selgus, et maavalitsuse nägemus oma rollist erineb oluliselt sidusgruppide arvamusest, samas kui omavalitsuste liidu rollinägemus ühtib sidusgruppide arvamusega. Maavalitsusel on probleemiks halvad suhted omavalitsusjuhtide sidusgrupiga, omavalitsusliidu puhul aga kolmanda sektori vähene teadlikkus organisatsiooni tegevusest. Peamine kommunikatsioon sidusgruppidega toimub interneti vahendusel e-meilide kaudu.

Kõik sidusgruppide esindajad olid teadlikud, et Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu ja Ida-Viru Maavalitsuse vaheline koostöö ei ole kõige parem. Maavanem ja omavalitsusliidu direktor nimetasid olukorra põhjusena kahe organisatsiooni funktsioonide sarnasusi ja isikutevahelist konflikti. Seda arvamust jagasid ka sidusgrupid. Bakalaureusetöös läbi viidud intervjuudest selgus, et omavalitsusliiduga tihedalt seotud sidusgrupp – omavalitsused – on samuti maavalitsusega konfliktis, seega on isikutevaheline konflikt palju laiem.

Olukorras, kus kommunikatsioon kahe organisatsiooni vahel ei toimi, on ka kommunikatsioon sidusgruppidega raskendatud. Sidusgrupid ootavad muudatusi, mis täpsustaksid maavalitsuse ja omavalitsusliidu rolle. Kõik küsitletud peale maavanema ootasid omavalitsusliidu tugevnemist ja maavalitsuse muutumist riikliku järeelvalvega tegelevaks institutsiooniks.

SUMMARY

Communication of the County Government and the Union of County Municipalities with coherent groups using the example of Ida-Virumaa

The current bachelor thesis concentrates on the role and communication of Ida-Virumaa County Government and the Union of Ida-Virumaa County Municipalities with their coherent groups. The theoretical part of the paper shows the peculiarities of the public sector communication, the concept of describing roles and gives a summary of how an organization deals with changes.

The purpose of the study was to find out how the roles of Ida-Virumaa County Government and the Union of Ida-Virumaa County Municipalities have been divided over the same operational area. The other purpose was to find how these roles are seen in the future and what kind of information the county government, the union of county municipalities and the coherent groups get about the forthcoming changes. I carried out nine semi-structured interviews with the members of the county government, the union of county municipalities and the coherent groups.

The interviews showed that the county government's vision of its role differs much from the opinion of the coherent groups, at the same time the role of the union of county municipalities equals the opinion of coherent groups. The problem of the county government is its bad relations with the leaders of local government, as to the union of county municipalities the problem is lack of awareness of their work by third-party organizations. The main communication with the coherent groups happens through the internet, by using e-mails.

All the representatives on the coherent groups were aware that the collaboration between Ida-Virumaa County Government and the Union of Ida-Virumaa County Municipalities is not the best. The county governor and the director of the union of county municipalities both named this to be due to the two organizations resemblances to the same functions and conflict between individuals. This opinion was also agreed by the coherent groups. Interviews that

were carried out in this bachelor thesis showed that local governments, which are close coherent groups to the union of county municipalities, are also in conflict with the county government. Therefore the conflict between individuals is even larger.

In the situation where communication between the two organizations does not work, the communication with the coherent groups suffers. Coherent groups are looking for changes which would specify the roles of the county government and the union of county municipalities. All the interviewees except the county governor expected the union of county municipalities to grow stronger and the county government to change into an institution that only attends government control.

KASUTATUD MATERJALID

- Alas, R. (2002).** Muudatuste juhtimine ja õppiv organisatsioon. Tallinn: Külim
- Alas, R. & Parmann Salu, M. (2005).** Muudatuste meitriklass. Tallinn: Äripäeva Kirjastus
- Eesti Suhtekorraldajate Liit (2005).** *Suhtekorralduse käsiraamat*. Tallinn: Äripäeva kirjastus
- Erikson, U. (2005).** *Maakonna arengukavas pole omavalitsuste häält kuulda*, Põhjarannik 20. jaanuar
- Graber, D. A. (1992).** *Public Sector Communication: How Organizations Manage Information*, Washington (D.C.): Congressional Quarterly
- Grunig, J. E. (1992).** *Excellence in Public Relations and Communications Management*. New Jersey, Hillsdale: Lawrence Erlbaum Associates Publishers
- Õunapuu, J. (2006).** *Eesti ühtlasteks arenguks on loodud tugev alus*, Postimees 11. november
- Vadi, M. (2000).** *Organisatsioonikäitumine*. Tartu: Tartu Ülikooli Kirjastus
- Luoma-aho, V. & Peltola, S.-M. (2006).** *Public Organizations in the Communication Management*. Jyväskylä: Kampus Kirja
- Koorits, V. (2007).** *Reimaa tahab tuua teenuse inimestele lähemale*, Postimees, 10. aprill
- Lane, J.-E. (1996).** *Avalik sektor. Kontseptsioonid, mudelid, lähenemisviisid*. Tallinn: Külim
- Ledingham, J. A. (2000)** *Guidelines to Building and Maintaining Strong Organization-Public Relationships*. Public Relations Quarterly 45, 3, 44-46
- Past, A. (2005).** *Juhtimine ja suhtekorraldus*. Tallinn: Pegasus
- Pungas, K. (2007).** *Seminaritöö Ida-Viru Maavalitsuse ja Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu rollid*, Tartu Ülikool: sotsiaalteaduskond, ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakond
- Reimaa, V. (2007).** *Kavas ei ole mingit omavalitsuste reformi*. Eesti Päevaleht, 26. aprill
- Siseministeeriumi ja maavalitsuste koostöö juhend.** (2004). http://www.siseministeerium.ee/failid/maavalitsuste_trykis_kodukale.rtf, mai 2007

Siseministeeriumi valitsemisala arengukava aastateks 2007-2010. (2006).
http://www.siseministeerium.ee/public/5_ptk.pdf, mai 2007

Windhal, S. & Signitzer with J.T. Olson (1993). *Using communication tehory; an introduction to planned communication.* London:Sage

Vos, M & H. Schoemaker. (1999). *Integrated Communication. Concern, internal and marketing communication.*Utrecht: Uitgeverij LEMMA BV

Õunapuu, J. (2003). *Lõpp hiilivale haldusreformile.* Riigikogu Toimetised 8.
<http://www.riigikogu.ee/rva/toimetised/rito8.html/artiklid/15ounapuu.htm>, mai 2007

LISA 1

Intervjuude küsimused:

Küsimused ajakirjanikele

1. Millised kanalid kajastavad Teie arvates maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige objektiivsemalt, paremini?
2. Milliste kanalite kaudu saate praegu infot maavalitsuse ja omavalitsuste liidu kohta?
3. Kas Ida-Viru Maavalitsus on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?
4. Kas Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?
5. Milline on Teie arvates omavalitsuse liidu kui organisatsiooni roll Ida-Virumaal?
6. Millisena näete maavalitsuse senist rolli Ida-Virumaal?
7. Kuidas hindate kahe organisatsiooni koostööd?
8. Milline võiks olla nende organisatsioonide roll tulevikus?
9. Kas kummagi (või mõlema) organisatsiooni määratlus võiks muutuda?
10. Kuidas võiksid jaguneda maavalitsuse ja omavalitsuste liidu funktsioonid?
11. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?
12. Millist infot vajaksite maavalitsuste ja omavalitsuste liitu puudutavate muutuste kohta?
13. Kuidas iseloomustaksite maavalitsuse suhteid ajakirjandusega?
14. Kuidas iseloomustaksite omavalitsuste liidu suhteid ajakirjandusega?

Küsimused vallavanematele

1. Millised kanalid kajastavad Teie arvates maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige objektiivsemalt, paremini?
2. Milliste kanalite kaudu saate praegu infot maavalitsuse ja omavalitsuste liidu kohta?
3. Kas Ida-Viru Maavalitsus on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?
4. Kas Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?
5. Milline on Teie arvates omavalitsuse liidu kui organisatsiooni roll Ida-Virumaal?
6. Millisena näete maavalitsuse senist rolli Ida-Virumaal?
7. Kuidas hindate kahe organisatsiooni koostööd?
8. Milline võiks olla nende organisatsioonide roll tulevikus?
9. Kas kummagi (või mõlema) organisatsiooni määratlus võiks muutuda?
10. Kuidas võiksid jaguneda maavalitsuse ja omavalitsuste liidu funktsioonid?
11. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?
12. Millist infot vajaksite maavalitsuste ja omavalitsuste liitu puudutavate muutuste kohta?
13. Kuidas iseloomustaksite maavalitsuse suhteid omavalitsustega?
14. Kuidas iseloomustaksite omavalitsuste liidu suhteid omavalitsustega?

Küsimused kolmanda sektori organisatsioonidele

1. Millised kanalid kajastavad Teie arvates maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige objektiivsemalt, paremini?
2. Milliste kanalite kaudu saate praegu infot maavalitsuse ja omavalitsuste liidu kohta?
3. Kas Ida-Viru Maavalitsus on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?
4. Kas Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?
5. Milline on Teie arvates omavalitsuse liidu kui organisatsiooni roll Ida-Virumaal?
6. Millisena näete maavalitsuse senist rolli Ida-Virumaal?
7. Kuidas hindate kahe organisatsiooni koostööd?
8. Milline võiks olla nende organisatsioonide roll tulevikus?
9. Kas kummagi (või mõlema) organisatsiooni määratlus võiks muutuda?
10. Kuidas võiksid jaguneda maavalitsuse ja omavalitsuste liidu funktsioonid?
11. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?
12. Millist infot vajaksite maavalitsuste ja omavalitsuste liitu puudutavate muutuste kohta?
13. Kuidas iseloomustaksite maavalitsuse suhteid mittetulundusühingutega/sihtasutustega?
14. Kuidas iseloomustaksite omavalitsuste liidu suhteid mittetulundusühingutega/sihtasutustega?

Küsimused Bruno Uustalile

1. Millised kanalid kajastavad Teie arvates maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige objektiivsemalt, paremini?
2. Milliste kanalite kaudu saate praegu infot maavalitsuse ja omavalitsuste liidu kohta?
3. Kas Ida-Viru Maavalitsus on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?
4. Kas Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?
5. Milline on Teie arvates omavalitsuse liidu kui organisatsiooni roll Ida-Virumaal?
6. Millisena näete maavalitsuse senist rolli Ida-Virumaal?
7. Kuidas hindate kahe organisatsiooni koostööd?
8. Kuidas on omavalitsuste liidu ja maavalitsuste rollid ajas muutunud?
9. Milline võiks olla nende organisatsioonide roll tulevikus?
10. Kas kummagi (või mõlema) organisatsiooni määratlus võiks muutuda?
11. Kuidas võiksid jaguneda maavalitsuse ja omavalitsuste liidu funktsioonid?
12. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?
13. Millist infot vajaksite maavalitsuste ja omavalitsuste liitu puudutavate muutuste kohta?

Küsimused maavanemale ja omavalitsuste liidu direktorile

1. Kuidas näete maavalitsuse ja omavalitsuste liidu rolle tulevikus?
2. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?

3. Kuidas Teie ümberorganiseermise protsessi ette kujutate?
4. Kuidas avalikkus teie arvates seda protsessi mõistab?
5. Kuidas Teie arvates omavalitsuste juhid eesootavatesse muutustesse suhtuvad?
6. .Kuidas Teie arvates suhtub eesootavatesse muutustesse ajakirjandus?
7. Kuidas iseloomustaksite organisatsiooni suhteid ajakirjandusega? (kuidas saavad ajakirjandus/omavalitsused/mittetulundusühingud infot organisatsiooni tegevusest?)
8. Kuidas iseloomustaksite organisatsiooni suhteid mittetulundusühingutega/sihtasutustega?
9. Kuidas iseloomustaksite organisatsiooni suhteid omavalitsusjuhtidega?

LISA 2

Intervjuu Iisaku vallavanema Avo Kiir'ega 30.04.2007

1. Millised kanalid kajastavad Teie arvates maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige objektiivsemalt, paremini?

Noh arvatavasti inimestele kõige kättesaadavam on ikkagi ajaleht, et et siin kohapeal kui me räägime Ida-Virumaa maavalitsusest ja omavalitsuste liidust, siis Põhjarannik on see põhiline infoedastaja, siis eeee no IVOLi puhul või noh omavalitsuste liidu puhul ongi see no peamine massiteabevahend, maavalitsuse puhul võib-olla üht-teist tuleb ka raadiost ja televisioonist, aga suht vähe siiski nii et ikkagi ajaleht

2. Milliste kanalite kaudu saate praegu infot maavalitsuse ja omavalitsuste liidu kohta?

Noh mina kasutan ikka noh isiklikult ikka teisi kanaleid ka võib-olla elektroonilist, kodulehed nii IVOLi koduleht kui maavalitsuse, maakonna õigemini maavalitsuse koduleht. Et noh IVOLi puhul või omavalitsuste liidu puhul, olen ise omavalitsuste liidu liige, sest no vald on seal, seal tuleb otse info, aga no kodulehel, seal on kõige operatiivsem ja paremini kättesaadav. Maavalitsuse kohta ka ikka pigem kodulehelt või siis tulevad mingisugused maavalitsuse enda poolt mingisugused eee kirjakesed.

3. Kas Ida-Viru Maavalitsus on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

No seda peab küsima ütleme kõikide maavalitsuste kohta siin eriti ei oska öelda et kas üks maavalitsus on tugevam või nõrgem eee et noh see on see küsimus kas üldse neid vaja on. Eks noh mingil hetkel see Ida-Virumaa maavalitsus oli nagu siin aasta või poolteist või kaks aastat tagasi kui kui oli päevakorras maakonna arengukava küsimus, et siis ta oli rohkem nagu kuidagi orbiidis ja ja ja vähemalt oli näha, et seal midagi tehakse riigi poolt, aga muidu et mis mõttes ta üldse tugev peaks olema, et maakonna ütleme maakonna moodustavad siiski omavalitsused eks ja maakonnas tänapäeva mõistes on ta lihtsalt üks riigiregioon aga sisu annavad sellele ikkagi omavalitsused ja ma kaldun arvama, et pigem need omavalitsuste liit ja omavalitsused on siin maakonna elus tugevam pool eee vajalikum pool kui maavalitsuse et et et siin ei saa öelda ju on ta nüüd tugev või nõrk. Tal ei ole nüüd eriti suurt ülesannet siin.

4. Kas Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

Nende võimaluste juures mis on IVOLil võib öelda, et on täitsa OK, et pigem tugev kui nõrk. Aga ta ta võiks ja peaks olema tugevam, aga see sõltub kõik finantsidest.

5. Milline on Teie arvates omavalitsuse liidu kui organisatsiooni roll Ida-Virumaal?

Noh eelkõige on muidugi koordineerida maakonna omavalitsuste niisukesi algatusi ja ja ja tööd, et oleks vähemalt mingi ülevaade, mis üks või teine omavalitsus teeb et ei võib-olla mõnda asja ei dubleeri, et pole mõtet ju et maakonna niisugust arengut peaks vaatama niisuguse ühtse pilguga, eks et et siis vahel ei ole mõtet siin juba omavalitsuse kõrval teha juba seda mis seal tehtud on. Selles mõttes ju IVOL täidab oma ülesannet, seal omavalitsuste juhid koos käivad, seal infot jagatakse, tehakse ka ühiseid projekte ee see on üks asi eks ja siis see kultuuriline osa mida IVOL täidab, see kultuuriürituste läbi viimine, need on praegult nagu IVOLi käes, et need on nagu siis tähtsad asjad.

6. Millisena näete maavalitsuse senist rolli Ida-Virumaal?

Noh riigipoolne järelvalve ainukene muud rolli ma temal ei näe et et kui tõesti seda eee niikaua kui nad on ehkki seda järelvalvet ausalt öelda ei ole vaja siin teostada 12 või mitu maakonda meil siin on 16 või? Et et seda seda järelvalvet võib ka teostada ausalt öelda ministeeriumite tasemel, et et milleks nüüd siis kindlasti nüüd nii palju maakondi kui igal pool istub terve kari inimesi sest et järelvalve teostamiseks ei ole küll nii suurt aparatuuri vaja ja noh erilist muud eee ma küll tal ei näe.

7. Kuidas hindate kahe organisatsiooni koostööd?

Jah konkreetselt siin praegu Ida-Virumaal on see koostöö olnud üsna nõrk noo see sõltus ka muidugi viimasest maavanemast, kes nüüd lahkus. Et et varem kui Aidma oli enne teda siis koostöö vähemalt oli üsna tugev et ta eee maavanem osales alati IVOLi üritustel ja olid ikka teabepäevad seal ikka maavanema poolt tehtud aga nüüd viimase maavanemaga....

8. Milline võiks olla nende organisatsioonide roll tulevikus?

Ma arvan, et muidugi IVOLi roll peaks kasvama muidugi ja just seda et et IVOL siiski peaks saama mingi ikka mingi seadusliku aluse seda seda ükstäis on ta nüüd siis eeee maakond jääb alles või ei jää, administratiivmõttes maakond ma mõtlen selles nad võivad muutuda, võivad tekkida regioonid, neli viis regiooni Eestisse see võib-olla ei olegi nii oluline praegult, et pigem see kultuurilises mõttes see maakond jääb ikka alles ja selles mõttes siis omavalitsusteliit, et siis kas nüüd ühe virumaa või kahe virumaa omavalitsuste liit et et see siis peaks just seda seda niukest maakonna ühtlast arengut jälgima ja ja organiseerima ülemaakonnalisi üritusi noh see on ka loomulik ausalt öeldes, et need, kes selle maakonna moodustavad, et need seda asja ka teevad. **Aga milline roll jääks sel juhul maavalitsustele Teie arvates?** Mina ei ausalt öeldes mingit rolli sellel maavalitsusel mmm ma olin sellel seisukohal juba 92. aastal siis kui ma esimeses riigikogus oli juba siis ma käisin selle mõtte välja et tuleks kõigepealt teha see maavanema kantselei kui võimalik üldse eks aga aga siis juhtus hoopis vastupidine jälle paisus ta seal. Mina ei näe noh nende vajadust. Kui tõesti

otsustatakse et mingi sugune noh mingil tasemel riigi esindus peab seal olema, siis seal võib olla, ma ei nimetaks seda üldse maavanemaks ausalt öeldes, see on väga pretensioonikas nimi, pigem mingi riigi esindaja oma väikese staffi-ga seal kes siis teosta nn. riikliku järelkontrolli eee järelvalvet siis omavalitsuste õigusaktide üle, võtab kohapeal mingisuguseid kaebusi vastu ehkki tänapäeval ei ole seda kõike vaja. Eesti on niivõrd väike ja osad asjad toimuvad kõik juba digitaalselt...et ma ei näe seal mitte mingit kohta.

9. Kas kummagi (või mõlema) organisatsiooni määratlus võiks muutuda?

Siin ütles onu, et kindlasti võiks mõlema määratlus muutuda

10. Kuidas võiksid jaguneda maavalitsuse ja omavalitsuste liidu funktsioonid?

Põhimõtteliselt on maavalitsuse teatud funktsioonid niigi eee... omavalitsuste kaela sattunud juba, ausalt öeldes, aga... aga... nende et need normaalselt toimiksid ja neid saaks normaalselt läbi viia, siis seal peaks olema mingil määral ka lahendatud just see finantsiline küsimus, eks, see pool. Mmm.... ma arvan, et see on õige tee.

11. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?

Noh... küllap valitsus teada annab, küllap valitsus teada annab. Ma ütlen, et ega eee... üheski riigis ega üheski ühiskonnas ei ole haldusreformi läbi viidud, et noh... ükski reform ei teostu vabatahtlikult, need asjad tuleb ee.... lihtsalt ära teostada ja... ja... asi ants. Ja kui eee... siin nüüd maavalitsused kaovad ära, siis see on valitsuse otsustada, valitsus teab, kuidas tema eee... esindab ennast üle Eesti, kus tema esindused on ja kui palju inimesi selleks vaja on. See on ikka... ikka ürgselt ropult vahendeid läheb praegult nende maavalitsuste ülalpidamiseks, jumal hoidku, selle sama rahvahulga ülalpidamiseks olev raha võiks ju kasutada kasulikult siis ühisürituste peale.

No põhimõtteliselt arvatavasti siiski tuleb... noh hetkel palju seda infot üldse tuleb, eks, momendil ei ole kuigi kaugel see asi või... või ei ole midagi konkreetset, aga eks... eks ikkagi valitsused ja eelkõige siis regionaalministri poolt või tema siis meeskonna poolt peaks info tulema. Kindlasti ta tuleb IVOLisse eee... noh.. ma usun tänapäeval on ju kõigil võimalus see info kätte saada kohe ja... ja... küllap siis IVOLis me arutame neid asju ja...

12. Millist infot vajaksite maavalitsuste ja omavalitsuste liitu puudutavate muutuste kohta?

Noh, arvatavasti oleks siiski vaja, et kui see protsess on käivitunud ja on mingeid mõtteid valitsusel, et... et... on vaja muutusi teha, siis oleks ikkagi hea, kui omavalitsused juba sellest teavad ette, et see ei tule nagu pauguga, siis saab juba omalt poolt siin plaani pidada ja... ja kuidas kujuneb siis omavalitsusliidu roll milliseks ja... et...et... noh need oleks vaja ikka ette teada. Mitte lihtsalt et eee... fakt teatavaks tehakse, vaid et protsess ka oleks nagu noh teada et...

Millist infot avalikkus (tavakodanik) vajaks?

Ma arvan, et tavakodanikke, ausalt öeldes, see ei...eee... küll ei koti see asi, kas see maavalitsus on või ei ole. Tavakodanik noh, temale on ametid tähtsad, eks, temal on seal mingi pensioniamet, perekonnaseisuamet ja niisugused ametid on tavakodanikule vaja, ega need ametid ju kuhugi ära ei kao, eks, need ametid jäävad nagunii alles, igal juhul. Aga... aga see, et kas seal maavanem mmm... igasuguste oma osakondadega istub ee... haridus... jumal hoidku, igasugused osakonnad seal on, et... see... see... neid... neid küll see asi ei huvita, eks. Eee... selles mõttes see on nagu... võibolla pigem mõjutab tavakodanikku just, see mis omavalitsusliidust saab ja... ja kui orgnaiseeritakse mingisuguseid üritusi, mis puudutab nagu inimesi eks, olgu need laulupeod või mis iganes maakondlikud, et ... et see puudutab tavainimest. See, et maavalitsus võibolla seal ühe eee... Toila promenaadi eee... seal peab või maavanema vastuvõtu, see ei... see ei puuduta tavakodanikku üldse.

Ma arvan, et selgitamine tuleb... kindlasti pressi... press kajatab seda nagunii, eks, ja sealt nii palju kui tavakodanik vajab selle kohta infot ta saab sealt pressist tänapäeval kätte, oh jah, seal pole kartagi, et press jätab midagi tead, avaldamata, nad avaldavad rohkemgi kui vaja.

13. Kuidas iseloomustaksite maavalitsuse suhteid omavalitsustega?

Vot seal on niiviisi, et...et seda praegult peaks vaatama kahes osas, eks, maavalitsus kui maavanem ja siis maavalitsus ja kui... kui need...eee... osakonnad ja need töötajad, kes seal on, et neid peab eraldi vaatama, et mmm... noh maavanema suhted omavalitsustega praktiliselt ei ole neid, ütleme niiviisi. Ja... ja samas muidugi nende osakonna töötajatega noh... nii palju, kui nüüd omavalitsustel on vaja, kellega seal asju ajada... on need... täiesti normaalsed, ei ole mingit probleemi.

14. Kuidas iseloomustaksite omavalitsuste liidu suhteid omavalitsustega?

Noh... no seal ei ole midagi erilist kurta. Aga noh, et... selles mõttes, et omavalitsuste enda liit ja omavalitsusjuhid käivad seal koos nii mõnigi kord aastas ja... ja see juhatas, kes seal on ja töötajad, kes sinna on tööle võetud, et need täidavad täiesti oma kohustusi ja... et seal ma ei ole nüüd küll... viimasel ajal kuulnud küll mingit niisugust nurinat omavalitsusjuhtide poolt.

LISA 3

Intervjuu Jõhvi vallavanema Tauno Võhmar'iga 30.04.2007

1. Millised kanalid kajastavad Teie arvates maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige objektiivsemalt, paremini?

Omavalitsuste liidu tegevust kajastab kõige paremini see sama omavalitsuste siselist, et... et... sealt saavad omavalitsused, kes seal liidus koos käivad, et nende vaheline info vahendatakse listi kaudu. Et nüüd mis väljapoole läheb... maavalitsuse oma mmm... vaatame maavalitsust ja omavalitsuste liitu... nende omavaheline... mis kanal väljapoole läheb mmm... sõltub nende omavaheline, ütleme infovahetus sõltub ütleme juhtide omadustest, isikuomadustest ja kas nad sobivad ja kuidas nad lävivad ja kas nad tahavad omavahel lävida. Mmm... ma leian, et seal oleks kõige parem viis asjaajamiseks oleks selline vahetu suhtlemine. Et kas tõstad telefonitoru või lähed kabinetti, nii oleks nagu kõige tulemuslikum. Infovahetus nii maavalitsusest kui IVOL-ist väljapoole mmm... eeee... käib meilitsi. Ja siis ee... omavalitsuste liidul on siis ka kokkulepe kohaliku lehega, kord kuus on kohaliku lehe vahel nii öelda erileht, kus siis nagu olulised asjad, mis peetakse vajalikuks tuuakse välja tavalugejale ka, kes seal süsteemis sees ei ole. Eee... ja ega rohkem ei olegi, et eee... muu meedia, raadio tavaliselt kajastab neid tegevusi siis, kui on mingid probleemid. Kõige parem kanal ongi see... see... veebikeskkond eee... siis nende e-mailidega siis ametiasutuste informeerimine ja siis sealt nende kaudu paluda siis oma võrgustiku kaudu seda asi laiali levitada... näen mina...

2. Milliste kanalite kaudu saate praegu infot maavalitsuse ja omavalitsuste liidu kohta?

Põhimõtteliselt meili teel, et eee... mis toimub, millal mis tuleb ja toimub.

3. Kas Ida-Viru Maavalitsus on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

Meie organisatsioon on tugevam – vallavalitsus. Eee... tõenäoliselt ta täidab ära oma eee... funktsioonid. Kui me räägime täna, et eee... siis minu seisukoht on, et juht on nõrk, et ee... kui juht oleks tugev ja nii öelda meeskona... meeskonna nagu liider, autoriteet, siis võiks olla see... maavalitsusest võiks teha väga tugeva organisatsiooni. Et kokkuvõtlikult pigem nõrk, aga seal on väga head eee... mikromeeskonnad nagu näiteks rahandusosakond eks ole, siis eee... haridus, kultuuriosakonnas on väga tugevad spetsialistid, lihtsalt ei ole organisatuiiooni tippjuht ei ole noh... võimekas, et seda asja parandada.

4. Kas Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

Eee... juhtimise kohapealt on ta edukalt toimiv, tal on eee... ressursse vähe ja seetõttu on ta ennast nõrgalt nagu väljapoole teadvustanud, millega tegu, kellega tegu, lihtkodanik ei tea, mis ta teeb, et eee... organisatsioon tervikuna, no ütleme, et... nii

väike kui ta on peagu toimib sisuliselt hästi, aga väljapoole on see... eee.. info kehvalt liigub. Mida saaks ütleme, et eee... kujundada väga jõuliseks ja tugevaks organisatsiooniks, kui see nüüd oleks eee... kriitilise hulga eee... omavalitsusjuhtide tahe... üks viis-kuus liidrit, kes võtaks selle omavahel eesmärgiks, et ehitaks tugeva organisatsiooni, eee... alge on olemas.

5. Milline on Teie arvates omavalitsuse liidu kui organisatsiooni roll Ida-Virumaal?

Täita ära eee... need funktsioonid, mida üks vald eee...ei täida. Mida... milliseid kohustusi näiteks maavalitsusele riigi poolt antud ei ole. Eee... selle ta täidab ära, et kui hästi, on iseküsimus, aga selline on tema roll praegu.

6. Millisena näete maavalitsuse senist rolli Ida-Virumaal?

Mmm... järelvalve funktsioonid, mis on riiklik järelvalve, seda nad täidavad edukalt, aga need maakonna planeeringud, no...eee... mitte ainult siis järelvalve, aga nii öelda suuremad planeeringud, mida võibolla ootaks, et... et maakonna planeeringuid ja suuremaid asju ta nagu veaks eest, siis see roll on nagu natuke nigel, aga järelvalvet täidab hästi, ja... sellega ma olen nagu leppinud ka, et ega ei ootagi rohkem.

7. Kuidas hindate kahe organisatsiooni koostööd?

Pole koostööd, on olemas inimestevaheline ja osakondadevaheline koostöö, et eee.... IVOLi ja maavalitsuse hariduse- ja kultuuriüritused on hästi kooskõlastatud ja töötatakse ühes. Tippjuhtide tasandil koostöö puudub, aga osakondade eee... osakondade vahel nii öelda toimib väga hästi see koostöö omavalitsuste liiduga, nii, et seal on... organisatsiooni tippjuhtide tasandil koostöö puudub, aga nii öelda sektorite kaupa, seal on väga hea koostöö. Aga otseselt minu arusaama järgi eee... sõltub see inimestest... inimeste hoiakutest ja väärtustest.

8. Milline võiks olla nende organisatsioonide roll tulevikus?

Siin on seda välja hõiganud nii Reimaa, kui eee... kui ka paljud teised, et eee... rollid tuleks täpsustada, aga mis on kõlama jäänud, mida mina nagu toetan, et maavalitsus olgu ja jäägu selleks eee riigi käepikenduseks oma järelvalve funktsioonidega, mis oleks noh nagu, mida nad täna ei täida, mida ta võiks nagu enam teha vastavalt volitustele. See ongi nagu riik siin kohapeal, et... et... ma ei pea minema Tallina eks ole, asju ajama või vastuseis saama. Aga omavalitsusliidule siis need eee... maakondlikud ühisasjaajamised noh näiteks kultuuriüritused, mainekujundus, siis eee... kultuuriüritused, haridusüritused, ühised suured projektid, mida ühel omavalitsusel ei ole mõtet vedada... Näiteks eee... mingis mõttes on ka see, et eee... palju dubleerimist on omavalitsusiti, et eee... igal ühel on oma maakorraldaja, igal ühel on oma ehitusspetsialist eee... käib turul võitlus, eks ole, kes jõuab nagu endale midagi osta. Mõistlikum oleks leppida omavahel kokku, et paneme mingisuguse osakonna seal püsti, see raha, mis täna kulub, selle siis eraldaks, et et.... see oleks

päris arvestatav ressurss. Sama moodi need sellised suuremad ühisprojektid eee... Eurorahasid ära kasutada. Aga sellisena eee... mina näeksin, et üks täidaks sellist nii öelda... nagu piirkonda tervikult arendada ja koondaks kõik nagu ütleme, et jõud mille vahel noh, täna kipub olema valdadevaheline konkurents, et koondataks kokku, üks ole, ja seda kasutataks ära.

9. Kas kummagi (või mõlema) organisatsiooni määratlus võiks muutuda?

Selget määratlust jah!

10. Kuidas võiksid jaguneda maavalitsuse ja omavalitsuste liidu funktsioonid?

Üks oleks järelvalve organisatsioon ja riigi käepikendus, et eee... vahelüli on vaja riigile, üks ole, et eee... asju edastada või sealt infot saada. Aga just selline eee... ühistegemine või ühisarendamine oleks siis jah omavalitsuste liidu ülesanne. Sellisel kujul oleks maavalitsuse töötajad nagu eee... ministeeriumi nagu ametnikud.

11. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?

Ei, mina küsin, kui mingi asi huvitab, et eee... tuleb erinevaid kanaleid mööda, tuleb ajalehtedest ikka, aga tavaliselt minu enda jaoks on ajalehtede info eee... noh... ütleme, et see teine... teine... teine samm, et ma ikka kõigepealt saan algallikatest või vähemalt saan algallikatel lähedal olevatelt inimestelt. Siseministeeriumi kaudu, täpsemalt siis regionaalministri kaudu.

12. Millist infot vajaksite maavalitsuste ja omavalitsuste liitu puudutavate muutuste kohta?

Kõik, mida vajan, need saan kätte.

13. Aga mis Te arvate, millist infot tavakodanik või avalikkus vajaks, kui muutused tulevad.

Ajakirjandust tuleb ära kasutada, loomulikult, eee... tele, raadio kui ka leht, et eee... teada anda, üks ole, aga eee... küsimus on ka nendes vastuvõtjate hulgas, et kui palju eee... neid kodanike üldse on, keda see asi nagu huvitaks. Et eee... see sihtgrupp, et eee... keda mis huvitab ja noh... ikkagi ongi ka, et muutusi inimesteni viia saavad kohalikud linnad ja vallad ehk, et seesama üks on lehe kaudu, teine on eee... nende võrgustike kaudu, mis toimivad juba, listi kaudu ja paluda siis läbi vallalehtede üks ole ja vallavanema stendide ja mis iganes, kus inimesed lugeda saaksid. Sellisel teel... seda ei saa jätta ära kasutamata. See jõuab kõige kiiremini just selle sihtgruppi, kes tunneb asja vastu huvi. Et kui on huvi, siis noh... ütleme loen seda vallalehte ja käin postkontori juures ja vaatan, mis tahvlile kirja on pandud.

14. Kuidas iseloomustaksite maavalitsuse suhteid omavalitsustega?

Eee... täpselt nii nagu oli see omavalitsuste liidu ja maavalitsuse puhul, et eee... kõik sõltub inimestest, nõnda on väga head suhted maavalitsuse erinevate osakondade juhtidega, selline vahetu, et...eeee... see sõltub ka... sõltub ka omavalitsusjuhist endast ka, et kuivõrd oluliseks ta ise peab noh... seda, et... kui midagi tahad teada, siis mine ja küsi, et ma ei ootagi seda, et keegi nüüd pasundaks, et nüüd me hakkame seda tegema ja see, et... koormab, et eee... see pigem häirib. Et...eee... aga on huvi teada saada, tuleb küsida. Võin öelda ka seda, et üldjuhul Ida-Virumaal omavalitsusjuhtide ja maavanema suhted ei ole head, eee... ei ole olnudki head ja... nüüd, kus nad ära lõppevad, siis ma ütlen, et... nii ongi õige.

15. Kuidas iseloomustaksite omavalitsuste liidu suhteid omavalitsustega?

Eee... noh... liit, see olemegi meie, et need ongi meievahelised suhted, mmm... erinevad, et on selle sama suure liidu sees, meid on 22 seal, on sellised väiksemad grupid, kes siis käivad väga intensiivselt ja jaa... niimoodi omavahel. Ja siis on sellised piirkondlikud grupeeringud nagu siis... lõuna-, ida- ja keskregioon. Et...eee... üldiselt eee... võttes on hea, et meie läbisaamine ja üksteisemõistmine. Ja tõrjuvat hoiakut ei ole, aga mingit vennaskonda seal nüüd ka ei ole ja seda ei ole mõtet ka oodata, et teatud inimesed on rohkem lähedasemad, ealiselt ka lähedasemad eks ole, kes käivad siis saunas või kes nagu õlut käivad omavahel koos joomas, et noh... eks ole seal sees.

LISA 4

Intervjuu Ida-Virumaa Ettevõtlus Keskuse töötaja Lauri Jalonen'iga 02.05.2007

1. Millised kanalid kajastavad Teie arvates maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige objektiivsemalt, paremini?

Selles mõttes, et noh... nii palju kui siin tööks on vaja, eks, siis saad sa informatsiooni inimeste käest eks ju, nende inimeste käes, kes on siis vastavalt omavalitsuste liiduga seotud või on siis maavalitsuses tööl. Aga muidu ma arvan meil regionaalne ajakirjandus on suhteliselt nutikas ehk siis see Põhjaranniku poisid on väga asjalikud, kes suudavad seda asja väga kenasti nagu eee... tasakaalustatult minu arvates kajastada, mis seal toimub ja... ja... neti puhul nagu maakonna informatsiooni on ka päris korralikult üleval, see, mis ida-virumaa.ee, eks ju, et... aga see nüüd ei ole selline tegevust kajastav, eks ju, aga võibolla pole mina nagu lihtsalt uurinud seda, mis tegevust otseselt kajastab, see on pigem selline muu informatsioon, seal eee... vaatamisväärsused ja bussiinfo ja... mingisugused arengukavad. Meediakanalitest ma arvan küll, et Põhjarannik. Meil on võibolla selline case ka, et üldse kõige selle meedia puhul on eee.. Ida-Virumaal ju... noh Ago on ju selles suhtes nagu väga tubli olnud, et ta on suutnud nagu väljapoole seda väga nagu aktiivselt töötada, tekitanud nagu kuvandi maakonnast, et Ida-Virumaa kui maakonna mainet on nagu väljapoole on infot rohkem tunda kui sees, sest vaata, sees nagunii inimesed suhtlevad ju omavahel, see on juba natuke teine tase, teised probleemid ja teine vastuvõtmise moodus üldse kui, ütleme, väljapoole. Et... kohalikul tasandil siiski ajakirjandus, ma arvan.

2. Milliste kanalite kaudu saate praegu infot maavalitsuse ja omavalitsuste liidu kohta?

No päris viimane info tuli meili teel, eks ju, kus Ago ütles, et ta hakkab tagasi astuma. Et eee... ei ... sama jutt, et ikka inimeste käest, et ajakirjandusest siis jah, kui tõesti midagi on, siis nagu kohalikust.

3. Kas Ida-Viru Maavalitsus on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

Pigem nõrk, ma arvan. Noh, vaata see ei ole nüüd Ida- Viru maavalitsuse probleem otseselt... või ainult, eks Eestis on nagu tugevamaid ja noh nii öelda ennast rohkem kehtestanud maavalitsusi ja ennast vähem kehtestanud maavalitsusi. Ida-Viru Maavalitsus on eee... praegu võiks öelda, et see, mis puudutab nagu PR-i või heas mõttes nagu müügitööd eks ju, maakonna müügitööd, on, ma arvan, kindlasti tugevam kui keskmiselt maavalitsused. Aga mis nagu selliseid sisemise elukorralduse küsimusi puudutab, et siis ikkagi pigem nagu nõrk, sellepärast, et noh... funktsioonid on tegelikult kokku tõmbunud, noh, juba puht riiklikust poliitikast lähtuvalt, et on nagu järk-järgult jäänud vähemaks ja vähemaks neid valdkondi, mille eest nagu maavalitsus tegelikult nagu peaks vastutama, et noh selle ainuke sisuline asi nagu mis on arengule suunatud vastutusala on planeeringud, eks ju. Et peale selle nagu suurt

midagi jäänud ei ole, et ma lihtsalt olen 94. aastast siin Ida-Virumaal tööl ja kogu selle aja jooksul olen nagu maavalitsusega tööalaselt kokku puutunud ja töötanud, et maavalitsuse positsioon oli küll tugevam tol ajal ja pidigi olema, aga praegu on noh... omavalitsused on kasvanud ja... noh teistsugused arendusorganisatsioonid on tekkinud, eks ju, seesama Ida-Virumaa Ettevõtluskeskus, et me oleme ju omavalitsuste asutatud, et maavalitsuse esindaja on küll nõukogus olemas, aga see on ju 1 liige 11-st.

4. Kas Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

Seal on nüüd natuke teistmoodi, et seal...seal võiks olla ka, et pigem nõrk, eks ju, seal on nagu see positsioon nüüd natuke teine, eks ju, et ma arvan, et nende see roll ja funktsioonid on nagu kasvanud kogu aeg ja... ja noh ütleme sellist omavalitsuste koostöö, noh, see on kaugel ütleme sellest, mis ta tegelikult olema peaks võib-olla. Aga võib jälgida küll ja näha nüüd viimaste aastate jooksul sellist positiivset arengut, et võetakse ette ühisprojekte, eks ju, ollakse valmis ka panustama, et meie oleme siin mitmes ühisprojektis olnud vedavaks jõuks.

Et praegu on omavalitsuste liit MTÜ ja võibolla oleks vaja sellist natuke julgemat visiooni, noh ambitsioonikamat, ütleme siis, generaalplaani, et kuidas nagu siis maakonnas ennast positsioneerida, et praegu omavalitsusliidul on natuke nagu sellist veel mõne aasta tagust hoiakut, mitte pahas mõttes, aga et... noh et nagu me saame omavalitsustele tõestada, et meil on siin mingi eelarve ja mingit spetsialistid, kes millegagi tegelevad, aga võibolla sellist aktiivset lähenemist, et paneme rahad kokku ja teeme selle asja ära ja teeme selle asja ära, et sellist aktiivsust on võibolla natuke väheks jäänud.

5. Milline on Teie arvates omavalitsuse liidu kui organisatsiooni roll Ida-Virumaal?

Noh, eks ta on ju kui ajalukku minna, siis kunagi nagu olid need maakondlikud arendusrahad, et mida siis omavalitsusliit jagas, siis oli ta põhiroll seisneski selles, et omavalitsused tuled kokku ja siis, noh... natuke utreerides leppisid kokku, et sina saad selle raha, sina saad järgmine aasta seina saad ülejäämine aasta selle raha.... et see oli nagu natuke sihuke nigelavõitu, et praegu, nii palju kui mina saan aru, siis nad tegelevad hariduspoolega niimoodi juba sisulise poole pealt, siis kultuuriteemaga nad ka tegelevad juba päris nagu niimoodi aktiivselt, aga noh... siiani ma saan aru selline oluline funktsioon on neil olnudki nagu selline klassikaline omavalitsuste huvide esindamine kuskil kas siis üle-eestilises organisatsioonis või siis kuskil valitsuse juures, eks ju. Noh, ma arvan, et perspektiivis see võiks ikka olla natuke nagu selline koordineeritum ja nagu selline... ühtselt nagu sellisest maakondlikust ja regionaalsest arengukontseptsioonist lähtuv arendustegevuse koordineerimine tegelikult maakonnas, aga see võibolla nõuaks natukene.... natukene nagu organisatsioonisiselt nagu ümberkorraldusi ja omavalitsustepoolset aktsepti sellele ja nagu valmisolekut oma ressursse ja võibolla ka oma teatud selliseid õigusi delegeerima omavalitsusliidule.

6. Millisena näete maavalitsuse senist rolli Ida-Virumaal?

No maavalitsus oli 90ndate keskel väga aktiivne ja tugev arengumootor iseenesest, eks, et need arengualgatused ja arenguteed tulid maavalitsusest. Praegu on ta jah olnud pigem selline mmm... noh viimased aastad olnud selline... publicityle suunatud, aga... aga mis võiks olla... noh, ta võiks olla

Noh, me see muidugi sõltub sellest, kas seda maavalitsust on üldse vaja või... üks variant on ka olemas, maavanem oma kantseleiga, eks ju, kes siis teostab järelvalvet, eks ju, et omavalitsused oma suures vabadusihas seadust ei rikuks. See on üks variant, noh... teine variant on see planeeringute pool, noh... ma ei tea, kas nüüd see asi on nüüd see, mida omavalitsuste liit võiks teha, eks ju. Võib-olla siis üldse mingil moel komponeerida sellest kahest asjast siis mingi teise tasandi omavalitsus kokku.

7. Kuidas hindate kahe organisatsiooni koostööd?

Noh, eks ta selline teatud mõttes selline relvastatud vahepeale ole, eks ju, et... et... noh kontorid on ühes majas, eks ju, et siamaani päris kaklema ei ole läinud, et... ei no eks see on nagu ikka... selliseid... on paremaid ja halvemaid aegu, aga üsna objektiivne on see, et alati on olemas erinevad eee... huvid omavalitsustel ja riigil, see on täiesti ilmselge, aga, ma arvan, et see segadus tulebki sellest, et ei teagi keegi täpselt, mida peaks tegema ja mida ei peaks tegema ja... kui keegi tahab nagu midagi teha, siis teisel on nagu halb, et näe, jooksed minu mängumaale, siis ollakse solvunud, eks ju, või siis vastupidi, et vahitakse vihase näoga üksteisele otsa, et miks keegi seda ei tee, et a la mingi turismiküsimuste koordineerimine, et maavanem vaatab omavalitsuste liidule otsa, et miks teie seda ei tee, omavalitsusliit ütleb, et oh, meil pole raha, miks maavalitsus see ei tee, eks ju, ja siis kõik vaatavad veel ümberringi vihase näoga eks ju, et miks keegi teie seda ei tee, et see tuleneb pigem sellest olukorrast, et udune on kõik see funktsioonide pool. Aga see on nii mitte ainult meil, vaid terves Eestis.

8. Milline võiks olla nende organisatsioonide roll tulevikus?

Noh, ma rääkisin selle selles mõttes ära, et... et... ütleme kui mina... et minu nägemus, eks ju, et mina kujutan ette, et selline sisuline pool ja planeerimise ja arengu koordineerimise pool võiks olla omavalitsuste liidul. Vaata, eee... sellel organil on olemas ka valijate mandaat neid kohalikke otsuseid vastu võtta, eks ju. Maavanem on lihtsalt nagu riigi poolt määratud ametnik, eks ju noh, ütleme, siin 90ndate alguses oli ministri staatuses ametnik siis nüüd tänapäeval ta seda teps mitte ei ole, ta on nagu osakonnajuhataja kuskil seal ministeeriumis, eks ju. Pigem jah, siis see sisuline pool jääks tõesti omavalitsuste liidule ja omavalitsuste korraldada, et noh kas siis nüüd sellisel moel, et tõesti on see siis kuidagi süsteemselt paika pandud kuidas see liit siis tekib ja vastu võtab selle mandaadi alusel, mis omavalitsustel on olemas või siis teise tasandi omavalitsus. Omavalitsusliidud peaks kindlasti tugevnema, sest vaata seni, kuni omavalitsusliidud on eee... või omavalitsused olid suhteliselt nõrgad ka finantsiliselt, siis olukord oli suhteliselt masendav, et noh... organisatsioon ise oli ka

nõrk. Tänapäeval on olukord ikka üsna teine, et nagu finantsilised võimalused on omavalitsustel olemas ja, kui jumal annab, siis nad kasvavad ka tulevikus.

9. Kas kummagi (või mõlema) organisatsiooni määratlus võiks muutuda?

Jah, kindlasti võiks.

10. Kuidas võiksid jaguneda maavalitsuse ja omavalitsuste liidu funktsioonid?

Et järelvalve... järelvalveküsimus on nüüd küll see, et... et... see, kas see riigipoolne järelvalve omavalitsuste tegevuse üle toimub siin maakonnas, mis iseenesest võiks ju tore olla, eks ju, et siis olekski pigem selline järelvalveametnik, kellel on seal mingisugune, ma ei tea, maasekretär, kes vaatab, et asjad on juriidiliselt korras, siis on keegi, kes vaatab, et asjad oleks sisuliselt korras, eks ju... midagi sellist...

11. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?

Inimestelt. No sõltub sellest...ma ei tea nüüd eks ju kui palju seal organisatsioonis sees seda informatsiooni liigub, et ma kujutan ette, et see muutuste info on ikka seal Tallinnas peidus eks ju, kas siis seal Siseminis või siis noh EAS-ist on teinekord võimalik midagi saada vähemalt kõlakaid mis kuskil liiguvad, mis mõtted kuskil liiguvad ja-ja-ja ja noh MKM-ist võib-olla, sest vaata sageli kipuvad olema sihukeste rahaliste teemadega ja-ja-ja nende samade Euroopa toetusega nõ ja omafinantseerimisvõimekusega. Kompleksne asi, terve hulk inimesi, kes igal pool toimetab, igal pool teeb, et kui sa midagi sihilikult tahad teada, siis peab leidma nagu õige inimese eks ju.

Et suurem osa infot siis pärineb otse? No ja et et see on siis kui sa tahad infot endale kui midagi juhtub. No see on selline heas mõttes luuretegevus, et kui sul seda infot on vaja eks ju, kui sul ei ole, selles mõttes midagi ei põle, siis sa võid ka ajalehest lugeda, et ei juhtu midagi...nii ta on.

12. Millist infot vajaksite maavalitsuste ja omavalitsuste liitu puudutavate muutuste kohta?

Ma ei oska selles mõttes öelda, et noo meil ei ole nagu informeeritusega põhimõtteliselt probleemi, et kui ikka midagi olulist peaks juhtuma siis me saame selle teada siis siis või siis kui meil on midagi teada vaja, siis me teame neid inimesi kellega rääkida et et.

Millist infot selline tavaline inimene või avalikkus vajaks, et kui nüüd need muutused aset leiavad? no mmm mis ütleme nii siis kodaniku seisukohast eks ju oleks vaja kindlasti seda, et peaks nagu selge olema miks neid nagu vaja on, et ma kujutan ette, et kui sa lähed küsid tänaval eks ju, et no m m mis te arvete nüüd, mis on maavalitsuse ja omavalitsuse vahe, siis ta vaatab suurte silmadega otsa eks ju ja küsib - mis vahe? Et ta ei saa aru sellest, et peaks olema nagu pilt selge eks ju noh nagu iga muutuse puhul tegelikult, et tuleb nagu paika seada see mida sa täpselt teed eks ju, kuhu sa tahad välja jõuda, samal ajal siis mis mis mis infot sa siis mingil etapil annad

eks ju. Noh selle lõppeesmägi peab ikka ära seletama kohe, et kuhu sa tahad välja jõuda eks ole, et see peab olema nagu teadvustatud tegevus, et et keda ja mil moel sa siis informeerid eks ju. Kas see käib siis läbi ajalehe kas see käib siis läbi...mingi võrgustiku, mingite võrgustikuürituste, mingite infopäevade eks ju no need on erinevad.

13. Kuidas iseloomustaksite maavalitsuse suhteid mittetulundusühingutega/sihtasutustega?

Ohhh...no ega ma ausalt öeldes väga palju ei teagi sellest. Maavalitsuse suhted väiksemate MTÜ-de, seltsingutega ma kujutan ette suures osas käivad läbi selle näiteks et, Maavalitsus korraldab kohalike omaalgatuse programmi rahade jaotamist, kus siis sihtgrupiks ongi väiksemad MTÜd ja seltsingud, et no see on kindlasti väga konkreetne asi siia maani on päris hästi toime tulnud eks ju sellest aastast hakkab toimima ka linnapiirkonna kesktoidukonda ja maapiirkonna kesktoidukond. No ja seal vist ikka mingeid ümarlaudu ja asju on korraldatud, aga no ma ise ei ole selle MTÜ-de asjaga eriti kursis siin eks ju, et mis või kuidas, sest et noh meie ei ole selline klassikaline MTÜ, klassikaline sihtasutus, me oleme ütleme kolme omavalitsuse asutatud ja riigi riigi nigu infosüsteemides, infokanalites sees eks ju.

14. Kuidas iseloomustaksite omavalitsuste liidu suhteid mittetulundusühingutega/sihtasutustega?

Noh seal on võib-olla natuke rohkem sellist noh suhtlemist ja sebumist eks ju, sest no omavalitsusteliidu puhul on ju see eks kuna ta koosneb omavalitsustest, siis see igasuguste MTÜ-de ja noh võib-olla ka selliste regionaalsete MTÜ-de, selliste külade esindused või sellised asjad, nad on kindlasti partnerid seal Omavalitsusteliidul natuke rohkem kui Maavalitsusel. Aga noh ma ei oska öelda, mingi... ma arvan, et ei ole väga mingit teadvustatud sellist poliitikat noh ei ühes ega teises kohas, et noh mis või kuidas see võiks siis olla see funktsioon näiteks et nagu näiteks mis funktsiooni need kolmanda sektori asutused võiksid anda nagu ütleme siis omavalitsustele, et see on nagu mingi rohkem case-by-case kohalikul tasandil...see on funktsiooni küsimus jällegi ja funktsioonid on mingil hetkel jälle rahastamise küsimus eks ju kes siis peaks rahastama.

LISA 5

Intervjuu Narva Rahvusvähemuste Koordinatsiooninõukogu esimehe Natalja Belotserkovskaja'ga 03.05.2007

1. Millised kanalid kajastavad Teie arvates maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige objektiivsemalt, paremini?

No, kohalikud ajalehed eriti sellest ei kirjuta, omavalitsusliidul on küll oma leht, aga maavalitsusest on vähe, ainult siis, kui mõni ametlikum teade tuleb. Põhiliselt saan infot internetist, kui ise otsida. Kõige paremini kajastab internet.

2. Milliste kanalite kaudu saate praegu infot maavalitsuse ja omavalitsuste liidu kohta?

Noo... ma ei tea, võib-olla kui midagi vaja on siis saab helistada või küsida e-maili kaudu, aga muidu...mmm...ajalehest ikkagi nii suhteliselt juhuslikult. Kui midagi konkreetselt vaja ei ole, siis loed ajalehest, et toimus see ja tehti seda.

3. Kas Ida-Viru Maavalitsus on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

Minu arvates pigem nõrk, sest see jääb kuidagi kaugeks ja ma väga täpselt ei te millega nad tegelevad seal, aga see juba näitabki, et ta on nõrk kui inimesed ei tea temast midagi. Noo...meie jaoks siin on ikkagi kohalik linnavalitsus tähtsam.

4. Kas Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

Omavalitsuste liidust ei tea ma eriti midagi, ma ei oska öelda kas ta on tugev või nõrk, aga ma arvan, et nõrk. Maakondlikul tasandil võiks olla üks tugev organisatsioon, mis tegeleks selliste noo erinevate piirkondade vaheliste probleemidega ja lahendaks neid ja püüaks elu kuidagi edasi viia. Praegu vot ei ole vagu sellist organisatsiooni, kellel oleks tugev arvamus ja tugev positsioon.

5. Milline on Teie arvates omavalitsuse liidu kui organisatsiooni roll Ida-Virumaal?

Aaa...eriti ei tea, küllap ta lahendab seal ka mingisuguseid küsimusi ja teeb mingisuguseid üritusi...no ma tea, et ta tegi õpetajate päeva tähistamise ja seal tegeleb mingi turismitööga tegelev...aga millega ta põhiliselt tegeleb ei oska öelda. Tema roll ei ole eriti oluline praegu ma arvan, aga võib-olla tulevikus no kui muutub midagi, muutub tugevamaks või hakkavad tegelema rohkem probleemidega

6. Millisena näete maavalitsuse senist rolli Ida-Virumaal?

No maavalitsus on ikkagi esindusorganisatsioon, mis siis ka riiklikul tasandil esindab Ida-Viru maakonda ja püüab maakonna elu edasi viia. Selline roll on tal praegu olnud, no ja korraldab konverentse, vastuvõtte ja reklaamib maakonda turismipiirkonnana, et tal on praegu küllalt oluline roll. Maavalitsus jagab ka toetusrahasid mittetulundusühingutele ja rohkem ma ei teagi.

7. Kuidas hindate kahe organisatsiooni koostööd?

Mina ei tea et nad oleksid otseselt midagi koos teinud, rohkem vist on eraldi. No võib-olla maakonnalehest ka oleme saanud lugeda, et nende suhted ka ei ole olnud paremad no negatiivsed, seal kirjutasid, et tehakse palju üritusi, samasuguseid, aga ise ei ole küll kokku puutunud sellega, et suhted oleks väga halvad, aga ei tea. Mina rohkem tean maavalitsust ja võib-olla on nende vahel küsimused mida peaks paremini oskama lahendada. Praegu on no ma ei tea, mulle see ei...meid see ei mõjuta.

8. Milline võiks olla nende organisatsioonide roll tulevikus?

Tulevikus kui nüüd mõelda sellele, et ei saa läbi siis võiksid no paremini organiseerida on tegevust ja paremini läbi saada. Võib-olla omavalitsuste liit peaks esile kerkima ja maavalitsus peaks taanduma, et sellest on ka räägitud. Minu arvates võiks olla omavalitsuste liit maakonnas tähtsaim kui nii on parem siis mulle sobib. Loodan, et inimesi teavitatakse korralikult ja et maavalitsuse osakonnad võiks ikka säilitada. Loodame, et see aitab.

9. Kas kummagi (või mõlema) organisatsiooni määratlus võiks muutuda?

Kui tulevad muutused, siis arvan, et küll.

10. Kuidas võiksid jaguneda maavalitsuse ja omavalitsuste liidu funktsioonid?

No maavalitsus on ikkagi riigi esindaja maakonnas ja talle jääks ka see funktsioon, kontrollida ja...aga võib-olla omavalitsuste liit no talle jäävad siis ülejäänud, millega praegu maavalitsus tegeleb.

11. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?

mmm...praegu olen ainult ajakirjandusest lugenud veidi, et noh see protsess ei ole veel alanud ja võib-olla kui midagi konkreetsemat toimuma hakkab siis teatatakse rohkem.

12. Millist infot vajaksite maavalitsust ja omavalitsuste liitu puudutavate muutuste kohta?

Kui seal midagi palju muutub siis kindlasti oleks sellest vaja inimestele teada anda, et mis ja kuidas muutub. Kuhu tuleb oma asju minna edaspidi ajama ja kellele see on hea üldse. Kindlasti võtab harjumine aega, aga kui riik ja ka maavalitsus ja

omavalitsuste liit ise infot hästi jagavad ei peaks suuri probleeme tekkima. Selleks sobivad internet, ajalehed, raadio ja televisioon kindlasti.

15. Kuidas iseloomustaksite maavalitsuse suhteid mittetulundusühingutega/sihtasutustega?

Väga tihedad suhted puuduvad. Omavalitsuste liiduga suhted puuduvad ja maavalitsusega on vähe, noo mitte väga palju. Raha sealt ikka saab kui projekt teha. Ei kurda, pole probleeme. Väga palju igapäevaselt meie organisatsioon ei vaja neid ja kui vaja neid siis on kõik korras suhetes.

16. Kuidas iseloomustaksite omavalitsuste liidu suhteid mittetulundusühingutega/sihtasutustega?

Nagu juba ütlesin siis ega ei saa iseloomustada ei negatiivselt ega positiivselt, sest ei ole kokkupuudet. Aga mmm kui midagi oleks siis saaks vast hakkama.

LISA 6

Intervjuu Põhjaranniku tegevtoimetaja Erik Gamzejeviga 04.05.2007

1. Millised kanalid kajastavad Teie arvates maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige objektiivsemalt, paremini?

Mmm... meie ajaleht kajastab ka. Loogiline on, et selleks ongi maakonnaleht, sest need mõlemad on ju maakonnaülesed organisatsioonid, siis... siis on ka loogiline, et maakonnaleht teeb seda rohkem kui mis tahes vallaleht või vabariigileht või mingi niššileht, eks... Ma ei oska midagi muud nimetada peale Põhjaranniku.

2. Milliste kanalite kaudu saate praegu infot maavalitsuse ja omavalitsuste liidu kohta?

Noh, ma arvan ikka, et interneti vaatamisel tööplaanis on ja... vahetevahel on ka vahetu kontakt inimestega, eks ole, kes seal töötavad ja... kes annavad eelinfot nagu sellest, mis on toimumas ja...

3. Kas Ida-Viru Maavalitsus on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

No see on suhteline, aga... see tuleneb ka selles, et maavalitsuse rollid on üldse kahanenud ja... neid asju, mis temast oleneb on ju suhteliselt vähe, et... maavalitsusel ei ole erilist võimu, ei ole erilist raha ja mulle tundub, et aja jooksul on jäänud vähemaks ka infot, et kui varem ikkagi koondus kõik põhiinformatsiooni maakonna kohta maavalitsusse, siis no näiteks kui me tahame teada, et kui palju on see aasta Ida-Virumaal gümnaasiumilõpetajaid, siis me üldjuhul seda infot maavalitsusest kätte ei saa, siis me peame hakkama kõiki linnu läbi helistama või koole, eks... Noh, mis tahes küsimusi, et noh... sellist maakonda haaravat informatsiooni ei jookse sinna kokku ja kui jookseb, siis täiesti juhuslikult ja... noh...

4. Kas Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

Noh, IVOL on ikkagi sihuke kujunemisjärgus, et nad on nüüd natuke oma bürood laiendanud, et tunduba ka, et otsitakse alles oma sellist tegevusnišši, et kuidas ennast määratleda, et need rollid on natuke erinevad, aga samas nad kohati jälle segunevad. Tundub, et IVOL nagu natuke otsib, et... ta tahaks olla maakonnaülene organisatsioon, aga mmm... ei ole ka päris selge, et kuidas seda olla. Et siis nad ei ole eriti tugevad, noh ikkagi on see, et kui me tahame mmm... ma räägin oma ajalehe seisukohast, et kui me tahame teha lugu millest, siis pigem ikkagi on mõttekam rääkida omavalitsustega konkreetselt, kui saada mingit üldist informatsiooni IVOList või maavalitsusest.

5. Milline on Teie arvates omavalitsuse liidu kui organisatsiooni roll Ida-Virumaal?

No ta roll võiks olla ikkagi see, et on üksikud... üksikud või mitmed asjad, mis on nagu maakonna jaoks tähtsad ja olulised ja mis eeldab nagu kõvasti koostööd ja selgeid positsioone, et... see ongi nagu nende roll, et...et.. need esile tuua ja siis üheskoos nagu välja vedada.

6. Millisena näete maavalitsuse senist rolli Ida-Virumaal?

Noh, raske öelda, mina ei tea... roll on see, et teha promo maakonnale, mis nagu Silde on teinud, eks ole, ega... eks ta omamoodi selline valitsuse kohalik postkontor on, eks ole, ja noh mingi järelvalve toimub ka riigiasutuste ja koolide üle. Et kas seda nüüd teevad maavalitsused või mingite ministriumite, mingite riigiametite osakonnad, et.... olulist vahet ei ole.

7. Kuidas hindate kahe organisatsiooni koostööd?

Noh, tundub, et siin on isikutevahelised probleemid olnud, et... paralleelselt tehakse vastuvõtte, kuhu üks ei lähe ja teine ei tule ja... noh... need on ilmselt mingid isikutevahelise kehva läbisaamise tulemused, et... et noh... see on nüüd küll asi, mida peaks püüdma ära hoida, sest see tekitab sellise.... see ei ole edasiviiv konkurents, et kes keda üle trumpab, et kui see nii oleks, siis oleks see hea, aga selline üksteise ignoreerimine ei tule kasuks.

8. Milline võiks olla nende organisatsioonide roll tulevikus?

No ilmselt see... seesama asi ikkagi, mis me rääkisime IVOLi puhul, et püütakse leida nende vahel ka mingit konsensust, samas seda on Ida-Virumaal raske teha, et noh... mõnes muus maakonnas on nagu lihtsam, kus on üks... Põlva või Jõgeva, kus on üks keskus ja siis on kümmekond väiksemat valda ümberringi, et siin on ikkagi kuus linna ja.... kuusteist valda, eks ole, et... igal ühel on oma.... noh kõik on erinevad: Narva on erinev kui Püssi, noh Sillamäe on hoopis teistmoodi asi kui Alajõe vald, et nagu ühisosade leidmine on õudselt keeruline, kas või mingid infrastruktuuri küsimused, et eee... kus peaks nagu leidma üksmeelt, mingid suuremad üritused, ja.... et selles mõttes nemad kujundavad ikkagi maakonna nägu ja ka seda... ja ka maakonna turundus võiks olla nagu ka nende teene.

Minu meelest pole vahet, kumb neist esindajaks jääb, eks see lepitakse maakonna tasandil kokku, sest muidu tekib olukord, et kõik nagu natuke esindavad ja siis kui midagi on kehvasti, siis näitavad näpuga teise peale, et see ei teinud, eks, et noh... et kui on nagu mitu institutsiooni, kes peaks seda rolli nagu täitma, siis võib nagu tekkida segadus.

9. Kas kummagi (või mõlema) organisatsiooni määratlus võiks muutuda?

Jah, kindlasti peaks ja ma usun, et muutub ka. Kuidas või mil määral, see nüüd on iseküsimus.

10. Kuidas võiksid jaguneda maavalitsuse ja omavalitsuste liidu funktsioonid?

Noh, ma arvan, et üks järelvalve... kui nüüd maavalitsused jäävad alles, siis järelvalve võiks olla maavalitsuse roll, et need on riigiasutused ja tema on ka põhimõtteliselt riigiasutus, et... üks nad siis valvavad. Aga noh selline ühistegevus, see nagu koondub ilmselt rohkem ikkagi IVOLi kätte. Kuna IVOLil on ikkagi selles mõttes omavalitsuste mandaat, et noh... kui me vaatame nagu ülesehitust, siis nagu... maavalitsus nagu ikkagi nii-öelda valitsuse esindaja kohapeal, mille üle on ka vaieldud, et kas maavalitsus peaks nagu seisma maakonna huvide eest valitsuses või seisma valitsuse huvide eest maakonnas. Et nagu noh... kui ta tööandja on ikkagi valitsus, siis ta loogiliselt võttes on ikkagi valitsuse huvide esindaja kohapeal. IVOLiga seevastu on vastupidi, et temal on nagu omavalitsuste mandaat käes, mis peaks püüdma nagu... nende omavalitsuste ühishuvi teostada ja püüdma viia nagu valitsuseni.

11. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?

Ei teagi... üks me ikka küsime kõigi käest... IVOLi käest ja maavalitsuse käest, kui ka ministri käes, kes seda teemat nagu peaks valdama... regionaalministrilt, üks ole...

12. Millist infot vajaksite maavalitsuste ja omavalitsuste liitu puudutavate muutuste kohta?

Ma arvan... seda infot nagu ei ole neil endilgi... selles mõttes võiks nagu olla rohkem diskussiooni, et maavalitsus ja IVOL pakuksid nagu ise välja, et kuidas nemad näevad seda edasist tegevust ja tulevikku, et seda praegu eriti silma ei paista, et noh... käiks nagu ka sihuke.... sihuke mõtetevaheline võitlus, et...

Tavakodaniku jaoks see teema ei ole väga erk, väga palju me ka sellele nüüd tähelepanu ei... ei pühenda, et... see on nagu mingid struktuurid, mingid ametnikud, kas üks allub ühele või teine teisele, et sellest tavakodaniku jaoks suurt midagi ei muutu. Kuigi noh... mõned küsimused on nagu sellised, mis võiks nagu huvi pakkuda.

13. Kuidas iseloomustaksite maavalitsuse suhteid ajakirjandusega?

Ma ei oska öelda kogu maakonna ajakirjandusega, aga meil pole nagu probleeme olnud, et me saame... kui meil on huvi, siis me saame ka vastused kätte, et.... alati võiks öelda, et maavalitsus ise võiks olla aktiivsem, aga noh, ma kujutan ette, et neil ei ole ka sellist väga huvitavat informatsiooni meediale pakkuda, mis meediat huvitaks. Et on väga rutiinseid tegevuse seal, mis tuleb ära teha näiteks mingid maaosakonnad... ma ei teagi täpselt, suured hulgad pabereid, mis tuleb ära vormistada... dokumente, et noh... tähtis on see, et see süsteem toimib masinavärgina ja kui ei ole väga palju inimesi meile kaebamas, et nad ei saa neid asju aetud, mis nad peavad saama, siis see asi on korras. Aga mida võiks rohkem olla, on just arutelusid, et noh... õhku jäätud ideesid, mida teha.

14. Kuidas iseloomustaksite omavalitsuste liidu suhteid ajakirjandusega?

Noh, see on.... ma ei oska ka midagi suur rohkemat öelda, et oma tegevusest nad aeg-ajalt teavitavad, mingeid üritusi teevad siin,.... aga noh ootaks seda, et oleks nagu rohkem niisuguseid erksaid mõtteid ja... ja rutiiniväliseid üritusi, mis meedia jaoks pakuks huvi, et noh, see, et kusagil toimub jälle mingi seminar või konverents või teabepäev, see ei ole mingi teema, et... samas oli noh... kas või... mis natukenegi kaldus standardist kõrvale kas või viimati see... et nad tegid oma bändi ja oma koori, et see nagu kohe tõmbab tähelepanu, et sihukesi asju võiks olla rohkem ja läbi nende on ka võimalik nagu maakonda rohkem turundada väljapoole, siis võiks need asjad kokku panna.

LISA 7

Intervjuu Põhjaranniku venekeelse versiooni Severnoe Poberezje tegevtoimetaja Erik Kaldaga 04.05.2007

1. Millised kanalid kajastavad Teie arvates maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige objektiivsemalt, paremini?

Põhjarannik kajastab vast kõige paremini.

Eks Narva ja Sillamäe meedia ka ikka kajastab, noh... nii palju, kui see puudutab mingit ühe omavalitsuste elu, aga ta on ikkagi rohkem juhuslikult seotud ikkagi konkreetselt seotud ühe või teise... küsimusega.

2. Milliste kanalite kaudu saate praegu infot maavalitsuse ja omavalitsuste liidu kohta?

Noh... on olemas maavalitsuse nädala eelinfo internetis, aga põhiliselt, kui midagi vaja on, siis eee... otsesuhtlus ja otse järele küsida on ikka kõige parem. IVOL teeb siin ka oma lehte avaldab Põhjarannikus.

3. Kas Ida-Viru Maavalitsus on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

Pigem nõrk. No need... eri aegadel on ka maavalitsuse rollid on muutunud, et kunagi on olnud isegi turismispetsialistid maavalitsuses tööl. Aja jooksul on need rollid ära kadunud, on need ametkonnad ära kadunud, et praeguses maavalitsuse struktuurides ma ei kujutagi ette inimest, kelle asi see oleks. Ilmselt ei olegi kellegi asi ja ei ole nagu nende kohustus ka, et pole põhimäärustega paika pandud, et nad peaksid seda tegema.

4. Kas Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

IVOL on tunduvalt võimalusterohkem organisatsioon, nemad saavad ise oma mängeeglid paika panna, et kui nemad leiavad näiteks maakonna turustamine ja turismi ühisturundus on nagu tähtis, siis selle jaoks omavalitsused lepivad kokku, et see on tähtis, palgatakse selleks inimesed võin firmad, kes sellega tegeleksid. Ütleme noh... IVOL on oma olemuselt paindlikum organisatsioon, kuid hetkel ka veel nõrga-võitu.

5. Milline on Teie arvates omavalitsuse liidu kui organisatsiooni roll Ida-Virumaal?

IVOL... noh... koordineerib omavalitsuste tööd, korraldab ühisüritusi ja eee... ma arvan, et praegu ongi see põhiline.

6. Millisena näete maavalitsuse senist rolli Ida-Virumaal?

Ma mõtlen, et maakonna turundamine on üks... üks olulisi teemasid. Varem on tulnud välja, et kas või turismi puhul, et kelle teema see on, tegeleda maakonna turismiga, noh kui hakata näpuga järke ajama, siis pole see ka otseselt maavalitsuse roll või maavalitsuse kohustus, aga noh... Ago Silde on nagu öelnud, et see võiks olla nende roll ja on nagu sellega silma paistnud, kuigi ta on sellega võitnud nii sõpru kui vaenlaseid. Aga see on igal juhul positiivsem, kui mitte midagi teha. Muidugi on maavalitsus seotud riigivõimuga ning teostab järelvalvet ning ajab ka maa-asju.

7. Kuidas hindate kahe organisatsiooni koostööd?

Eks see nii ole, et maavalitsus püüab oma, IVOL püüab jälle oma rida ajada, et see on see isikutevaheline asi, et vahel tehakse asju paralleelselt ja... kohati on nad sellised konkureerivad organisatsioonid. Sellest ei ole nüüd otseselt ka kahju tõusnud, aga jõudu ja ressursi on niigi vähe alati, et kui nagu midagi teha. Koostöö..., no ütleme, et pole hetkel kõige viljakam.

8. Milline võiks olla nende organisatsioonide roll tulevikus?

Sõltub sellest, kuidas eee... seda riigi tasandil otsustatakse teha, neid muutusi. Räägitud on siin ju ühest ja teisest... võibolla kaovad maavalitsused üldse ära... selge on see, et omavalitsusliit peaks tugevnema ning saama maakonnaüleseks organisatsiooniks. See, mis maavalitsustega ette võetakse, polegi niivõrd tähtis, sest seda järelvalvet võib mingi riigi struktuur teostada niikuinii.

9. Kas kummagi (või mõlema) organisatsiooni määratlus võiks muutuda?

Ilmselt ta ikka muutub.

10. Kuidas võiksid jaguneda maavalitsuse ja omavalitsuste liidu funktsioonid?

Noh, ma juba ütlesin, et järelvalve, juhul kui eee... maavalitsused jäävad, siis neile peaks see funktsioon ka jääma. Omavalitsusliidud siis võtaksid ülejäanu enda teha. Selleks läheb noh.... tarvis muidugi suuremaid ümberkorraldusi ja raha, aga ma arvan, et just nii see peaks minema.

11. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?

Praegu on kõik alles jutu ja spekulatsioonide tasandil...eee aga kui on vaja, küllap siis ka infot saab... otse inimestelt ja kui nüüd see....eee protsess peale hakkab, siis ilmselt saadetakse pressiteateid ja kirju selle kohta.

12. Millist infot vajaksite maavalitsuste ja omavalitsuste liitu puudutavate muutuste kohta?

Info hankimine ei ole probleem, et kui ikka midagi tähtsat peaks juhtuma siis me saame teada. Inimestele oleks võibolla vaja selgitada, et nüüd tulevad sellised ja sellised muutused.

13. Kuidas iseloomustaksite maavalitsuse suhteid ajakirjandusega?

Pole midagi kurta, küllaltki head. Kui meil on vaja nagu midagi teada saada, siis eee... ka saame. Ja nad ka küllaltki aktiivselt on ise meile teateid edastanud ja... iseküsimus muidugi, kas need alati huvi on pakkunud.

14. Kuidas iseloomustaksite omavalitsuste liidu suhteid ajakirjandusega?

Noh, ma usun, et samuti, pole probleeme. Sellist pressiteate vormis informatsiooni sealt nüüd nagu tuleb vähem... või noh... ei tulegi, vaid neile piisab kord kuus ilmuvast erilehest, mis on muidugi makstud.

LISA 8

Intervjuu Bruno Uustaliga 01.05.2007

1. Millised kanalid kajastavad Teie arvates maavalitsuse ja omavalitsuste liidu tegevust kõige objektiivsemalt, paremini?

Noh, meie maakonnas Põhjarannik ajalehtedest. Tõsi, ma teisi kanaleid ei kasuta ja ei loe, aga ma arvan, et noh sealt ei ole nagu, noh, ma olen näinud küll teisi ajakirjanikke ka avalikel üritustel, mmm... Infopress, Lites aga ma ei ole kindel, et nendel see asja sisu sügavam tundmine oleks eriti kõrge, sama saab öelda ka põhjaranniku puhul, kus ajakirjanikute erineb väga tugevasti eee.... Selge, et spordiajakirjanik ei peagi jagama maavalitsust ja omavalitsuste süsteeme jagav inimene ei pea jagama sporti, kuid kuna tihtilugu täiesti objektiivsetel põhjustel on häda ajakirjanike pärast, et ei ole võimalust palgata piisavalt professionaalseid inimesi, siis saadetakse hädaga see, kes saadetakse ja siis noh tuleb välja nii nagu alati, nagu öeldakse.

2. K: Aga üldiselt on siis Põhjarannik nii eesti kui venekeelsete inimeste jaoks Teie arvates parim kanal, et teada saada nende organisatsioonide kohta?

No ilmselt küll jah, ma seda venekeelset Põhjarannikut ei loe eriti aga, aga noh kui siin Infopressist on tulnud, siis on ikkagi kogu see värk suhteliselt ju tendentslik olnud. Selge, et Narva lehed ei tea sellest suurt midagi ja tundub eee, noh see on üleüldse probleem, et palju siis tuntakse riiki ja noh see on ilmne see, et valimiste eel, et kui siin on olnud riigikogu valimised, siis tahetakse, ütleme viimased riigikogu valimised siis taheti valida noh, et me valime ikka siia omale ikka inimest.

3. Milliste kanalite kaudu saate praegu infot maavalitsuse ja omavalitsuste liidu kohta?

Noh, omavalitsuste liidul ma olen ju listis sees, nii et sealt ma kuulen ja näen ja mina suhtlen omavalitsuste liiduga ilmselt veel rohkem kui ükski eee mõni omavalitsus, sellepärast, et ma lihtsalt käin seal kontoris ja ma kuulen ja näen. Tõsi, ma ei ole nende eee... enam nende probleemide sees otseselt seal. Aga mis puudutab maavalitsust, siis mul tekkis hiljaaegu endal üks eee... noh kodanikuna üks huvi saada maavalitsuselt informatsiooni, siis kodulehelt ma selleni eee.... selleni ei jõudnudki. Lihtsalt noh, töörühmade moodustamine ja need koosseisud, et eee lihtne põhimõte, et kui asi on kaugemal kui kolm hiireklikki siis, siis eda ei leia lihtsalt. Ja siis ma loobun ja siis otsin teisi allikaid. Aga see muidugi omaette küsimus, et mis asi üldse on maavalitsus ja mis infot sealt peab tulema. Et see on nagu sihuke maavalitsuse funktsioonide ja sellest tuleneva informatsiooni küsimus.

4. Kas Ida-Viru Maavalitsus on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

Pigem nõrk. Ta ei ole leidnud endale antud situatsioonis, kus on eeee toimumas reform... no ärme ütle reform, on tähendab antud arengufaasis ei ole leidnud endale

eee rolli, mis vastaks ühiskonna ootustele. Ta on leidnud endale ühe nišši, kus ta tegeleb, aga see ei vasta kõigi ootustele. Näiteks ma võin tuua mõned teised maakonnad, kus maavalitsus ja omavalitsuste liit on leidnud eee kõiksugu konstruktiivseid lahendusi antud situatsioonis. Pigem meil käitutakse selle idee järgi, et kui käsku ei ole, siis me ei tee. Noh, toome siin näiteks eee Järva maakonna, kus on koostöölepe sõlmitud väga laiapõhjaline. Ka Ida-Virumaal oli eelmise maavanema ajal selliseid koostöölepinguid sõlmitud.

5. Kas Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit on hetkel pigem tugev või nõrk organisatsioon? Miks?

Eeee... ta on niivõrd tugev kuivõrd tugev saab ta olla eee... ajaloolises mõttes, sest kõik liidud on välja kujunenud iseseisvalt. Liitude kujunemisel ei ole olnud ühtset reeglistikku. Maavalitsusel on eks 400 punkti, mis nad peavad täitma. Liidud on tekkinud vabatahtlikkuse alusel ja nende tugevus on olnud teatud määral ka ajaloolise taustaga. See tuleneb ka omavalitsuste suurusest, et kas nad on enam-vähem ühesuurused, et Ida-Virumaal tuli laveerida selle vahel, et olid väga väikesed ja väga suured omavalitsused ja siis ei saanud eee... väga jõuliselt kõiki asju lihtsalt tegema hakata, sest väga selge, et kui Narva linn teeb oma asju, siis ta teeb, seda ei saa alati nimetada noh mmmm...maakondlikuks või läbi maakonna kanda, eks ole, et eee ta on minu arust tugev selles mõttes, et otsused, mis sealt tulevad on siiski konsensuslikud otsused. Minu arust tugevus seisneb selles, et mmm...eee... põhimõtteliselt ollakse siiski ühtsemad, kui näiteks Harjumaal või Pärnumaal, kus need eee... suured linnad alles suudeti hiljaaegu liitu võtta, siis meil on need kogu aeg olnud ja mmm... ja... on püütud selles mõttes nagu kõiki huve võrdselt arvestada.

Väljundite poolest, mis on maavalitsusel või omavalitsuste liidul, siis omavalitsuste liidu see baas, põhi on ikkagi tunduvalt laiem praegu nad baseeruvad kõigil omavalitsustel.

6. Milline on Teie arvates omavalitsuse liidu kui organisatsiooni roll Ida-Virumaal?

See on põhikirjas kirjas, eks ta seda eee täidab. Omavalitsuste õiguste kaitsmine, probleemide tõstatamine riigiasutuste ees, eee... ühiste mmm.eee... maakondlike ürituste läbiviimine, mis puudutab just õpilasi. Mmmm.... teda ei ole praegu see maavalitsuse poolt pühendatud, teadlikult, tahtlikult, eee... kõrvale tõugates arengukavade väljatöötamisse, et eee aga see on jah kahjuks maavalitsuse-poolne viga...

7. Millisena näete maavalitsuse senist rolli Ida-Virumaal?

Tähendab eee, tema roll teatud riigiülesannete täitmisena, mis on riik talle pannud, selles osas ta funktsioneerib. Täites ministeeriumi poolt tulevaid eee ülesandeid, aga tema tea koht siin ühiskonnas on noh... marginaalne. Ta küll erastab maid ja teeb seal teatud arvestusi mmm... ja... midagi ta toimetab, mis on riigi poolt antud ülesanne, tähendab tuleb teha, eks ole. Omandireformi läbiviimine, praeguste maade

erastamine ja... sellised asjad küll, aga noh... muus osas ta ei ole.... nüüd tähendab ta püüab leida oma nišši ja samas ta tunnetab, et noh ta on justkui konkurent kellelegi. Eee mis puudutab just niisugust välist, väljapoole suunatud tegevust. Mis on noh ülesehituslikult üldse eee... problemaatiline, aga see problemaatilisus tuleneb riigi poolt tekitatud situatsioonist. Riik ju omakorda on väga paljud ülesanded tsentraliseerinud eee... mis eee.... noh on võtnud need ülesanded nii maavalitsuselt kui ka paljud, mis olid kooskõlastatud omavalitsuste liiduga üle võtnud. Teede hooldus, päästeteenistus ja politsei, eee... hariduse järelvalve noh... ja nii edasi, nii edasi, mis tegelikult on nagu tsentraliseeritud ja siis ei ole vastupidi antud maavalitsustele mingeid sisulisi eee... antud neid funktsioone, mida omavalitsused tegelikult vajaksid, see on just eee... noh kontrolli küsimus näiteks halduses, samuti seaduste täitmise osas, samuti eee... rahade kasutamise osas. Vastupidi, ministriumid annavad eee... noh oma väiklusest ja oma mugavusest lähtudes teatud vahendid probleemide lahendamiseks maavalitsuse kätte, mitte omavalitsuste liidu kätte. Nii on näiteks sotsiaal eee sfääri finantseerimise rahad maavalitsuse käes. Siin on juba vastuolu eee... juba riigi poolt siis kodeeritud andes rahad maavalitsuste kätte, kes siis peab mm... need asjad läbi viima ise kontrollima sealjuures, absurd!

Aga üks funktsioon, millega minu arust maavalitsus absoluutselt ei tegele, ta jah käib küll koosolekutel, aga... on integratsiooni küsimused. Ida-Viru maavanema juures on... esimene Rahvuskultuuriseltside Ümarlaud, Eestis mis moodustati. See käib küll siiani koos, aga maavanem on hakanud... hakkas selle organisatsiooni üritustel osalema alles enne valimisi. Nii, et... aga see temaatika on päris ... päris tühja jooksnud.

8. Kuidas hindate kahe organisatsiooni koostööd?

Mmm... noh, seda ei saagi hinnata, sest seda ei ole lihtsalt.

Selliseid rumalalt väljapaistvaid dubleerimisi on, aga on ka sisulisi probleeme, kus see dubleerimine on tegelikult eee... täielik anarhia, näiteks turismi eee... küsimuste koordineerimine, kus on siin mmm... paras segadus nende küsimustes ja täielik konkurents omavahel. Aga samas täiesti tühi maa, millega kumbki ei tegele on keskkonnaküsimused.

Siin ei saa eee... või ebaõiglane oleks siin süüdistada selles osas ja otsida põhjusi funktsioonide sarnasust või eee... antud juhul on siiski tegemist noh... isiksuseprobleemidega, sest et eee... omavalitsuste liit, tõsi, on võtnud neid funktsioone üle, mis kunagi olid maavalitsuses.

9. Kuidas on omavalitsuste liidu ja maavalitsuste rollid ajas muutunud?

Noh, algselt maavalitsus eee... mmm.. võttis ju üle kõik need rajoonis olevad funktsioonid eee... täitevkomitee, haridusosakonna, kultuuriosakonna võttis nagu kõik üle endale kui maavalitsuste moodustamine omal ajal toimus. Omavalitsuste liit on eee... vastupidi hakanud nullist kasvama ja algselt ju tegelikult lasus mõlemal väga palju funktsioone seoses kõikvõimalike reformidega: eee... omandireform, maareform, eee... varad tulid tagastada. Need funktsioonid on ära langenud, asemele on tulnud planeeringud. Mmm... ja ma arvan, et liidu roll piirkonna arengul on järjest

tõusnud ja seda tuleb tugevdada ja mmm... maavalitsuselt tuleks ära võtta eee... need noh ülesanded, mis ei ole talle päris sisukohased, näiteks raha laialijagamine. See maavanema kantselei roll tuleb asendada tänapäevaste vajadustega kontrollide osas, et omavalitsused täidaksid oma funktsioone.

See asi ei ole kõik eee.. ainult siis kohapeal, vaid ka riik peaks arvestama omavalitsuste poolt eee.. väljaöelduga kas või prioriteetide määramisel olgu ta siis haridusobjektide väljaehitamisel, eee... nende remontimisel , mmm... teehituse objektide väljaehitamisel, ma mõtlen regionaalsel tasandil. Kindlasti tasuks eee... kaaluda meditsiiniteenuste kättesaadavuse mmm... tagamise arutamist kohalike omavalitsustega, ja sellised. Et siin peab ka riik mõtlema hakkama natuke madalamal tasandil.

10. Milline võiks olla nende organisatsioonide roll tulevikus?

Noh praeguse regionaalministri kava... (kirjuta lahti) on õige tee, aga see vajab kindlasti eee... lahtimõtestamist, mis asi üldse on regionaalne areng ja kellel seda vaja on. Maakondlikult on muutused kindlasti otstarbekad, et....noh... ma ei tea ... kui nüüd maavalitsuste struktuuriline reform läheb seda teed nii nagu on see vaikne haldusreform toimunud, et on moodustatud neid endiste oblastite piirides eee... piirkondi siis... siis noh see kontrolli funktsiooni võib üritada niimoodi täita, aga ma ei ole kindel, et see eee... õnnestuks, sest tugipunktid peavad ikkagi kohale jääma. Eee... ei saada ju noh... mitme maakonna peale kahjuks neid protsesse sugugi nii edukalt ee... noh... kontrollide ja täide viia. Eee... lihtsalt füüsiliselt inimesed ei jõua eks ole sõita... sõita nii palju ja otstarbekam on ikkagi hoida need n-ö teeninduspunktid ka, kes kontrollivad või osutavad teenuseid praegustes maakonnakeskustes, aga noh see on selline juhtimise küsimus.

11. Kas kummagi (või mõlema) organisatsiooni määratlus võiks muutuda?

Jah, kindlasti.

12. Kuidas võiksid jaguneda maavalitsuse ja omavalitsuste liidu funktsioonid?

Noh, nagu juba öeldud peaksid omavalitsusliidud tugevnema ning maavalitsus teostaks siis vaid järelvalvet, et eee... noh need funktsioonid, mis loogiliselt peaksid omavalitsusliitudele kuuluma, võiksid ka kuuluda. See on muidugi ka siin läbirääkimiste ja arutamise koht.

13. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?

Noh, ega need muutused dikteeritakse ju tulevad ikkagi Tallinna poolt ja... ja siis... siis on muude infokanalite kaudu. Ega siis... kuigi ettevalmistus käib ka niimoodi, et kõik need eelnõud kooskõlastatakse kohalikul tasandil, saadetakse alla tutvumiseks või, need on ka internetis üleval või... et noh vajadusel seda informatsiooni ikka saab.

14. Millist infot vajaksite maavalitsuste ja omavalitsuste liitu puudutavate muutuste kohta?

Eee... inimesed vajaksid rohkem selgitusi mitte ainult omavalitsuste liidu, vaid kogu riikliku ülesehituse ja demokraatlike otsustusmehhanismide kohta, et kuidas riik toimib, kuidas võetakse otsuseid vastu, mis on inimese õigused riigi tasandil ja mis on tema kohustused, millised õigused on tal kohaliku omavalitsuse tasandil, kuidas ta saab selles kaasa rääkida, kuidas kasutatakse riiklikke eee... vahendeid, ee... kuidas arendatakse neid asju, eee... täielik ämber on ee... selles osas kui siin nüüd... enne kiitsin Põhjarannikut, nüüd ma kritiseerin, selles osas, et ee... ei analüüsita, kuidas kasutatakse vahendeid ee... valdades, linnades, ka maavalitsuses ja kuidas toimub koostöö, tähendab kui siit, Eestist läks grupp omavalitsustegest Saksamaale, siis sellest oli artikkel lehes. Kui siia tuleb grupp välismaalasi kohtuma omavalitsustega või mis tahes, siis kohalik ajaleht sellest ei kirjuta. Küsimus, miks? Kohalik ajakirjanik ütleb, et ah, teate, meil on nendest külalistest siiber. Mmm... Saksamaal miks jälgitakse neid asju, sest nendele... sellele asjale eraldatakse ühiskonna vahendeid, maksumaksja raha ja seda tuleb selgitada, miks selliseid asju vaja on. Ajakirjandus peaks mõistma seda, et teatud asju organiseerib kohalik omavalitsus ja... ja selle lati, ütleme, tõstma kõrgemale. Eee... millest siis kohalikel volikogudel ja omavalitsustel tuleb üle hüpata ja samamoodi ka tuleks üle hüpata maavalitsusel. Väga suur muutus toimus Põhjarannikus maavanemate vahetuse puhul, sest eelmise maavanema puhul eee... oli konflikt toimetuse ja maavalitsuse vahel, aga kui tuli uus, siis eee siis ee... minu arust toimetuse läks väga libedale liimile, lasi ennast värvata maakonna PR kava tegemise komisjoni liikmeks, millel ei ole ajakirjandusega mitte midagi pistmist. Eee... selle kava tegemine on ikkagi iga organisatsiooni noh enda sisemine asi, ajakirjandus on midagi muud. Aga noh.... olles juba komisjoni liige, siis kaob võimalus objektiivselt hinnata selle organisatsiooni tööd, kes on sind sinna komisjoni arvanud ja ja vahepeal kadus täielik sihuke kriitikameel selles osas ära.

LISA 9

Intervjuu Ida-Viru maavanem Ago Sildega 20.04.2007

1. Kuidas näete maavalitsuse ja omavalitsuste liidu rolle tulevikus?

See teema on väga aktuaalne hetkeseisul, eee.. kindlasti maavalitsuste ja omavalitsuste vaheline funktsioonide jagamine tuleb ette võtta ja eee... on selliseid ülesandeid, mis kõigi eelduste kohaselt on parem anda üle eee... omavalitsuste liitudele, kes siis eee... kes on koordineerijaks kohalike omavalitsuste vahel ja maavalitsuse peamiseks eee... edaspidiseks rolliks igal juhul peaks jääma järelevalve läbiviimine, kuna seda eee... omavalitsusliit ega omavalitsus ise teha ei saa. Aga mis puudutab nüüd eee.. muudesse küsimustesse no see on nüüd läbirääkimiste teema, aga igal juhul need rollide jaotused eee... suures osas, mis on just omavalitsuslikku laadi , et eeee... need ülesanded jääks ikkagi täita omavalitsustele ja omavalitsusliitudele.

Praegusel hetkel maavanema institutsioon on pöhirõhuga tasakaalustatud arengu tagaja ee... aga tasakaalustatud arengu tegelikult siiski saavad ju tagada kohalikud omavalitsused, et eee... see peaks ikkagi jääma nagu nende, aga mis nüüd... mis maavalitsuse selles osas on ikka rohkem selline riigi tasandiline tegevus ja see, mis on noh seotud järelevalvega. Esindada saab ju eee... kuidas öelda, enamuse hääle kandja, see, kes on eks ju maakonnas eee... ja tegelikult see on tõenäoliselt seotud ikka rohkem kõikide kohalike omavalitsustega. Nii et kõigi eelduste kohaselt ikkagi seda rolli saaks kanda ikkagi siis omavalitsuse tasand, siis omavalitsuste liit.

2. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?

No kindlasti eee... olulist infot siseministeeriumilt, aga paraku mitmetestki muudatustest või vähemalt muutuste soovidest kuuleme läbi eee... massiteabevahendite. See nüüd ei ole, kuidas öelda, kõige parem meetod töö tegemisel, aga nii ta on.

3. Kuidas Teie ümberorganiseerimise protsessi ette kujutate?

Ega see on selge, et initsiatiiv võib tulla nii ülevalt kui alt, aga eee... kaasa rääkida peaksid saama kõik ja tegelikult sellel eeldusel ee... võiks ikkagi olla selliselt, et räägivad läbi eee... mmmm... ülesannete võtmise, selle suutlikkuse... täitmise suutlikkuse kõigepealt ikkagi ka kohalikud omavalitsused omavalitsusliitude eestvedamisel, maavanemad eee.., omakeskis et milliseid funktsioone nad nagu oleksid valmis ära andma ja ka põhjendama loomulikult, et millised peaksid siis jääma ikkagi maavalitsusele ja... ja siis juba eee... esindajate ühiste seisukohtadega juba ministeeriumide tasandil.

4. Kuidas avalikkus teie arvates seda protsessi mõistab?

Üldiselt eee... millegipärast on ikkagi eee... suurem osa arvamusest see, et maavanemad ja maavalitsused peaksid ära kaduma, lähtutakse ikkagi puhtalt

emotsioonidest, et tegelikult siin nagu erilisi analüüsi tulemusel mingisuguseid kaalukaid argumente küll ei ole, rohkem mängivad siin rolli emotsioonid.

5. Kuidas Teie arvates omavalitsuste juhid eesootavatesse muutustesse suhtuvad?

No tegelikult seda, et muudatusi oodatakse, eee... seda on väga paljud omavalitsuste juhid välja öelnud. Arvatakse, et noh... omavalitsus peab saama suuremad õigused ja eee... võimalused ja muidugi sellega kaasnevad ka rahalised vahendid. Omavalitsuse tasandil nähakse ikkagi omavalitsusliitude tugevdamist.

6. Kuidas Teie arvates suhtub eesootavatesse muutustesse ajakirjandus?

Noh, ajakirjandus...eee... ajakirjandus tahab saada rahvale pealeminevat teemat ja see, kui teemaks on olnud maavalitsuste ära kaotamine, seda on väga agaralt ka kajastatud, aga noh... et... et nüüd väga üleküllastunud oleks eee... siin see kohalik ajakirjandus nüüd just selle teemal... nad kajastavad rohkem seda üleriiklikku informatsiooni, mis on ministeeriumite või kellegi poliitiku poolt välja öeldud, et... et tegelikult ei saa öelda, et eee... kedagi sihukest väga halvaks panevat oleks ajakirjanike poolt. Minuarust täiesti normaalne kajastamine.

7. Kuidas saavad ajakirjandus/omavalitsused/mittetulundusühingud infot organisatsiooni tegevusest?

Ajakirjanikud... noh... me oleme ikka oma tegemistest pressiteadetega teada andnud, suurematele sündmustele ka eee... kohale kutsunud. Muidugi eee... nädala eelinfo on ka ning töö ajal võib ajakirjanik ka alati maavalitsusse helistada.

Meil on loodud omavalitsuste list ja selle listi kaudu me järjepidevalt vahendame igasugu informatsiooni, mis peaks puudutama kohalikku omavalitsust. Et eee... ei kasuta ainult eee..., tava... tavakirja või tavaposti, e-posti, vait tõepoolest eee... et seda infot kiiremini viia. Samas on omavalitsuste esindajad mitmetes maavalitsuse poolt moodustatud komisjonides, et seda infot ikka liigub. Muidugi eee... siin on võimalik ka veel rohkem ja paremini midagi välja mõelda, aga... ma arvan, et võiks lugeda piisavaks.

Kui on mittetulundusühing või sihtasutus eee... mingis eee... sellises valdkonnas, noh ütleme, et sotsiaalvaldkond, haridusvaldkond, siis see töö käib tegelikult jälle kas töögruppides või komisjonides, kus siis eee... maavalitsuse osakondade poolt korraldatavad infopäevad võimaldavad nendel ka osalemise Muidu kolmanda sektoriga eeee... sellist järjepidevat tegevust ja kokkupuutumist ei ole.

Mittetulundusühingud saavad infot ise pöördudes eks ole maavalitsuse poole, või otsivad kodulehelt või loevad ajalehest. Veebilehel on piisavalt informatsiooni selle kohta, mis siis maavalitsuses toimub, et siis sealt on võimalik seda saada.

8. Kuidas iseloomustaksite organisatsiooni suhteid mittetulundusühingutega/ajakirjandusega/omavalitsustega?

Kõigepealt peab ütlema, et ajakirjanik on oma ala asjatundja. Tema ootab informatsiooni ja eee... ootab sellist millest oleks ka midagi eee... öelda, või tähendab milles... mis teemal oleks siis võimalik midagi rahvani viia. Ma ei ütleks, et suhted halvad oleksid, pigem me peame vaata seda, et eks igaüks eee... meie omalt tasandilt, nemad omalt tasandilt, lihtsalt et eee... huvid ei läheks konfliktiks, vaid meie suudaksime pakkuda ajakirjanikule eee... millest tal oleks võimalik tõepoolest seda iva välja võtta.

Ma ütleks, et ega need suhted ei ole halvad ega eee.... suhted.... sest maavalitsus otseselt mittetulundusühingutega ei tegele, sest rohkem kokkupuudet on neil oavalitsustega. Aga kui ükskõik, milline mittetulundusühing on eee... kokkupuutes maavalitsusega, siis ma ise eeldan seda, et suhted on tööalased ja usun, et nende probleemid saavad eee... ka meie pool lahenduse.

9. Kuidas iseloomustaksite organisatsiooni suhteid omavalitsusjuhtidega?

Ütleksin normaalsed, konstruktiivsed, tööalased. Ma ütleksin, et eee... keskmised. Eks see ole ikka, et kui maavanem teostab järelvalvet kohalike omavalitsuse tegevuse üle, siis ma eee... võiks kindlalt veendunult öelda, et eee... kellele meeldib see, kes tema järele valvab ja talle ettekirjutusi teeb, et eee..., et ... aga ega see ei tohiks eee... siiski eee... kuidas öelda... selliseid omavahelisel suhtlemisel erilist rolli mängida, mis viiks eee... siis kas negatiivse poole peale või... aga jah, et ma arvan, et keskeltläbi normaalsed.

LISA 10

Intervjuu Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu direktori Urve Eriksoniga 20.04.2007

1. Kuidas näete maavalitsuse ja omavalitsuste liidu rolle tulevikus?

No maavalitsus kui järelvalveorgan peaks tegelema järelvalvega, et praeguseks on nad suhteliselt vähe sellega tegelenud. Et hea küll koolide on järelvalve aga aga siin ka muud sotsiaalküsimused, tervishoid kõik kõik need küsimused, et siin oleks tööpõld nii lai. Ja mis nüüd arengu küsimusi rääkida, siis no lähtudes sellest, et me oleme demokraatlik riik, siis arengu küsimuste üle peaks osu-osu-otsustama ka demokraatlikult valitud organid, aga mitte riigiametnik ainuisikuliselt.

2. Kellelt ja millist infot saate eesootavate muutuste kohta?

Noh praegu saame informatsiooni läbi ajakirjanduse, läbi omavalitsusliitude ja kuigivõrd ka ministeeriumitest. **Aga kas ootaksite siis ministeeriumite poolt sellist konstruktiivsemat infot?** Noh seekord oli näiteks regionaalministri visiit ida-viumaale plaanitud plaanitud, aga see teatud põhjustel jäi ära, siin sündmused mis toimusid. Et tegelikult oli see, see visiit oleks kindlasti palju informatsiooni meile jaganud siin oli plaanis kohtumised omavalitsuste juhtidega ja ja ka ministeerium eelnevalt suhtles väga palju omavalitsuste liiduga ja küsis meie arvamusi nii et ma ei ütle midagi pahasti.

3. Kuidas Teie ümberorganiseerimise protsessi ette kujutate?

Vot see on nüüd erinev erinevates maakondades sellepärast, et väga palju jääb ju kinni isiksuste taha. Ma kujutan ette naabermaakond Jõgeva, kus maavalitsus on täitnud siiani rolle mida meil on juba mitmeid aastaid täitnud omavalitsusteliit, et noh nendel võib tulla raskusi, et ei ole liidus inimesi, kes neid tegema hakkaks... et Ida-Virumaa on siin hea näide selles suhtes me oleme juba aastaid toimetanud nende asjadega millega mujal võib-olla maavalitsused tegelevad. Ja kõik on võimalik, see oleneb sellest täpselt mida riik eesmärgiks seab. Kui riigil on eesmärk, et liidud on tugevad ja ja et sinna oleks vaja ka inimesi juurde ja koolitust, noh siis riik leiab vahendid kuidas seda valutult teha. Et kui eesmärgiks on tugevad riiklikud institutsioonid ehk maavanema institutsioon maakonnas, siis käitutakse vastavalt niimoodi. Et kõik on võimalik, et ega siis midagi ei kaotata maa pealt ära, lihtsalt lihtsalt maavalitsusel ilmselt nende järelvalve funktsioonid peaksid tugevnema ja ja vastavalt ka inimesed alles jääma, kes hakkavad tegelema rohkem siin õpilasürituste või muude küsimustega siin kultuuri alal, siis tuleb liidu juurde need inimesed leida ega

4. Kuidas avalikkus teie arvates seda protsessi mõistab?

Avalikkus ei mõista seda, sest nende jaoks on kõik üks suur riik, paraku on see niimoodi, et kodaniku...kui ma võtsin viimase kodanikuõpetuse käsiraamatu, siis seal oli ka kirjas niimoodi, et maakonnas teostatakse riiklikku haldamist ja omavalitsustel

on praktiliselt roll sättida prügikaste ja värvida üle kultuurimaja...et et ei saagi mõista kui me ei ole sellest ei ole varem niimoodi rääkinud...ka poliitikud ei mõista kõik. **Võib-olla küsiks siis niimoodi, et kuidas peaks avalikkust teavitada?** Peaks lahti mõtestama selle demokraatlike protsesside alguse, kuidas kuidas Eestis üldse kohalik omavalitsus tekkis, et nad on tekkinud ikkagi kogukondlikul printsiibil ja ja kogukondlikul mõtlemisel noh siin ka noh näiteks külavanemate valimine ja ja sealt edasi kuidas kasvas ja siis need ülesanded mis ületasid üle kogukonna piiri ja anti ülesanded anti tegelikult alt üles riigile. Aga noh praegu on olukord vastupidine, püütakse kõike tsentraliseerida ja ülevalt alla anda ülesandeid. Noh siin ongi see demokraatiast aru saamine, et no seda tulekski nagu seletada.

Aga kes või kuidas? No seda peaks endale eelkõige selgeks tegema poliitikud, et mida nad saada tahavad ja siis vastavalt sellele ka rohkem seletama, et kui meie siin algul räägime, et ega ega see hääl ei kosta välja. Ka vabariiklikel liitudel on siin suur roll.

5. Kuidas Teie arvates omavalitsuste juhid eesootavatesse muutustesse suhtuvad?

Minu arvates positiivselt. Ma usun, et Ida-Virumaal kindlasti.

6. Kuidas Teie arvates suhtub eesootavatesse muutustesse ajakirjandus?

Noh ajakirjandust ei õpetata ilmselt ka avaliku halduse teemadel niivõrd kuivõrd noh niipalju kui vaja oleks, et nemad ju ka kuulavad kuulavad ministeeriumist öeldut, kuulavad maavanemate arvamusi ja kuulavad ka omavalitsuste arvamusi aga no nad ei oska ka ilmselt seisukohta võtta.

7. Kuidas iseloomustaksite organisatsiooni suhteid ajakirjandusega? (kuidas saavad ajakirjandus/omavalitsused/mittetulundusühingud infot organisatsiooni tegevusest?)

Mina iseloomustan positiivselt, et meil on näiteks maakondliku lehega väga hea koostöö ja ja noh alati võiks parem olla, et seda ei saa öelda...et aga kui ma räägin nüüd laiemalt siin Narva või noh Sillamäe meediast, siis noh ega nemad ei saa aru mis asi see omavalitsuste liit on ja ja nende jaoks ja loomulikult ongi mittetulundusühing juriidiliselt ja ja noh kui nüüd võtta ajalooliselt välja kujunenud hoiakut, siis miks peaks kuulama ühte mittetulundusühingut kui ikkagi riigi esindaja ütleb teistmoodi noh, et siin ongi need käärid.

Kuidas saavad omavalitsuste liidult infot mittetulundusühingud või sihtasutused? Noh meie saame infot väga palju maakondlike liitude kaudu

Aga nemad? Nemad on nendel on otse komisjonid, koostöökogud läbi rääkimaks vabariigi valitsusega ja me siit ise ka väga palju võtame küll vastavalt teemale ühendust küll keskkonnaministeeriumiga küll siseministeeriumiga jne ja meie esindajad on ka töörühmades niimoodi et.

Kuidas saavad Ida-Virumaa omavalitsuste liidu kohta infot omavalitsused? Meil on oma list kus on kõik omavalitsused, meie saadame siit edasi kõik teated

informatsiooni, mis tuleb. Kord kuus on Põhjaranniku vahel ilmub omavalitsuste liidu infoleht eesti ja vene keeles.

**8. Kuidas iseloomustaksite organisatsiooni suhteid
mittetulundusühingutega/sihtasutustega?**

Eee...minu meelest need on olnud head suhted, me oleme ju aastaid teinud siin koostööd küll külaliikumiste ja teiste ühendustega

9. Kuidas iseloomustaksite organisatsiooni suhteid omavalitsusjuhtidega?

Meie koostöö või...suhted?...minu arust väga head.